

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ వర్షాలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము : పంధోమ్మిదవ రోజు)

శనివారము, 13 మార్చి, 1993

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):- అధ్యక్షా, బొంబాయిలో జరిగిన దుర్ఘటన ఘోరానికి.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృష్ణన్ అవర్ కాగానే తీసుకుందాము. సంతాపం ప్రకటింపు. కృష్ణన్ అవర్ కాగానే తీసుకుందాము..... నాకు ప్రొసెజరు తెలుసు. కృష్ణన్ నెంబరు 7996.....

ప్రశ్నలు-వాగ్దాన సమాధానములు

సంచార న్యాయస్థానములపై పరిశీలించబడు కేసులు

38-

*7996-సర్వశ్రీ జి. ముకుంద రెడ్డి (పెద్దపల్లి), జై. రత్నాకరరావు (బుగ్గారం):- న్యాయ, రావాజాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. ప్రవేశపెట్టిన సంచార న్యాయస్థానాలు ఏ విధమైన నేరములను పరిశీలిస్తున్నవి;

(ఆ) బస్సులలో రద్దీకి సంబంధించిన నేరములేమైనా ఉన్నాయా;

(ఇ) అయినచో, ఆర్.టి.సి. యే ప్రధానమైన నేరస్థులైన ఈ విధమైన నేరములలో సంచారన్యాయస్థానాలబారి నుండి ప్రజలను ఆర్.టి.సి. ఏ విధంగా కాపాడదలచినది?

న్యాయ, రావాజాశాఖామూఖ్యులు (శ్రీ ఎ. ధర్మారావు):- (అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రావాజా సంస్థ ప్రవేశపెట్టిన సంచార న్యాయస్థానాలు ఈ క్రింది రకపు నేరాలను విచారిస్తున్నాయి:

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

- (1) షువ్ బోర్డు పర్యాయం.
 - (2) మహిళల సబ్సిడీ పురుషులు ఆక్రమించుకొనడం;
 - (3) డ్రైవర్ల క్యాబిన్ లో ప్రయాణించడం.
 - (4) బస్సులలో పొగతాగడం;
 - (5) టిక్కెట్లు తేకుండా ప్రయాణించడం.
 - (6) క్యాబిన్ లోని రైలింగులపై కూర్చోని ప్రయాణించడం.
 - (7) బస్సు కడులుతున్నప్పుడు ప్రయాణికులు బస్సు దిగడం, ఎక్కడం.
- (ఆ) లేదండి.

(ఇ) ప్రజల పట్ల, సంచార న్యాయస్థానాలు ఆగ్రహిస్తున్నాయనడం సరికాదండి. అయినప్పటికీ నానాటికి పెరిగిపోతున్న ప్రయాణికుల రావాణా అవసరాన్ని తీర్చడం కోసం సంస్థ ప్రతి సంవత్సరము నగర రూల్స్ లో బస్సుల సంఖ్యను పెంచుతూనే ఉన్నది.

శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తెలియచేసినట్లుగా - 7 నేరాలకు సంబంధించి మోబైల్ కోర్టుల డీజి చేస్తున్నాయి గత 3 సంవత్సరాలుగా ఎన్ని కేసులు రిజిష్టరు చేయబడినవి? ఎన్ని కేసుల మీద ఫైన్సు విధించబడినవి? వాటి ద్వారా వచ్చినటువంటి ఆదాయం ఎంత? మోబైల్ కోర్టుల నిర్వహణ ఖర్చు ఎంత? మోబైల్ కోర్టుల నిర్వహణ వలన నేరాల విషయంలో ఎంత పర్సంటేజ్ వరకు ఎన్ని నేరాలు నిరోధించబడుతున్నాయో మంత్రిగారు దయచేసి శలవిస్తారా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- నేరాల సంఖ్య ఎంత పర్సంటేజ్ నిరోధించబడుతున్నాయంటే - కేసులు కొన్ని వేలలో ఉంటాయి. దీని విషయంలో వివరాలు చెప్పడం - యిది చాలా లెంగ్గ్ అన్నది అవుతుంది. కేసుల సంఖ్య తరువాత ఫర్మిష్ చేస్తాను - ఆదాయం గురించి వివరాలు ఉన్నాయి. 1987-88 సంవత్సరానికి 5,63,685 రూపాయలు, 1988-89 సంవత్సరానికి 4,19,373 రూపాయలు, 1989-90 సంవత్సరానికి 9,36,836 రూపాయలు, 1990-91 సంవత్సరానికి 6,44,932 రూపాయలు, 1991-92 సంవత్సరానికి 6,82,319 రూపాయలు - ఈ విధంగా మొత్తం 32,47,145 రూపాయలు ఫైన్సు ద్వారా వసూలు అయినవి. కేసుల సంఖ్య వివరాలు కూడా నా దగ్గర ఉన్నవి. 1987-88 సంవత్సరానికి 29,000 కేసులు, 1988-89 సంవత్సరానికి 20,000 కేసులు, 1989-90 సంవత్సరానికి 28,020 కేసులు, 1990-91 సంవత్సరానికి 30,829 కేసులు, 1991-92 సంవత్సరానికి 35,000 కేసులు ఈ విధంగా కేసులు ఉన్నాయి.

శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:- మోబైల్ కోర్టుల నిర్వహణ ఖర్చు సంవత్సరానికి ఎంత? ఫైన్సులు వేయడం వలన కేసుల సంఖ్య ఎంత పర్సంటేజ్ తగ్గింది?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఫైన్సు వలన వచ్చే ఆదాయం కంటే ఖర్చు చాలా మించి ఉంది. అయిదుగురు మెజిస్ట్రేటులను నియమించడం తరువాత ముగ్గురిని తగ్గించి

యిద్దరినీ ఉంచడం జరిగింది. యిప్పుడు రెండు మొబైల్ కోర్టులు పని చేస్తున్నాయి. బీస్ సిటీలో ఒక మొబైల్ కోర్టు, విశాఖపట్టణంలో ఒక మొబైల్ కోర్టు పని చేస్తున్నాయి. రెండు మాత్రమే పని చేస్తున్నాయి.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- 7 నెలల క్రింద ఫ్లెన్సు వేస్తున్నామని మంత్రిగారి సమాధానంలో చెప్పారు. చాలామంది ఫుట్ బోర్డు మీద, కేబిన్స్ లోను ప్రయాణము చేస్తున్నారు. మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. కోర్టుల వలన మనకు ఎంత ఆదాయం వస్తున్నది? న్యాయస్థానాలు ఎక్కువగా ఫుట్ బోర్డు మీద ప్రయాణము చేసే వారిని పట్టుకుని ఫ్లెన్సు వేస్తూ ఉంటారు. ఈ స్టేజీలో ఎక్కి రెండవ స్టేజీలో దిగిపోతూ ఉంటారు. అటువంటి వారిని పట్టుకుంటూ ఉంటారు. రద్దీ ఎక్కువగా ఉండి లోపలకు పోలేక రెండవ స్టేజీలో దిగవారు ఫుట్ బోర్డు మీదనే ఉండిపోతారు. అటువంటి వారిని పట్టుకుని మొబైల్ కోర్టులు ఫ్లెన్సులు వేస్తూ ఉంటారు. దీని విషయంలో పునఃపరిశీలన చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టేజీ గురించి చెబ్బారు. బీక్సెట్ తీసుకుని లోపలకు వెళ్లిపోవాలి.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- కండక్టర్లు, డ్రైవర్లు యొక్క పోరపాటు ఉంటే డిపార్టు మెంటు సరిదిద్దుతుంది. కాని ఫుట్ బోర్డు మీద ప్రయాణము చేసే ప్రయాణికులను పట్టుకుని, ఫ్లెన్సు పెధించకపోతే డిసిప్లిన్ పోతుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- మొబైల్ కోర్టులు తగ్గించామన్నారు. బస్సులు అదనంగా పెంచడం ద్వారా ఈ ఫుట్ బోర్డు మీద ప్రయాణము చేసే అలవాటు తగ్గుతుంది. ఉదయం పూట కూలి నాటి పనులకు పోయేవారు, యిలు స్కూల్సుకు పోయే పిల్లలు, అటు ఆఫీసులకు పోయే ఉద్యోగస్థులు ఉండడము వలన బస్సులలో రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు ఫుట్ బోర్డు మీద నిలబడి ప్రయాణము చేయవలసివస్తూంది. ఉదయం పూట 8 గంటల నుంచి 11 గంటల వరకు రద్దీగా ఉంటుంది. దీని వలన ఉదయం పూట ప్రయాణికులు వేళాడుకుంటూ పోయే దృశ్యాలు మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని అర్రేజీస్ ఆదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అవసరాలను బట్టి ప్రతి సంవత్సరము ఫ్లెట్స్ పెంచుకుంటూ పోతున్నాము.

యన్. రాఘవరెడ్డి:- ఉదయం సాయంత్రము బస్సులు ఎక్కువ బీప్స్ నడపండి.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ప్రతి సంవత్సరము 100 బస్సుల వరకు కలవడం జరుగు తున్నది. బీక్ అవర్స్ లో రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఉదయం 8 గంటల నుంచి 11 గంటల వరకు, సాయంత్రము 4 గంటల నుంచి 7 గంటల వరకు రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది.

తతిమా అవర్సిలో రద్దీ ఉండదు. ఈ అవర్సిలో తిప్పితే నష్టము వస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరము జనులు పెంపడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆచంబ):- మొబైల్ కోర్టుల వలన ఎంత బడ్జెట్ అవుతున్నది? భవిష్యత్తులో మొబైల్ కోర్టులు పెంపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

ఉ. 40 శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- మొబైల్ కోర్టుల ఎక్స్ పెండిచర్ వివరాలు ఇక్కడున్నాయి. ఉ. చాదాపు నష్ట ఆదాయం కన్నా మూడు రెట్లు ఎక్స్ పెండిచర్ అవుతున్నది. కనుక పెంపే అవసరం లేదు. మొబైల్ కోర్టులను తగ్గించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు (ఆలేరు):- ఆర్.టి.సి. కేసులు కూడా ముఖ్యంగా కండక్టర్లు, డ్రైవర్లను ఎక్కువ మొత్తముతో ఎస్.సి.లను ఎస్.టి.లను వారి ఉద్యోగాల నుండి చాలా మందిని సస్పెండ్ చేయడం లేదా డిమిషన్ చేయడం, మరల వాళ్లు ఉద్యోగాల్లోకి రాకుండా చేసే ఉదంతాలు చాలా వున్నాయి నా దగ్గర. గత 5-6 సంవత్సరాల నుండి నేను చూస్తున్నాను. వాస్తవంగా అందరి మీద ఇలాంటి కేసులు నడుస్తున్నాయా? లేక కేవలం ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల మీదనే జరుగుచున్నాయా? వచ్చేటప్పుడు, పోయేటప్పుడు డబ్బులు ఇవ్వాలి. ఎవరికివ్వాలి సరే మంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలి. డబ్బులు ఎవరయితే ఇవ్వలేదో వారి మీద ఖచ్చితంగా ఎక్కువెట్టే వాతావరణం వుంది. అలాంటిది లేకుండా, వారి మీద సానుభూతితో వాళ్లను మరల ఉద్యోగములోకి తీసుకొనే అవకాశాన్ని కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- వారు వేసిన ఉప ప్రశ్నకు ఈ ప్రశ్నకు సంబంధము లేదు. అయినా, వారు చెప్పింది నేను పరిశీలన చేయిస్తాను.

ఆర్.టి.సి.లో ఛార్జీలు వసూలు చేయు విధానం

40-

*7257-సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు), డి. ముకుంద రెడ్డి, జె. రత్నాకరరావు, సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- న్యాయ, రావాజాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. ఆర్డినర్, ఎక్స్ పెజ్, సెమీడీలక్కు, డీలక్కు సర్వీసులకు కిలోమీటరుకు 12.5, 15, 16.5, 20 పైసల చొప్పున వసూలు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) కిలోమీటరు దూరానికి బదులు, బస్సు స్టేజీల లెక్క నెపంతో తక్కువ దూరాలకు కూడా విపరోధమైన ఛార్జీలను సంస్థ వసూలు చేయుచున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

(ఇ) జాతీయం చేయని రూట్లలో ప్లైవేటు ఏజన్సీలు నడుపుతున్న బస్సులకు రేట్లను ఆమోదించటంలో, ఎస్.టి.ఎ. అదే పద్ధతిని పాటించుచున్నదా;

(ఈ) ఆమోదించిన ఛార్జీలను కిలో మీటరు ప్రాతిపదికపై వసూలు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఆ సంస్థను ఆదేశిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- (అ) కాదండీ.

(ఆ) కాదండీ.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:- మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానములో కిలోమీటరుకు మేము సూచించిన రేట్లు లేవని అన్నారు. ప్రస్తుతం ఆర్డినరీ బస్సులు గానీ, ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులు గానీ, సెమ్ డీలక్స్ గానీ, డీలక్స్ గానీ, వాటికి కిలోమీటరుకు ఎంత వసూలు చేస్తున్నారు? రెండవ ప్రశ్న ఏదయితే-వుందో, కిలోమీటరు దూరమునకు బదులు, బస్సు స్టేజీల లెక్కతో వసూలు చేయడం లేదని అన్నారు. ఇందులో వాస్తవం లేదు. వాస్తవంగా బస్సు స్టేజీల మధ్య దూరాన్ని లెక్క కట్టకుండా, వసూలు చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు నా నీయోజకవర్గములో పెద్దపల్లి నుండి పూనా రూటులో అక్కడ వసూలు చేయడం నా దృష్టికి వచ్చింది. నేను అధికారుల దృష్టికి తెచ్చాను. ఇది ఎంతవరకు సమంజసము? ఎక్కడయినా వుంటే పరిశీలన చేసి, ప్రభుత్వం నుండి చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- సభ్యులు ప్రశ్న వేసినప్పుడున్న బస్సు ఛార్జీలను పొందు పరచారు. ఆ తరువాత పెంచడం జరిగింది. కనుక వారు చేసిన సూచనను నేను కాదని అన్నాను. ఇప్పుడు వసూలు చేసే ఛార్జీస్ ఆర్డినరీ బస్సుకు కి.మీ.కు 17 పైసలు, ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుకు 21 పైసలు, సెమ్ డీలక్స్‌కు 22 పైసలు, డీలక్స్‌కు 30 పైసలు చూడవలసి వేయడం జరిగింది. ముకుందరెడ్డిగారు వేసిన రెండవ ప్రశ్నకు, స్టేజీస్ బేసిస్‌మీద వసూలు చేయడం జరుగుచున్నది. కి.మీ.బేస్ లెక్కవేసి, స్టేజీ ఆధారంగా తీసుకొని, వసూలు చేస్తున్నాయి. అందుచేత అదనంగా వసూలు చేయడం వాస్తవం కాదు.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- మేము ఈ ప్రశ్న వేసినప్పుడు అప్పటికి, ఇప్పటి ఛార్జీస్‌కు ధరలు పెరిగిన మాట వాస్తవమే. కొన్ని రూట్లలో ప్రైవేటు బస్సులకు పరిష్కారం ఇచ్చారు. ప్రభుత్వ బస్సులకు, ప్రైవేటు బస్సులకు సంబంధించినంతవరకు రేట్లు సమానంగా లేవు. ప్రైవేటు బస్సులలో తక్కువ రేటు వుండి, ఎక్కువ మంది కూర్చోనే సమస్య వుంది. కొత్తగా ప్రభుత్వము ఈ మధ్య ఒక నిర్ణయం చేశారు. మునిసిపాలిటీలు ఎక్కడయితే వున్నాయో, ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్‌కు, ఎక్కడయితే ప్రభుత్వ రూట్లు వున్నాయో, అక్కడ 8 కి.మీ వరకు అని పరిష్కారం ఇచ్చారు. అయితే వారు 8 నుండి 15-20 కి.మీ. వరకు తీర్పుతున్నారు. ప్రైవేటు బస్సులలో ప్రభుత్వ బస్సులకన్నా

తక్కువ ఛార్జీస్ వసూలు చేస్తున్నారు. ఎక్కువ ప్యాసెంజర్స్ కూర్చోని పోతున్నారు. ప్రభుత్వ రేలు ఏవయితే వన్నాయో కి.మీ. ప్రకారం, దానితో సమానంగా ప్రయివేటు వారు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- బ్యాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్టుమెంటు వారు స్టేజిస్‌ను నిర్ణయిస్తారు. దాని ప్రకారం రేటు నిర్ణయిస్తారు. ప్రయివేటు వారు అదనంగా వసూలు చేస్తే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. ఆ విధంగా చేయకుండా మాస్తాము. ప్రయివేటు వారికిచ్చిన స్టేజిస్‌కంటే ఎక్కువ స్టేజిలను వాడుతున్నారని, మీస్‌యాక్స్ చేస్తున్నారని అన్నారు. వాటిని నిరోధించడానికి ప్రభుత్వము అన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నది. మరింత పటిష్టంగా చర్యలు తీసుకోబడతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు (వరంగల్ పేట):- ఘన కిలోమీటరుకు ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది వాస్తవమేనా? సూపర్ డీలక్స్ బస్సులకు ఛార్జీస్ రైల్వేలో కంపేర్ చేస్తూ పెంచారు. కాబట్టి, ఆ సమయాన్ని ఉదాహరణకు - వరంగల్ నుండి హైదరాబాదుకు రావడానికి బియినోలో 2 గంటలు పడుతుంది. బస్సులో వస్తే సూపర్ డీలక్స్‌లో వస్తే 4 గంటలు పడుతుంది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో సూపర్ డీలక్స్ ఛార్జీస్ పెంచారు. మధ్యలో వున్న స్టేజిలను తగ్గించి, సమయాన్ని తగ్గించడానికి నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఘన కిలోమీటరుకు ఎక్కువ అవుతుందనేది - కిలోమీటర్‌వైజ్ ఫేర్ ఫిక్స్ అవుతుంది. స్టేజిని, రూటును బట్టి రేటు నిర్ణయించి, వసూలు చేయడం జరుగుతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

స్టేజివైజ్ వసూలు చేస్తున్నాము, రూలు 258 ప్రకారం. గౌరవనీయ సభ్యులు సూపర్ డీలక్స్ వైన్‌ను తగ్గించాలని, స్టేజిలను తగ్గించాలని అన్నారు. సూపర్ డీలక్స్‌కు వేగం పెంచినప్పుడు ఎక్కువ బస్ యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి. కనుక అటువంటి ప్రతిపాదన భేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- పెంచిన ఛార్జీలు చాలా ఎక్కువగా వున్నాయి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఆందోళన చేయడం ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుందా? ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నది. మోటార్ వెహికల్స్ టాక్స్ మీద 90 కోట్ల వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. అలాగే వికలాంగులకు, జర్నలీస్టులకు ఇచ్చిన కన్సెషన్ 45 కోట్ల దాకా వుంది. ఇది కాకుండా, ప్రయివేటు వాహనాల వల్ల 45 కోట్లకు పైగా ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నది. ఈ నష్టము లేకుండా ప్రభుత్వము పెంచిన ఛార్జీలను తగ్గిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- బస్సు ఛార్జీస్ పెంపుదలకు సంబంధించి 304 క్రింద నోటీసు తమరి దగ్గరుంది. అడ్మిట్ కూడా చేశారు. ఇది బస్సు ఫేర్స్‌కు సంబంధించింది కాదు. అప్పుడు వివరంగా చెప్పుకోడానికి అవకాశముంబుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- సుదూర ప్రయాణము చేసే వారికి ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులున్నాయి. వాటి వేగము చాలా తగ్గించారు. 60 కి.మీ. కంటే తక్కువ వుంది. ఎందుకంటే దానివల్ల డిజిల్ ఆదా అవుతుందనే ఉద్దేశముతో బస్సులు ఎక్కువ తీసుకొంటున్నారు. ప్రయాణానికి 2-3 గంటలు పడుతున్నది. నా నియోజకవర్గములో ఒక పట్టణం వుంది. అక్కడ నుండి బస్సులో రావాలంటే దాదాపు నాలుగున్నర 5 గంటలు టైం పడుతుంది. మేము మామూలుగా పోతే 2 1/2 గంటలు అవుతుంది. దూరంపోయే బస్సులకు వేగాన్ని పెంచే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? రెండవది, అర్దీనరే బస్సుకు ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుకు సీటింగ్ అరేంజిమెంట్‌లో ఏమీ తేడా లేదు. దూరం ప్రయాణం చేసే బస్సులలో సౌకర్యాలుండాలి. ఎక్కువ చార్జీస్ తీసుకొంటున్నారు కదా. కనుక, సౌకర్యాలు పెంచడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఇప్పుడు ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులు గంటకు 70 కి.మీ. వేగముతో నడుస్తున్నాయి. సభ్యులు చెప్పిన సూచనను ఆలోచన చేస్తాము. ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులలో సౌకర్యాలు ఇంఫ్రావ్ చేయాలని అన్నారు. ఇంఫ్రావ్ మెంట్స్ ను గురించి కూడా ఆలోచిస్తాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

బాటకపు ఎస్.బి. ధృవేకరణ పత్రాల జారీ

41-

*7794-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), సి. వీరవీరెడ్డి (నర్సాపూర్), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి), జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్న పేట), వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), కె. బిక్ష్మం (బూర్గంపహాడ్), ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- గిరిజన సంక్షేమ శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మెదక్, మాజీ తాళ్లూరు కే.జే. శ్రీ సత్యనారాయణ, మన్నెకులమునకు చెందిన 17 మందికి బాటకపు ఎస్.బి. కులధృవేకరణ పత్రాలను జారీచేసిన ఫలితంగా సదరు 17 మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) బాటకపు ఎస్.బి. ధృవేకరణ పత్రములను పొంది ఉద్యోగాలు సంపాదించిన వారిపైన ఏదైనా చర్య తీసికొన్నారా;

(ఇ) బాటకపు ధృవేకరణ పత్రాన్ని సమర్పించినందుకుగాను మిగిలిన 16 మందిని వదలి ఒక్క నరసింహారావు/హనుమంతరావును మాత్రమే ఉద్యోగంనుండి సస్పెండు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా; అయినచో, అందుకుగల కారణములేవీ?

Minister for Tribal Welfare (Sri K. Bhim Rao):- (a) As per the information available, 14 persons have been issued

"Mannervarlu" (ST) certificates wrongly by Sri B. Satyanarayana, the then Tahsildar, Medak District.

(b) Caste Certificates of 5 persons were cancelled after due enquiry. In the remaining 9 cases, the enquiry process is under progress as a number of departments, such as Treasuries, Police, A.P.S.R.T.C. etc., are involved.

(c) No, Sir. Two bogus certificate holders namely Sri P. Hanumantha Rao and Sri. B. Jaganmohan Rao have been placed under suspension and another Sri N. Durgaprasad Rao was dismissed from service. In the balance cases, matter is being pursued with concerned departments for taking necessary action against the bogus certificate holders.

8-50 శ్రీ సిపాచ్. విరవరెడ్డి:- నేను ఈ ప్రశ్న వేసి ఒక సంవత్సరం అయింది. 17 ఉ. మంది రావులు గిరిజనుల పేరుతో సర్టిఫికేట్ తీసుకొని ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు. ఆ ఉద్యోగాల శాఖలు రైల్వే, ఎక్స్‌ప్రెస్, పోస్ట్, ఎం.ఎల్., పోస్ట్-ఎమ్.టి. ఫారెస్ట్, ఎడ్యుకేషన్. ఇన్నీ సంస్థలలో గిరిజనుల పేరుతో బురికప సర్టిఫికేట్ తీసుకొని ఉద్యోగాలు చేస్తూ ఉన్నారు. ఇప్పటికి మాత్రం నేను ఎవరి పేరులు వ్యాజ్ నో వారిని రిమూవ్ చేసినట్లు మంత్రిగారు చదివారు. కానీ మిగతా వారిని ఎప్పుడు సస్పెండ్ చేస్తారు? వారికి వ్యతిరేకముగా చట్ట బద్ధమైన చర్యలు తీసుకొని అరెస్ట్ చేసే మీరు చర్యలు తీసుకుంటారా లేదా? ఆ అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా, లేదా స్వచ్ఛముగా బెప్పలెస్ అంటుంది.

Sri K. Phimrao:- Five persons services have already been cancelled. తరువాత రిమెయినింగ్ కేసులలో ఏమిటంటే enquiry is in progress - because the Government have to deal with different departments. కాబట్టి ఇది కొంత టైమ్ పడుతుంది. It is a very serious matter, it is not tolerable - that too injustice has been done to our tribals. ఎందుకంటే After getting false certificates from various sources - in reserved vacancies they were appointed. I fully agree hundred per cent with the Hon'ble Member Sri Ch. Vittal Reddy - myself being from Tribal, - and being a Minister for Tribal Welfare in-charge, it is not tolerable and I will take it very seriously and I assure the House that it will be enquired into. I will order for such enquiry and see that early action is taken. ఏక్స్‌న్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. భీష్మం:- రాష్ట్రములో ఇంకా ఏమైనా బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ ఉన్నట్లుగా మీ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఎంతమంది మీద చర్య తీసుకున్నారో మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ కె. భీష్మం:- ఇంతవరకు మా దృష్టికి రాలేదు. ఎప్పుడెప్పుడు దృష్టికి వస్తే వెంటనే ఎంక్వయర్ చేసి ఏక్స్‌న్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ నివాచ్. విత్తల్ రెడ్డి:- పోగ్రెస్ లో ఉండి చర్యలు తీసుకోవడానికి అని మంత్రిగారు పెనుతున్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాల దాక పోగ్రెస్ లో ఉంటుంది? కనీసం ఇప్పటికైనా స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను వేసి 17 మంది మీద విచారణ చేసేటందుకు, అరెస్టు చేసేటందుకు వట్టుపరమైన చర్యలు తీసుకునేందుకు - చర్యలు తీసుకుంటారా, లేదా? ఈ 17 మంది లీస్టు మీకు పంపిస్తున్నాను, మంత్రిగారికి పంపించండి.

(ఒక కాగితము స్పీకర్ గారికి పంపించారు)

Sri K. Bhimrao:- I have already submitted that I am taking the matter very seriously and I will send a special Officer for enquiry and as early as possible we will take definite action.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- విత్తల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు సంవత్సరమైనా ప్రశ్న ఇప్పటికీ వచ్చిందని. సరే, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానములో కొంత మందిని సస్పెండ్ చేశామని, దానిలో కూడా ఒక దానిలో కాదు ఆర్.బి.సి., పోలీసు బ్రెజర్ ఇట్లాంటి అనేక శాఖలలో ఇంకా వారు ఉన్నారని, ఆ శాఖలు ఏమీ చేస్తున్నాయి, ఆ శాఖలకు తెలియదా? మళ్ళీ ఆ శాఖలు అంటే మళ్ళీ దానికి మమ్మల్ని నోటీసు ఇవ్వమంటారా తమరు. అందుకని ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ కనీసం ఈ శాఖలకు పంపించి ఈ ఎస్.బి.ల పేరుతో వారి నోట్సు కొట్టి దొంగ సర్టిఫికేట్స్ తో ఉద్యోగాలలో ఉన్నందుకు వేరిసి శిక్షించాలి. కర్రెన్ గర్లో ఇలా జరిగితే వారికి ప్రమోషన్ కూడా ఇచ్చారు; ఈ పద్ధతిలో జరిగితే ఇది చాలా దుర్మార్గమైన చర్య. ఇలాంటి వారిపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇతర శాఖలలో ఉన్న వారి విషయంలో నా నోటీసుకు వచ్చిందని ఆ శాఖలకు దయచేసి వ్రాయండి వాస్తారా?

శ్రీ కె. భీంరావు:- తప్పుకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ నివాచ్. విత్తల్ రెడ్డి:- మొదలు సస్పెండ్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు ఒక విషయం ఒప్పుకున్నారు. ఈ బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ అని రుజువు అయిన తరువాత ఆ వ్యక్తులను ఉద్యోగాలలో ఎట్లా కొనసాగి నిస్తున్నారు? వారిని ఉద్యోగాల నుంచి తేసి వేసే చర్యలు ఈవేల్ డివర్షన్ చర్యలు ఎందుకు తీసుకోవడం లేదో మంత్రిగారు చెప్పాలి. అట్లాగే ఎ. సత్యనారాయణ, తహసిల్దార్లు ఎవరైతే ఈ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వా ప్రశాద్ అయిన పైన కేసు ఎందుకు పెట్టలేదు. సరే, ఆయన చనిపోయాడంటున్నారు. కనీసం మిగతా వారి మీద అయినా 420 కేసులు ఎందుకు పెట్టలేదు? ఇంకా బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ తో ఎంతమంది ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు, ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ కె. భీరావు:- ఎంక్వయిర్ అయిన తరువాత పోలీసు కేసు పెడతాము. 5 సర్టిఫికేట్స్ కేస్పిల్ చేశాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారినీ ఉద్యోగాలలో ఎలా కొనసాగిస్తున్నారు అనేది ప్రశ్న. ఇలా చేస్తే గిరిజనోద్ధరణ?

శ్రీ కె. భీరావు:- సర్టిఫికేట్స్ కేస్పిల్ చేయాలంటే కొన్ని ఫార్మాలిటీస్ ఉంటాయి. లోగల్ ప్యాసేజర్స్ ఉంటాయి. మేము తప్పకుండా ఏక్షన్ తీసుకుంటామని ఎస్కూరెన్స్ ఇస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సర్టిఫికేట్స్ కేస్పిల్ చేసి తరువాత ఏక్షన్ వారి మీద తీసుకునేందుకు ఎన్ని రోజులు పడుతుందంటున్నారు.

శ్రీ కె. భీరావు:- కేస్పిల్ అయిన తరువాత ఫర్దర్గా ఏమీ చేయాలనేది ఎంక్వయిర్తో ఉంది. తప్పకుండా ఏక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిపాద్, విఠల్ రెడ్డి:- అయిదుగురిపై మాత్రం కేస్పిల్ చేశారు. దయచేసి చూడండి వారి సమాధానములో - మిగతా వారి పైన - మరయినా డైరెక్షన్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏక్షన్ తొందరగా తీసుకొని ఈ సెషన్ లోపలనే పూర్తి చేయండి.

శ్రీ సిపాద్, విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ...

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:- అధ్యక్షా, ...

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి. మేరు ఏమయినా ఉంటే వ్యాసి ఇవ్వండి. సమాధానం తెప్పిస్తాను. సెషన్ లోపలనే ఎంక్వయిర్ పూర్తి చేయమన్నాను దీని మీద. He is a Minister for Tribal Welfare - he said he will do it. Question No. 7904.

(Interruptions)

Please resume your seats - I do not like to create a situation for it.

ఆర్.టి.సి. చే రోడ్ల పని నిర్వహణ

64-

*7904-శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ):- రోడ్లు, భవనముల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని రోడ్ల నిర్వహణ పనిని, ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.కి మరియు యితర సంస్థలకు అప్పగించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, బదలాయింపుకై గుర్తింపబడిన రోడ్లు ఏవి?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి):- (అ) భేదంలే.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, good roads indicate the healthy economy of the State. It is also a para-meter to gauge the alround development of the State.

The Hon'ble Minister for Roads & Buildings, has said in his answer that the question of giving rights for maintenance of Roads etc., to the R.T.C., and other organisations does not arise. It means that the Hon'ble Minister indicates that the total maintenance will be done by his Department.

What I would like to know from the Hon'ble Minister, through the Chair is - as to how many Kilometers does the R & B department have under its Control. What are the quantum of funds sanctioned to maintain these roads? Is the sanctioned amount is sufficient enough to meet the requirements? If it is not sufficient, what are the measures the Hon'ble Minister is going to take?

Another thing Sir, what is the Budgetary allocation to his department, when compared to the neighbouring States? and also Sir, are there any proposals with the Government to seek external aid for maintenance of all these roads?

Another thing Sir, R & B means, Roads & Buildings Department but the Projects also play a very important part for all movements of transport and other things. Hence, is there any proposal with the Government to re-name this department as "Roads, Bridges & Buildings Department", to create more emphasis on the development of the projects?

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 41,441 కిలోమీటర్ల రోడ్లు ఆర్ అండ్ బి 9.00 అధ్యర్థంలో ఉన్నాయి. నిజంగా ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బుతో వేటిన్నింటినో ఆర్ అండ్ బి డి స్టాండర్డుకు తీసుకురావాలంటే వీలులేని పరిస్థితి ఉంది. అయితే మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గతంలో ఇచ్చిన దానికంటే రెండింతలు ఎక్కువ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అయితే అది సఫిషియంట్గా లేదన్న ఉద్దేశంతో, ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశం ప్రకారం ఈ రోడ్లన్నీ బాగుచేయాలన్న ఉద్దేశంతో ఎక్స్టెన్షన్ ఎయిడ్కోసం అధికారులు ఒక ప్యాజెక్టును తయారుచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారు 10, 15 రోజులలో ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. మిగతా రాష్ట్రాలతో కంపేర్ చేసినప్పుడు వారికంటే కొంత తక్కువ ఇవ్వడం జరిగింది కానీ, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇస్తున్నటువంటి డబ్బు వారు రాష్ట్రాలతో కంపేర్చేస్తే సరిగానే ఉంది. అయితే గతంలో నెగెక్టివ్

చేసినందువల్ల ఈవేళ మేము ఇచ్చిన డబ్బు సరిపోవడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక వారు డిపార్ట్మెంట్ రీసేమింగ్ గురించి అడిగారు. అలాంటిదేమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (వారిశ్రద్ధాపురం):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రం ప్రగతిపథంలో నడవాలంటే కమ్యూనికేషన్స్ బాగా ఉండాలనేది అందరికీ తెలిసిందే. ఈనాడు ఆర్ అండ్ బి రోడ్లపైనే కాకుండా పంచాయితీ రాజ్ రోడ్లపై కూడా ఆర్.టి.సి. బస్సులను నడపడం జరుగుతోంది. జనార్థన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తరువాత ఆర్.టి.సి. బస్సులు తిరిగే రోడ్లను బాగుచేయడానికి 100 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి ఒక పథకాన్ని ప్రారంభించి కొంతవరకు రోడ్లను రిపేర్ చేశారు, సంతోషం. దానిని మీరు 1993-94 సంవత్సరంలో కొనసాగించడం లేదు. గతంలో కంటే మేము రెండింతలు కేటాయించామంటున్నారు, అయినా అది సరిపోవడం లేదని చెబుతున్నారు, సంతోషం. మీరు రెండు, మూడుసార్లు పత్రికా ప్రకటనల ద్వారా కూడా చెప్పారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సభలో ఉన్నారు కాబట్టి నేను మనవిచేసి ఈనాడు రోడ్ల మరమ్మత్తులు లేనందువల్ల ఆర్.టి.సి. బస్సులను నిలిపివేస్తున్నారు. ఒకసారి ఆర్.టి.సి. బస్సు నడుస్తుంది, తరువాత రోడ్లు బాగాలేవని నిలుపుదల చేస్తున్నారు. ఆర్.టి.సి. బస్సులు కొంత కాలం నడిచి ఆగిపోతే ఆ ప్రాంతాలలోని ప్రయాణీకులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు కాబట్టి వారికి ఇబ్బంది కలుగకుండా పుండేందుకు ఇంతకుముందు ఆర్.టి.సి. బస్సులు నడుస్తున్న రోడ్ల నిర్వహణకుగాను ప్రత్యేకంగా వంద కోట్ల రూపాయలు ఏ విధంగా కేటాయించారో ఇప్పుడు కూడా ప్రభుత్వం అదేవిధంగా డబ్బు కేటాయించి రోడ్లను మరమ్మత్తు చేస్తారా?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి:- గతంలో ఇచ్చినట్లుగానే ఈ రోజు కూడా వంద కోట్ల రూపాయలు పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్మెంట్ కు ఇవ్వడం జరిగింది. మా డిపార్ట్మెంట్ కు మాత్రం 39 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం కొనసాగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి (జవ్వరాబాదు):- అధ్యక్షా, 39 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగిందన్నారు. ఏ డిస్ట్రిక్టుకు ఎంత ఎలాట్మెంట్ ఇచ్చారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇక రెండవది మనకు ఫండ్స్ తక్కువ ఉన్నాయి కనుక Is there any scheme before the Government to seek any external or World Bank Aid on war footing repairs of all these Roads? Thank you Sir?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి:- ఈ సంవత్సరం కూడా 39 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేశారు. రోడ్ల పరిస్థితిని గమనించే ముఖ్యమంత్రిగారు 1992-93 గాంటీకు అదనంగా 20 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. 1993-94 బడ్జెట్ లో కూడా ఒన్ టైం గాంటీగా కొనసాగిస్తాము. అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు రోడ్లకు ఉన్న ప్రాధాన్యతను గుర్తించారు కాబట్టి వారు ఇచ్చిన ప్రత్యేకమైన ఆదేశాల ప్రకారం మా అధికారులు ఎక్స్ట్రర్నల్ ఎయిడ్ కోసం 900 కోట్ల రూపాయలు ఎయిడ్ కోసం ప్రధాన నీవేదికను తయారుచేస్తున్నారు. 10, 15 రోజులలో దానిని ప్రభుత్వానికి కూడా సమర్పించబోతున్నారు.

Sri M. Shashidhar Reddy (Sanathnagar):- Sir, I would like to know from the Hon'ble Minister - is there any incident and cases of maintenance of roads by Agencies other than the Department in some of the neighbouring States; and if at all any such idea is contemplated by our Government?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు రాష్ట్రాలలో అదర్ డేస్ గవర్నమెంట్ ఏజెన్సీస్ ఏమైనా చేశాయో లేదా అన్నది నా దృష్టికి రావేదు. కానీ రోడ్ల మెయింటెనెన్స్ పైవేటు వాళ్ళకు ఇస్తే ఎట్లా వుంటుందనే అలోచన ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఆ ప్రకారంగా మద్రాసు-రేణిగుంట, కోవూరు - భీమడోలు - ఈ రెండు రోడ్లను పైవేటు వారికి ఇస్తే ఎలా వుంటుందనే విషయాన్ని మా అధికారులు స్టడీచేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్‌గిరి):- అధ్యక్షా, 40 ఫేల కిలోమీటర్ల అర్ అండ్ బి రోడ్స్ ఉన్నాయన్నారు. వాటిని మెయింటెయిన్ చేయడానికి మీ ఎన్టీఎంట్ ప్రకారం ఎంత డబ్బు అవుతుంది? ఆ డబ్బును సమకూర్చుకొనడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. రెండవది ఏమిటంటే మన రోడ్లను నేషనల్ హైవేస్ కింద తీసుకురావాలని గతంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. మనం ఎన్ని కిలోమీటర్లు భీకౌవర్ చేయాలని ప్రతిపాదనలు పంపించాం? ఇప్పటివరకూ నేషనల్ హైవేస్ కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా రోడ్లను బేకప్ చేసిందా?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను, 41,414 కిలోమీటర్ల రోడ్లు మా అధీనంలో ఉన్నాయి. వాటిని అర్ అండ్ బి స్టాండర్డ్‌కు తేవడానికి రూ.600 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయ్యే ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వం దగ్గర నిర్దిష్టంగా ఉన్నాయి. కానీ నిధుల కొరతవల్ల మేము వెంటనే బేకప్ చేయాలనే ప్రతిపాదనలు వారు అడిగిన ప్రశ్న అసలు ప్రశ్నతో సంబంధం లేకపోయినా నేను చెబుతున్నాను. ఈ సంవత్సరమే ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రత్యేక కృషివల్ల.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేషనల్ హైవేస్ బేకప్ చేయడానికి ఎన్ని ప్రతిపాదనలు పంపించాము, ఎన్ని బేకప్ చేశారో చెప్పండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- అసలు ప్రశ్నకూ, వారు అడిగిన ప్రశ్నకూ సంబంధం లేకపోయినా చెబుతున్నానని ముందే చెప్పాను. ఎన్ని కిలో మీటర్ల నాకు గుర్తు లేదు కానీ మొత్తం 18 ప్రాజెక్ట్‌లను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. అందులో ప్రధానంగా ముఖ్యమంత్రిగారి కృషివల్ల చిత్తూరు - కర్నూలు రోడ్లను నేషనల్ హైవేగా మార్చడం జరిగింది.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, the Hon'ble Minister has pointed out that Rs. 900 crores is being sought from the

World Bank Aid and a plan is being prepared. What I would like to know from the Hon'ble Minister, through the Chair is as to whether any district wise plans have been prepared and if so, will the Hon'ble Minister circulate it to the Members?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి:- ఇంకా అది తయారుచేస్తున్నారని చెప్పాను. అప్పుడే దానిని సర్క్యూలేట్ చేయాలంటే ఎలా? అది వచ్చాక తప్పనిసరిగా సభ్యులకు తెలియజేయ దానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

శిథిలావస్థలో ఉన్న జైళ్లు

67-

*7980-సర్వశ్రీ జి. ముకుంద రెడ్డి, జె. రత్నాకరరావు:- హోం శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని పెక్కు జైళ్లు 100 సంవత్సరాలకంటే పూర్వమే వాటి నిర్మాణం జరిగినందున శిథిలావస్థలో ఉన్నవను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి జైళ్ల సంఖ్య ఎంత; వాటిని మరమ్మత్తు చేయుచు కేసుకున్న వర్యులే?

హోంశాఖ మంత్రి (డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి):- (అ, ఆ). రాష్ట్రంలోని అనేక జైళ్లు చాలాకాలం క్రిందట నిర్మించినవే. అయినప్పటికీ, రోడ్డు, భవనాల శాఖ అవసరమైనప్పుడు వాటికి మరమ్మత్తులు చేస్తూ ఉండడం వలన అవి శిథిలావస్థలో లేవు; గత మూడు సంవత్సరాలలో, జైళ్ల భవనాల మరమ్మత్తుల నిమిత్తం రూ. 92.50 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.

9.10 శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో జైళ్ల సంఖ్య ఎంత వున్నది? ఉ. మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 92.50 లక్షలు కేటాయించారని చెప్పారు. ఇది చాలా తక్కువ. తరచుగా ఖైదీలు అక్కడ సౌకర్యాలు, వసతులు లేవని అప్పుడప్పుడు స్పృకులు లోపల చేస్తున్నట్లు పేపర్లలో చూడడం జరుగుతున్నది. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి, వసతులు సమకూర్చే అవకాశం వున్నదా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- జైలు డిపార్టుమెంటు ఒకటి, సెంట్రల్ ప్రిజన్స్ సెల్ వున్నది; డిస్ట్రిక్టు జైళ్లు 10 వున్నాయి; ఓపెన్ ఏరియా జైల్స్ 2 స్పెషల్ జైల్ వన్; ఘోస్ ప్రిజన్స్ సెల్స్ టు; బోస్టర్న్ స్కూల్స్ 3, నంబర్ అఫ్ జైల్స్ ఎక్స్ పాన్షన్ ఇన్ ది స్టేట్ యాక్ట్ 150. ఇప్పుడు కావలసిన నిధులన్నీ కేటాయించడం జరుగుతుంది. మరమ్మత్తులు కూడా బేకప్ చేయడం జరుగుతుంది. నిధుల కొరత ఏమీ లేదు.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- గౌరవమంత్రిగారు జైళ్ళ గురించి వివరంగా చెప్పినప్పటికి నేను కరీంనగర్ జైలు రోడ్డు వెంట పోతే, అది ఎప్పుడో నిజామ్ కాలంలో కట్టించి, కూలిపోయే పరిస్థితిలో ఉంది; నిధుల కొరత మాట వారు చెప్పిన మాట వాస్తవం - ఇప్పటికైనా - నేరస్థుల సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగింది. కాబట్టి, గతంలో కట్టిన జైళ్ళ సంఖ్య సరిపోని పరిస్థితుల్లో ఒక్కొక్కదానిలో 10-15 ఫైదీలను వుంచే పరిస్థితి వున్నది. కాబట్టి, కొంత విశాలమైన జైళ్ళను కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్, మాడరన్ జైషన్ - మరమ్మత్తు పనులు చేపట్టడానికి 1990-1991 లో 33 లక్షలు విడుదల చేయడం జరిగింది. 1991-92లో 35 లక్షలు, 1992-93లో 24.5 లక్షలు విడుదల చేయడం జరిగింది. 1993-94 సంవత్సరంలో 24.50 లక్షలు బడ్జెట్ లో ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికి 9.56 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరానికి అవసరమైన నిధులు వున్నాయి; తప్పకుండా మరమ్మత్తులు చేపడతాము.

శ్రీమతి ఇ. నీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు జైళ్ళ విషయంలో చెప్పారు. మీరు మాకు యీ అవకాశం యివ్వారు. చాలా సంతోషం. మహిళా జైలులో చాలా మంది వున్నారు. అక్కడ వసతులు లేవు; నేను రాజమండ్రి జైలుకు వెళ్లి చూశాను. నేను జైలుకు వెళ్ళలేదు - నేను జైలు చూసి వచ్చాను. ఒకవేళ మంత్రివర్గులు తలచుకుంటే నన్ను కూడా పెడతారేమోకానీ, నాగిరెడ్డిగారిని పెట్టారు, అలాగే నన్ను కూడా పెట్టవచ్చు. వారికి సంబంధించిన వసతులు అక్కడ ఏమీ లేవు. నేను వెళ్ళినప్పుడు చాలా మానసికంగా బాధపడుతున్నారు. వారికొరకు సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, సంగీతంగానీ, లేకుంటే, అక్కడ కావలసిన అవసరాలు, చదువు, వీడియో, టీవీ, టైబ్రరీ ఏర్పాటు చేస్తారా యని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, మానసిక వికాసం కొరకు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- జైలుకు వారిని పంపే ఉద్దేశ్యం అయితే లేదు కానీ వారికి మాత్రం చట్టాన్ని ధిక్కరించే జైలుకు పోయే అలవాటు వున్నది. ఫైదీలకు కావలసిన అవసరాలు తప్పకుండా చూస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జైలులో ఫైదీలకు కావలసిన వసతులు కాకుండా టీవీ, టైబ్రరీలు పెట్టాలని...

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- మాడరన్ జైషన్ ప్రొగ్రామ్ క్రింద కొన్ని సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జి. యాదగిరి రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జైళ్ళు చాలా శిథిలవస్థలో వున్న మాట ఒప్పుకుంటున్నప్పుడు - అనేకమంది ఫైదీలు, అతీ క్యూరమైన గూండాలు, నూతన ఎత్తుగడలతో వారు జైలు నుంచి పారిపోతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరారి అయ్యారు. కిటికీల నుండి పరారి కాకుండా కట్టుబడిట్టమైన బెక్కికరీ ఏర్పాటు చేసి జైలు నుంచి

దొంగలు పారిపోకుండా చూడాలి. దీన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? ఆలోచిస్తే వెంటనే చర్య తీసుకుంటుందా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- మాడ్రన్నేజేషన్ ప్రొగ్రామ్ క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మనకు నీధులు వస్తున్నాయి. యీ సెక్యూరిటీ ఆఫ్ ది జైలుస్ గురించి తప్పకుండా చర్య చేపట్టాము - ఇప్పుడు జరుగుతోంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఈ మధ్య నేరస్థుల సంఖ్య చాలా పెరిగిపోతున్నది. గతంలో నేరం చేస్తే - నేరస్థులందరినీ ఎకామడేట్ చేయడానికి జైలులో అవకాశం లేదు. సౌకర్యాలు అంతకంటే లేవు. జైళ్ల సంఖ్యను, ఎకామడేషన్‌ను పెంచి నేరస్థులందరికీ కూడా తగిన సౌకర్యాలు కల్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్, వారు చేసిన ప్రశ్న అండర్ బ్రయిట్ ప్రీజనర్స్ కి సంబంధించింది. కొంత ఓవర్ క్రౌడింగు వున్న మాట వాస్తవం. అందుకు ప్రభుత్వం వారు 9 సబ్ జైలుస్ ను మంజూరు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్.ఎస్.డి.పి. అప్పల నర్సింహారాజు (బీమునిపల్లం):- వీశాఖపట్నం జైలును తరలించాలని అది నడిబొడ్డున వుండడం వల్ల అసౌకర్యంగా వున్నది అని ఇది వరకు ప్రభుత్వం ప్రపోజర్స్ పెట్టారు. దాన్ని మంత్రిగారు ఏమీ చేస్తున్నారో చెప్పాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వేరే ప్రశ్న వేస్తే తప్పకుండా సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ ఆర్.ఎస్.డి.పి. అప్పల నర్సింహారాజు:- గత ప్రభుత్వ కాలంలో నివేదిక కూడా పంపించారు.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి (బందరు):- ప్రిజనర్స్ కు ఏమైనా ఇన్ స్పూరెన్సు స్కేమ్ పెట్టే అవకాశం వున్నదా? ఎందుకంటే, జైలు శిథిలావస్థలో వున్నందున ఇన్ స్పూరెన్సు స్కేమ్ అమలులో పెట్టాలని ఆలోచన వుందా? మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఎప్పుడూ, జైళ్లు శిథిలావస్థలో వున్నాయని నేను అంగీకరించలేదు కానీ, యివి మాత్రం 100 సంవత్సరాల క్రింద కట్టినవి, అయినా శిథిలావస్థలో లేవు. మరమ్మత్తులు చేపడుతున్నామని చెప్పాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- ఏలూరులో బోస్టర్ స్కూలు ఒకటి డిలాపి డేటెడ్ కండిషన్ లో వుంది. దానికి షెడ్యూల్ కట్టించడానికి 1989 లో 3 లక్షలు కేటాయించారు మేనే బిల్డింగు పడిపోతున్నది అది మే దృష్టికి వచ్చిందా? దాన్ని పరిశీలన చేసి వెంటనే

షెడ్యూలో పెట్టకుండా, బిల్డింగ్స్ కు మేన్ బిల్డింగు రిపేర్ చేసి, ఓల్డ్ బిల్డింగును మాడిష్మే చేసి లేదా రికన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారినీ షెడ్యూకు షిఫ్టు చేశారని చెప్పాను;

(ఇంటర్వ్యూ)

సుదూర ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమం

68-

*8065(హెచ్)-సర్వశ్రీ కె. గంగాధర్ (బన్స్ పాడ), కె.ఆర్. సురేష్ గెడ్డి, మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ (కామారెడ్డి), జి. సుధాకరరెడ్డి (జెడ్పిర్), ఎం. వెంకటేశ్వర రావు (డివీపల్లి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సుదూర, మారుమూల ప్రాంతాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, వివిధ జిల్లాలలో ఆ కార్యక్రమం కోసం మంజూరుచేసిన నిధులు పరిమాణం ఎంత;

(ఇ) నిధులులేని కారణంగా ఆ కార్యక్రమం నిలిచిపోయిన మాట కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, అందుకుగల కారణము లేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున హోంశాఖామంత్రి (డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి):-
(అ) సుదూర, మారుమూల ప్రాంతాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని అదిలాబాదు, వరంగల్లు, మహబూబ్ నగరు, ఖమ్మం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, విశాఖపట్టణం, నిజామాబాదు, కరీంనగరు, మెదక్ జిల్లాలలో ప్రారంభించడమయింది.

(ఆ) సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి ఏజెన్సీ జిల్లాలకు రూ. 65.00 కోట్లను, సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి ఏజెన్సీ క్రిందకు రాని జిల్లాలకు రూ. 19.71 కోట్లను మంజూరు చేయడమయింది.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ కె. గంగాధర్:- అధ్యక్షా, మానుమూల గ్రామపాఠశాల అభివృద్ధి పథకం క్రింద వెన్నారెడ్డిగారు మా నిజామాబాదు జిల్లా సిరికొండలో ఫస్టు మే, 1991లో పూర్తయింది. 13.38 కోట్లు రూపాయలతో రోడ్లు, యితర పనులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. యీ పథకాన్ని అప్పుడు ఇన్‌ఛార్జి మంత్రిగా వున్న శ్రీ కలారి ఈశ్వరకుమార్‌గారు పూర్తి నియోజకవర్గం తీరిగి పూజా సదస్సులు ఏర్పాటు చేసి పూజల విజ్ఞప్తి మేరకు అక్కడ యీ పనులు మంజూరుచేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు 13 కోట్ల రూపాయల నుంచి కేవలం 640 లక్షలు మాత్రమే విడుదలచేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం నుంచి యిప్పటివరకు నిధులు లేని కారణంగా పనులు ఆగిపోయాయని జిల్లాకలక్టరుగారు లిఖిత పూర్వకంగా సమాధానం యివ్వడం జరిగింది. మా జిల్లాలో గత పాన్‌సింగు బోర్డు సమావేశంలో కూడా యీ పనులు పూర్తిచేయడానికి నిధులు కేటాయించవలసిందిగా పృథుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. కాని, మంత్రిగారు యీ పనులు జరుగు తున్నాయి; ఆగిపోలేదు అని సమాధానం యిస్తున్నారు. మిగిలినవోయిన పనులు పూర్తి చేయడానికి నిధుల అవసరం ఉన్నవి. నిజామాబాదు జిల్లాలో యీ పనులు నిరుద్దోగులైన ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్స్‌కు, లాంగ్‌వోయిన తేవ్వారులకు, తరువాత గ్రామ పంచాయితీ సర్పంచులకు యివ్వడం జరిగింది. మా దగ్గర 139 రోడ్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. 50 మాత్రం పూర్తి చేశారు. రక్షిత మంచినీరు పథకం క్రింద 116 మంజూరు చేస్తే కేవలం 59 పూర్తి చేయడం జరిగింది. మిగతావి పెండింగులో వున్నాయి. మంత్రిగారు పనులు జరుగుతున్నాయని సభకు తప్పుడు సమాచారం ఇస్తున్నారు. యీ నిధులను పృథుత్వం ఏ దశకంగా సమకూరుస్తుంది? మిగిలిన పనులను ఏ దశకంగా పూర్తి చేస్తుంది? గౌరవమంత్రిగారు యీ బడ్జెట్‌లో కేటాయించు చేయలేదు కాబట్టి, ముఖ్య మంత్రిగారు నిధులను యీ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో కేటాయించే పర్యంతం చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

9-20 డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు అన్నట్లు దాదాపు కరీంనగర్ జిల్లాలో రు. 1.76 కోర్ట్స్, నిజామాబాద్ జిల్లాలో రు. 2.63 కోర్ట్స్ మేరకు పెండింగ్ బిల్డ్స్ వున్న మాట వాస్తవమే. మొత్తం రు. 4.39 కోర్ట్స్ మేరకు బిల్డ్స్ పెండింగ్‌లో వున్న సమాచారం మాత్రం వాస్తవమే. వోయిన సంవత్సరం తక్కువగా వున్నది కాబట్టి ఈ రెండు జిల్లాల్లోను అది పే చేయలేదు. 1993-94వ సంవత్సరంలో రు. 17.25 కోట్లు యివ్వడం జరిగింది. ఇందులో నుంచి రు. 4.04 కోట్లు మేరకు పెండింగ్ బిల్డ్స్ పే చేయడానికి సౌకర్యం కల్పించబడింది. మిగతా రు. 12.85 కోర్ట్స్ ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీ కంటెంప్లెటెడ్ వర్క్స్‌కు 1993-94వ సంవత్సరంలో ఖర్చు వెల్లడం జరుగుతుంది. ఈ రెండు జిల్లాల్లో తప్పించి మిగతా జిల్లాల్లో అన్నింటిలోను బ్యాలెన్స్ ఎమౌంట్ ఇంకా స్పెండ్ చేయకుండా అలాగే వున్నది. 1990-1991 సంవత్సరంకు గాను అదిలాబాద్‌లో రు. 4.72 కోర్ట్స్ విడుదల చేయడం జరిగింది. 1991-92వ సంవత్సరంకు గాను రు. 8.55 కోర్ట్స్ విడుదల చేయడం జరిగింది. అంభే మొత్తం మీద రు. 13.27 కోట్లు విడుదల చేస్తే కేవలం రు. 10 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అలాగే వరంగల్ జిల్లాలో 1990-91వ సంవత్సరంకు, 91-92వ సంవత్సరంకు రు. 6.85 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. అయితే కేవలం రు. 6.08 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం

ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా రూ. 14.37 కోట్లు ఈ రెండు సంవత్సరాలకు గాను రిలేడ్ చేయడం జరిగింది. అందులో రూ. 9.48 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. వెస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్టుకు రూ. 2.33 కోట్లు విడుదల చేస్తే కేవలం రూ. 0.84 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్టుకు రూ. 8.97 కోట్లు విడుదల చేస్తే అందులో రూ. 6.65 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఏతాప పట్టణం జిల్లాకు రూ. 12.43 కోట్లు విడుదల చేస్తే రూ. 9.39 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు రూ. 1.14 కోట్లు విడుదల చేస్తే రూ. 0.29 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మెదక్ జిల్లాలో రూ. 3 కోట్లు విడుదల చేస్తే రూ. 2.09 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నాస్ట్రో అయిబల్ ఏరియా ప్రోగ్రాం క్రింద రూ. 1.22 కోట్లు రిలేడ్ చేయడం జరిగింది. అందులో కేవలం రూ. 98 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. ఈ రెండు జిల్లాల్లో తప్పించి మిగతా జిల్లాల్లో కావలసినంత డబ్బు వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రిమోజ్ ఏరియా ప్రోగ్రాంకు బోర్డు దగ్గరకు రానట్లు వున్నది. రిలేడ్ చేయడం కాదు. అసలు ఫండ్స్, ఎల్.ఓ.సి.లు జేమెంట్ చేయనివి కరీంనగర్ లో వున్నాయి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- కరీంనగర్, నీజాంబాద్ జిల్లాల్లో మాత్రం పెండింగ్ బిల్స్ వున్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో ప్రోవిజ్ చూపించాము.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, As the Hon'ble Minister has pointed out, this programme was launched in May, 1990. It is almost three years since the programme has been launched Sir. In Nizamabad and Kareemnagar Districts, the Hon'ble Minister has pointed out that certain amount of work has been done and certain bills have to be paid.

What I would like to know from the Hon'ble Minister is about the bills which are pending in both the districts. When will these bills be cleared and what is the balance of work which has been completed in these two districts and when will these works be completed and when will they be executed. For execution of these works, what are the quantum of funds the Government is going to sanction for these villages i.e. for these two districts.

Another thing Sir, the Hon'ble Minister has pointed out that some funds are not being spent in certain districts. What are the reasons for not being spent in these districts. Is there any proposals atleast to divert to these districts where the amounts are being spent? And finally, this programme has had a very good impact. So, in continuation of these programmes, to wean away innocent people from nexalites and other movements, is the Government contemplating any Backward Area Development Programme? So, if the Government is contemplating any such programme what is the quantum of funds that the Government is going to spend?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1993-94వ సంవత్సరంలో రు. 17.25 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అందులో పెండింగ్ బిల్స్ రు. 4.40 కోట్లు వోతే మిగతా రు. 12.85 కోట్లు వుంటుంది. కాబట్టి ఈ ప్రాగ్మాం మొదలు పెట్టే ప్రశ్న లేదు. మిగతా కంటెంట్లతో వర్క్ 1993-94వ సంవత్సరంలో తీసుకోవచ్చు. పెండింగ్ బిల్స్ కూడా 1993-94 ఎలక్షన్లో పే నేస్తాము. వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి గురించి ఏమయినా ప్రాగ్మామ్ తీసుకునే పరిస్థితి వున్నదా అని సభ్యులు అడిగారు. 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో బియబిల్ సబ్ ప్లాన్ క్రింద దాదాపు రు. 154 కోట్లు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రాజెక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఎక్స్‌ప్లొయిట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ క్రింద ఐడెంటిఫై అయినవి 12 జిల్లాలు వున్నాయి. ఇవి బియబిల్ ఏరియాస్ క్రిందకు రావు. ఇంతేగాకుండా లాంగ్ టర్మ్ డెవలప్‌మెంట్ క్రింద బియబిల్ ఏరియాస్ను డెవలప్ చేయడం కోసం ఒక నూన్వర్ ప్లాన్‌ను తయారు చేసి రు. 928 కోట్లతో ప్రపంచ బ్యాంక్‌కు పంపించడం జరిగింది. మిగతా నాన్ బియబిల్ ఏరియాస్ గాకుండా వెనుకబడిన ప్రాంతాల సమగ్రాభివృద్ధి కోసం రు. 1149 కోట్లతో ఇంకో ప్రావర్మ్ ఎలక్షన్‌ను ప్రపంచ బ్యాంక్‌కు సంపించడం జరిగింది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు క్లియర్ అయితే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు సమగ్రంగా అభివృద్ధి చెంద దానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇక్కడున్న ఎఫ్.సి., బి.సి., ఎస్ టీల అభివృద్ధి తప్పకుండా జరుగుతుందని, వారి వైపు ఆకర్షితులు గాకుండా వుండడానికి ఈ ప్రాగ్మామ్ చాలా ఉపయోగపడతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- 1993-94వ సంవత్సరంలో బడ్జెట్ పెట్టామని మంత్రీగారు చెప్పారు. దాదాపు అన్ని వర్క్‌కు శాంక్ష్కనింగ్ ఆర్డర్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక రోడ్డు సగము అయింది. ఒక బ్రిడ్జ్ సగం అయింది. పనులన్నీ అగిపోయి వున్నాయి. ఆ పనులు మార్చి చేయాలంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బు పాత వాటికే ఈ సంవత్సరానికి సరిపోతుంది. రెండు సంవత్సరాలు వర్క్ చేసిన వాళ్లందరు కూడా డబ్బులు వడ్డీకి తెచ్చుకుని దెబ్బతిన్నారు. అందుచేత వారికి నమ్మకం కుదరడం లేదు. ప్రభుత్వం క్లియర్ గా ఆ జి.ఓ.లో వున్న వర్క్‌ను టేకప్ చేసి, 1993-94 రోపల పేమెంట్ చేస్తామని ప్రకటిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- 1993-94 బడ్జెటులో నిధులు కేటాయించాము. పెండింగ్ వర్క్, పెండింగ్ బిల్స్ క్లియర్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు (నూజివీడు):- అధ్యక్షా, రిమోట్ ఏరియా డెవలప్‌మెంట్, రాష్ట్ర డబ్బుతో చెయ్యడం చాలా కష్టం. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, నోటిఫైడ్ రిమోట్ ఏరియా లకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారు. ఐ.టి.డి.ఎ. జిల్లాలలో రు. 65 కోట్లు పెట్టినట్లుగా చెప్పారు. ఇట్లా కాకుండా, పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద రు. 500 కోట్లకు ఒక ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టు తయారు చేసి, ఎడ్యుకేషన్, హెల్త్, మిగతా రంగాలకు తీసుకుని, ప్లానింగ్ కమిషన్ ముందుకు పెడితే తప్పకుండా శాంక్ష్కన్ అవుతుందని నా ఉద్దేశం. అటువంటి ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టు తయారు చేస్తే బాగుంటుంది. ప్రపంచ బ్యాంకు ముందుకు పెడితే, వడ్డీ కట్టాల్సి వస్తుంది. అటువంటి అవకాశం ఉందా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రి:- ప్రపంచ బ్యాంకుకు పంపిన రెండు స్కేముల గురించి ఇంతకుముందే చెప్పాను. రు. 928 కోట్లకు ఒక కాంప్లెక్స్ మాస్టర్ ప్లాన్ తయారు చేసి పంపాము. ఇది బ్రియిబల్ పీరియాలకు ఉంటుంది. నాన్ బ్రియిబల్ పీరియాలకు పావర్టీ ఎల్లీవియేషన్ ప్రాజెక్ట్ కింద రు. 1149 కోట్లకు పంపాము.

శ్రీ ఎం. రఘుమూర్తి (నల్గొండ):- ఈ రిమోట్ పీరియాలకు డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాంలో ఏ ప్రాంతం అభివృద్ధి కావద్దో, ఆ ప్రాంతాన్ని ఇన్ క్లూడ్ చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఇక్కడ ఇచ్చిన డిల్లాలను చూస్తే, అసలు అన్నిటికంటే వెనుకబడిన డిల్లా నల్గొండ. రాష్ట్రంలో డి.పి.ఎ.పి.లో క్లామ బాధిత డిల్లా నల్గొండ. ఎస్.టి.కి రిజర్వ్ చేసిన నియోజకవర్గం ఉంది. ప్రభుత్వం వద్ద సమాచారం లేదా? ఉండి కూడా తేసేకారా? నల్గొండ డిల్లాలను రిమోట్ పీరియ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాంలో ఎందుకు చేర్చ లేదు?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రి:- మొదట 1990-91లో యాక్సిలరేటర్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ బ్రియిబల్ పీరియల్స్ ప్రోగ్రాం మొదలయింది. అదీలాబాదు, వరంగల్, ఖమ్మం మహబూబ్ నగర్, తుర్కుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, విశాఖపట్నం డిల్లాలను ఈ ప్రోగ్రాంలో పెట్టాము. తరువాత 1991లో నాన్ ఐ.టి.డి.ఎ. డిల్లాలకు కూడా ఎక్స్టెండ్ ప్రోగ్రాం అదీలాబాదు, వరంగల్, మహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం, ఈస్ట్ గోదావరి, విశాఖపట్నం, వెస్ట్ గోదావరి మరియు మూడు నాన్ ఐ.టి.డి.ఎ. డిల్లాలు - కరీంనగర్, నిజామాబాదు, మెదక్, పార్థ ఆఫ్ మహబూబ్ నగర్ చేర్చాము. వేటికి ఎక్స్టెండ్ చేసి, రిమోట్ అండ్ ఇంటీరియర్ పీరియల్స్ డెవలప్ మెంట్ యాక్షన్ ప్లాన్ అని 1990-91లో ఈ డిల్లాలను ఇన్ క్లూడ్ చేశాము. సబ్సిక్వెంట్ గా ఈ ప్రోగ్రాం హైదరాబాదు, కర్నూలు, చిత్తూరు, రంగారెడ్డి, అనంతపూర్, శ్రీకాకుళం, నల్గొండ, కడప మరియు విజయనగరం డిల్లాలకు ఎక్స్టెండ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తిరిగి 9 డిల్లాలకు ఎక్స్టెండ్ చేసినట్లుగా చెప్పారు. వేటికి ఇప్పుడు కాదు, బీగినింగ్ లోనే ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేశారు. ఎ,టి,సి,డి కేటగిరీస్ కింద పెట్టారు. ఎ కేటగిరీ అంటే మరీ రిమోట్ పీరియల్. కొన్ని ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసి, డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాం పెట్టారు. చిత్తూరు డిల్లాలో ఆ ప్రకారంగా ఆ రోజు ఎస్టిమేట్స్ పంపారు. ఇంత కాలయాపన ఎందుకు జరిగింది? ఇప్పుడయినా 9 డిల్లాలకు నిధులు కేటాయిస్తారా? కేటాయిస్తే ఎంత కేటాయిస్తారు?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రి:- 1993-94 సంవత్సరం కింద కేటాయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎంత కేటాయిస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బోటల్ పెండింగ్ వర్క్ కి 1993-94లో కేటాయిస్తామని చెప్పారు కదా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- రు. 17, 24 కోట్లు 1993-94లో కేటాయితము. పెండింగ్ బిల్స్, పెండింగ్ వర్క్కుకు రు. 4-40 కోట్లు చెల్లించారు. రు. 12-84 కోట్లు ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బొబ్బి (భద్రాచలం):- ఐ.టి.డి.ఎ. లో కూడా ఇది వరకు కేటాయించినది కూడా ఇవ్వడంలేదు. రిమోట్ ఏరియాలకు ప్రతి వాగుకి బిగ్గి కట్టాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏం అన్నారో చెబుతున్నారు నాకు సమాధానం రాబోదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 1993-94లో పెండింగ్ పెండింగ్ వర్క్కుకు ఇస్తామన్నారు ఈ క్వశ్చన్ మీదనే తీసుకుంటే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ప్రశ్న చూడండి అధ్యక్షా 'Whether it is a fact that Remote and Interior Area Development Programme was launched in the backward areas of the State: అని ఇచ్చి, ఇప్పుడు దీనిలో 9 జిల్లాలను ఇన్క్లూడ్ చేశామన్నారు. నేను అడిగింది ఈ 9 జిల్లాలను ఎప్పుడు ఇన్క్లూడ్ చేశారు? ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసినప్పుడు లేవు. డిటే ఎందుకు జరిగింది? ఇప్పుడు ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు అంటే పెండింగ్ బిల్స్ గురించి చెబుతారేమిటి?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారికి పోగొం అర్థం కాకపోతే నేను చేసేదేం లేదు. ఎ,బి,పి,డి, కేటగిరీస్ అని చెప్పారు. వరల్డ్ బ్యాంక్కు పావర్ట్ ఎల్లవీయేషన్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద రు. 1149 కోట్లతో ఒక సమగ్ర పథకం తయారుచేసి పంపాము. దీని క్రింద పథకం రూపొందించడానికి అంచనాలు వేశాము.

శ్రీ కె. బొబ్బి:- మా జిల్లాలో 33 బ్యూజిట్ మండలాలున్నాయి. ఐ.టి.డి.ఎ. క్రింద డబ్బు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. మంచిదే. ఎంత ఇస్తారు? ఎంత కేటాయించారు? ఇప్పుడెంత ఇస్తున్నారు? అప్పటికే, ఇప్పటికీ కాస్ట్ పెరిగింది. అదే డబ్బు ఇప్పుడు ఎంత వరకూ సరిపోతుంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఖమ్మం జిల్లాకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను. 1990-91లో రు. 4.92 కోట్లు ఎలొనేట్ చేశాము. 1991-92లో రు. 9.45 కోట్లు కేటాయించాము. మొత్తం రు. 14.37 లక్షలు. రు. 9.48 లక్షలు 1992, డిసెంబరు అఖరునాటికి ఖర్చయింది.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- సుదూర, మారుమూల ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమము 1990వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమయింది. ఒక్క నిజామాబాదు, కరీంనగర్

జిల్లాలలో తప్ప మిగతా అన్ని చోట్ల డబ్బు మిగిలించి అన్నారు. నిజామాబాదు, కరీంనగర్ లలో ఎక్కువ ఖర్చువడానికి కారణమేమిటి? ఇచ్చిన డబ్బు కంటే ఎక్కువ ఖర్చు చేశారా? జిల్లాకు ఏ ప్రాతిపదిక మీద డబ్బు ఎలాటే చేశారు? 1993-94 సంవత్సరానికి రూ. 17.24 కోట్లు కేటాయించినట్లు చెప్పారు. ఇందులో మహబూబ్ నగర్ కు ఎంత? మారుమూల ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద మండలాలను ఎంపిక చేశారు. అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొకుండా ఎక్కడయితే నక్సలైట్స్ కార్యక్రమాలున్నాయో, ఆ మండలాలను ఎంపిక చేశారు. వెనుకబడిన, మారుమూల ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎంపిక చేయాలేదు. అట్లా కాకుండా వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ పేరు పెట్టారు కనుక వెనుకబడిన మండలాలను ఎంపిక చేయాలి. వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి మహబూబ్ నగర్ కు ఎంత డబ్బు ఇవ్వారు. గతంలో ఇచ్చింది ఎందుకు ఖర్చు చేయలేదు? ఖర్చు చేయకపోతే, వారిపైనుండే అజమాయిషీ ఏమిటి?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి:- ఈ జిల్లాలో ఈ అమౌంట్స్ ఏ విధంగా ఎలా కేట్ 9.40 చేస్తారని అడిగారు. The amount was allotted based on the plans proposed and approved by the districts. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో గిరిజన ప్రాంతాలను 1991-92 లోనే ఇన్ కూర్డ్ చేయడం జరిగింది. గిరిజనులు కానీ పెయిన్ పిరియాలకు కూడా మళ్ళీ రెండవ విడతతో కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రిమోట్ అండ్ ఇంటిరియర్ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద ట్రైబల్ ఏరియాలో ఖర్చు పెట్టమని చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో కొంత నోటోఫైడ్ ఏరియా ఉంది. ట్రైబల్ డెవలప్ మెంట్ క్రింద, కొంత నాన్ నోటోఫైడ్ ట్రైబల్ డెవలప్ మెంట్ ఏరియా క్రింద అవ్వంగా ట్రైబల్ పాపులేషన్ ఉంది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ టెరిటరీలో ఏరియా టోటల్ గా దాదాపు 8 వేలు నాన్ నోటోఫైడ్ ఏరియాలో ట్రైబల్ పాపులేషన్ ఉంది. అలాగే ఇతర జిల్లాల్లో కూడా ఉంది. ఈ నాన్ నోటోఫైడ్ ఏరియాలో కూడా ఇంటిరియర్ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద అన్ డెవలప్డ్ బ్యాక్ వర్డ్ ఏరియా వాళ్ళకు డెవలప్ మెంట్ గురించి చెక్ డ్యూమ్స్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ కానీ రోడ్లు, పాఠశాలలు కట్టడానికి ఈ డబ్బు వినీయోగిస్తారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఇన్ కూర్డ్ చేశామన్నారు. రూ. 84 లక్షలు ఖర్చయిందన్నారు. ఏ ప్లానింగ్ బోర్డు మీటింగ్ లో కూడా ఇది చర్చకు రావడం కానీ శాసనసభ్యులకు తెలియజేయడం కానీ జరగలేదు. ఈ బ్యాటెన్స్ ఎమౌంట్ నెక్స్ట్ ఇయర్ లోగా ఖర్చు చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీని మీద మొత్తం వచ్చింది. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచే కూడా.

Dr. M.V. Mysoor Reddy:- This amount is being spent only in notified tribal areas as per the instructions of the Government of India.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గవర్నమెంట్ ఇండియా నోటోఫైడ్ ఏరియా అన్నారు. మీరు కొంత ట్రైబల్ ఏరియాను నోటోఫైడ్ చేయలేదు. గామాల్లో అవ్వంగా హిందెడ్

పర్సెంట్ ట్రైబియన్లను ఉన్నారని. ఈనాడు ఆ గ్రామంలో ఎక్స్‌ట్రీమిస్ట్ యాక్టివిటీస్‌ను యాంటినోషల్ ఎలిమెంట్స్ చేరి ట్రైబియన్లను రెచ్చగొట్టడం జరుగుతోంది. మీ దృష్టికి కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. నా నియోజకవర్గం తీగలవంప నర్సాపురం మండలం మక్తెనవారి గూడెం ప్రాంతంలో ఈ విధంగా రైతుల భూమిని స్వాధీనం చేసుకుని అరాచకాలకు దారి తీస్తున్నారు. అటువంటి ప్రాంతాలను మీరు ఈ నిధులు ఖర్చు పెట్టి ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచే అనుమతి పొందుతారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచే వచ్చిన నిధులు గతంలో. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కొంతమేరకు కేటాయిస్తున్నారు. ఏ ఏరియాస్ నోటిఫైడ్ అవుతాయో ఆ ఏరియాస్‌లో ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంటుంది. వారు చెబుతున్నది నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాల గురించి. ఆ నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్ విషయం ఇప్పుడు కొత్తగా ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత ఈ నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్‌లో కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని ఉన్నారు. ఇక్కడ పేదవారున్నారని చెప్పి, వెనుకబడిన ప్రాంతాలని చెప్పి రూ. 1149 కోట్లతో పావర్టీ ఎలిమియేషన్ ప్రాజెక్టు అని చెప్పి వరల్డ్ బ్యాంకుకు పంపించడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టులో ఈ ప్రాంతాలు కూడా నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్ కూడా వస్తాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి రూ. 1928 కోట్లకి పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఐ అపేట్ టు ది ఫాఫ్ మినిష్టర్ తూర్పు యు సర్ - నాన్ నోటిఫైడ్ వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో కేవలం గిరిజనులు, కోయాస్ గోండ్స్ అటువంటి ప్రజానీకం హండ్రెడ్ పర్సెంట్ ఉన్న ప్రాంతం. నోటిఫైడ్ కానీ ప్రాంతాలలో ఖర్చు పెట్టకపోతే ప్రభుత్వ లోపం వల్ల నోటిఫైడ్ చేయలేదని చెప్పి ఈ నిధులు ఖర్చు పెట్టకపోతే ఏ విధంగా ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందుతుంది? మీరు 6 పర్సెంట్ ఫండ్స్ కూడా కేటాయింపడం లేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- వారు అడిగే ప్రశ్న నోటిఫైడ్‌షన్ ఆఫ్ ఏరియాస్ నోటిఫికేషన్ ఆఫ్ ఏరియాస్‌కు ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాలలో ట్రైబియన్లను ఉన్న చోట ట్రైబియన్ల కూడా కోయాస్ గోండ్స్ బాపతుకు చెందిన వారు గిరిజనులున్నారు; ఆ ప్రాంతాలకు కేటాయింపడం లేదు కాబట్టి నిధులు అటువంటి ప్రాంతాలలో ఖర్చు పెట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా అనుమతి పొందడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తారా? దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారి పలుకుబడిని ఉపయోగించి అనుమతి తీసుకువస్తారా? అంతేకానీ ఏరియాలను నోటిఫైడ్ చేయమని అడగడం లేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- ఏ ఏరియాలయితే నోటిఫైడ్ అయి ఉంటాయో ఆ ఏరియాలలో ఖర్చు పెట్టమని కేంద్ర ప్రభుత్వ అదేశాలు. ఇక్కడ వారు చెబుతున్నది నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్‌లో ఖర్చు పెట్టారా, లేదా అన్నది. నాన్ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్ నోటిఫైడ్

చేసిన తరువాత ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ ప్రశ్నకు ఆ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. వేరే ప్రశ్న వేస్తే దానికి సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ పి. బాలరాజు (చింతపల్లి):- 1990-91 లో రు. 65 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. రు. 65 కోట్లు ఫస్ట్ ఫేజ్, సెకండ్ ఫేజ్ అని రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ అరకు నుంచీ ఇటు నేలేరు వరకు ఒరిస్సా బోర్డర్ కోరాఫట్ జిల్లా అంతా అనుకుని ఉన్న ఏరియా చాలా ఇంటిరియర్ - మండల్ పాడ్ క్వార్టర్లు నుంచి కాన్స్టిట్యూయన్స్ పాడ్ క్వార్టర్లు నుంచీ సుమారు 70-80 కి.మీ. నడిచే ప్రాంతం ఇంటిరియర్ ప్రాంతం ఉంది. దాదాపు రు. 65 కోట్లతో మా జిల్లాకు 300 కి.మీ కొత్త రోడ్లు వేయడం జరిగింది. అది కచ్చా రోడ్. కలవర్ల, మనం కట్టాలి. మధ్యలో ఆగిపోయింది. ఇది కంటిన్యూ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా? కంటిన్యూ చేయకపోతే ఇంత ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు వేస్తే అవుతుంది? రిమోట్ ఏరియా ప్రాంతం కంటిన్యూ చేయాలని చెప్పి మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి:- 1991లో దాదాపు రు. 65 కోట్లకు యాక్సిలరేటెడ్ డెవలప్మెంట్ ఆఫ్ టెన్జిల్ ఏరియా ప్రాంతం క్రింద వచ్చిన రు. 65 కోట్లలో 1990-91 లో రు. 23 కోట్లు, 1991-92 లో రు. 42 కోట్లు ఖర్చు పెట్టే దానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. తరువాత ఎక్స్టెండెడ్ ప్రాంతం క్రింద స్టేట్ గవర్నమెంట్ సెకండ్ క్యాటగిరీలో రు. 24 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 93-94 లో రు. 17 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ ప్రాంతం నిలుపుదల చేసే ప్రశ్న లేదు. ఇవే కాకుండా ఇంకా ఏదయినా ఉంటే కొన్ని వర్క్స్ చేపట్టవచ్చు.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- మెదక్ డిస్ట్రిక్టుకు ఎక్స్టెండెడ్ ఫిగర్ ఇస్తూ రు. 2.99 కోట్లని చెప్పారు. రు. 3 కోట్లు అలాటే చేస్తే ఇంకా లక్ష మిగిలిపోయింది కాబట్టి ఈజిట్ ఏ లెటెస్ట్ ఫిగర్? ఇంకా చాలా డిమాండ్ ఉంది. కలక్టరుగారు ఫండ్స్ లేవని వర్క్స్ ఆపమని అదేశాలిచ్చారు. డిమాండ్ ఉంది కనుక మిగతా డబ్బు ఇస్తారా? ఏ డిస్ట్రిక్టులో అయితే ఖర్చు కాబోదో డబ్బు అంతా ఖర్చు అయ్యే డిస్ట్రిక్టులకు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తారా అని మంత్రిగారిని మే ద్వారా అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అది ఆయా జిల్లాలలోనే ఖర్చు పెట్టాలి. 1993-94లో కొంత కేటాయించబడింది కాబట్టి 1993-94 లో భేకపే చేయవచ్చు.

(అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన కొంతమంది సభ్యులు ఇంకా ఈ ప్రశ్నపై సవిగ్మమెంటరీలకు అవకాశం ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంక ఎవరికీ ఇచ్చేది లేదు. ఇప్పటికే ఈ ప్రశ్నకు అదనంగా సమయం కేటాయించడం జరిగింది. ప్లీజ్ రిజ్వామ్-యూవర్ సీట్స్.

ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., ఇ.బి.సి.ల విద్యార్థి వేతనముల పాచ్చింపు

105-

*8040-సర్వశ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు), కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం), బి. వెంకటేశ్వరరావు, కె. బొడ్డి, యన్. రాఘవరెడ్డి:- సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., ఇ.బి.సి విద్యార్థి వేతనములను ధరల పెరుగుదలతో సమాన నిష్పత్తిలో పాచ్చించుటకు ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నదా:

(ఆ) అయినచో, ఎంత పరిమాణం పెంచదలచారు; ఎప్పటినుండి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్):- (అ) ప్రస్తుతం అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదీ ప్రభుత్వ పరిశీలనలో లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం చాలా నిర్మయంగా ఉంది. ఇక్కడ హాస్టల్స్‌లో ఉండే స్కాలర్‌లకి పెద విద్యార్థులకు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. విద్యార్థులకు నెలకు రూ. 150 లు ఇస్తున్నారు. ఈ రూ. 150 లు రోజుకు రూ. 5 లు పడుతుంది. పూటకు రూ. 1.68 పైసలు పడుతుంది. అంటే రెండు ఇడ్లీలు కూడా రావు ఈ మొత్తాన్ని ఇచ్చి వారిని చదువుకోమంటే ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. వారిని కూడా ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను ఈ పరిస్థితి నివారించాలి. ఈనాడు ధరలు బాగా విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. వారికి కావలసిన విద్య చెప్పాలని వారందరినీ సమీకరించాము. హాస్టల్‌లో ఉంటూ అర్థాకలితో మాడిపోయే పరిస్థితి ఆర్థికాధారు చేస్తున్నారు. మేము చాలా హాస్టల్స్‌కు వెళ్లి పరిశీలించాము. ప్రభుత్వం ఈ విషయం పరిగణనలోకి తీసుకుని స్కాలర్‌షిప్ మొత్తాన్ని పెంపే దానికి పునరాలోచన చేస్తుందా? దరఖాస్తులు చేసుకున్న బి.సి., ఇ.బి.సి. విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్ ఇవ్వడం లేదు. అందులో కో ఆపరేటివ్ జూనియర్ క్వాలిఫైర్ ఉండే బి.సి. విద్యార్థులకు అసలు స్కాలర్‌షిప్ ఇవ్వడం లేదు. ఇ.బి.సి., బి.సి. విద్యార్థులకు ఇస్తారా? సెకండరీగ్రేడ్ ట్రైనింగ్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఈ విద్యార్థులకు అసలు స్కాలర్ షిప్ ఇవ్వడం లేదు. ఇ.బి.సి.లకు బొత్తిగా ఇవ్వడం లేదు. బి.ఇ.డి., లా స్టూడెంట్లకు ఇచ్చినట్లు సెకండరీ గ్రేడ్ ట్రైనింగ్ సెంటర్స్‌లో ఉండే ఇ.బి.సి. స్టూడెంట్లకు స్కాలర్ షిప్ ఇస్తారా?

9.50 శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, 1991వ సంవత్సరంలో ప్రో-మెట్రీక్ వారికి ఉ. నెలకు 150 రూ.ల చొప్పున పెంచడం జరిగింది. మా దగ్గర ఉన్న లెక్కల ప్రకారం గవర్నమెంట్ వారే మాకు రూ. 2.65 పైసలకు బియ్యం సరఫరా చేస్తున్నారు. కనుక ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మా దగ్గర ఉన్న లెక్కల ప్రకారం ఈ మొత్తం సరిపోతుంది. మా లెక్కల ప్రకారం రోజుకు రూ. 5 ల చొప్పున పడితే అందులో బియ్యానికి రూ. 1.46 పైసలు

అంటే దాదాపు 29.2 శాతం ఖర్చు పెడుతున్నాం. అదే విధంగా పప్పుకు 0.44 పైసలు అంటే 8.8 శాతం ఈ విధంగా లెక్కలను నేను చెప్పగలుగుతాను. అయినా పెంచి రెండు సంవత్సరాలు కూడ కాలేదు. తరువాత గౌరవ సభ్యులు ఇంకొక ప్రశ్న వేశారు - బి.సి. మరియు ఇ.బి.సి. వాళ్ళ గురించి. అధ్యక్షా, ఎక్కడయితే గవర్నమెంట్ రికగ్నైజ్డ్ స్కూల్స్ ఉన్నాయో, ఆ స్కూల్స్‌లోని విద్యార్థులకు తప్పనిసరిగా ఇస్తున్నారు.

సంక్షేమ పథకాలు అమలుచేయుటను గూర్చి అధ్యయనముకొరకు అధికారుల కమిటీ

107-

*5908-సర్వశ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు, సిపాచ్. రామచంద్రరావు (తాళ్లరేవు):- సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ కింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వివిధ సంక్షేమ పథకాలు అమలుచేయు సందర్భంలో సామాజిక మార్పుల ప్రభావాన్ని అధ్యయనము చేయుటకు ప్రభుత్వము అధికారుల కమిటీని ఏర్పాటు చేసినదా;

(ఆ) అయినచో, దాని నిర్మాణమేమి, దాని పరిశీలనాంశములు ఏవ్వి, అది కనుగొన్న విషయములు ఏవ్వి?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తెలుపలేదు.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు హరిజన, గిరిజన మరియు బలహీనవర్గాల వారిని దారిద్ర్య రేఖపైకి తీసుకొని రావడానికి అనేక సంక్షేమ పథకాలను అమలుపరుస్తున్నారు. ఈ పథకాల వల్ల ఇప్పటి వరకు ఎన్ని కుటుంబాల వారు దారిద్ర్య రేఖ నుండి పైకి వచ్చారు, ఎంత మంది యువతే యువకులకు సహాయం అందింది, ఇంకా ఎన్ని కుటుంబాల వారు సహాయం పొందని వారు ఉన్నారు - వీటి అన్నింటినీ అధ్యయనం చేసేందుకు ఒక స్టడీ టీమ్ అవసరం ఉందని ప్రభుత్వం ఏమైనా భావిస్తున్నదా? భావించినట్లయితే ఎప్పటిలోగా ఆ టీమ్‌ను ఏర్పాటు చేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, వారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. దానికి సంబంధించి, ఎస్.సి., ఎస్.టి. మరియు బి.సి. కార్పొరేషన్‌లతో కొంత అధ్యయనం జరిగింది. అదే విధంగా ఎస్.ఐ.ఆర్.డి., 'సెన్' వంటి ఇండిపెండెంట్ ఏజెన్సీలు వారు కూడ అధ్యయనం చేసి రిపోర్టులు ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న నెంబరు 110 ఉపసంహరించుకోబడింది. ప్రశ్న నెంబరు 129ని గౌరవ సభ్యులు కొరిన మీదట వాయిదా వేయడమయినది.

సభా కార్యక్రమము

మిస్టర్ స్పీకర్:- షార్ట్ నోట్స్ కృత్యన్ 170-బి. . . . జేరో అవర్ ఇవ్వడం వల్ల అసలు డిమాండ్స్ రావడం లేదు. డిమాండ్స్ అయిన తరువాత జేరో అవర్, 304 పెట్టుకొంటే బాగుంటుంది. . . . నేను మీ సలహా తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు:- సార్, తరువాత జరిగే బి.ఎ.సి. మేజింగ్ లో డిస్కండ్ చేయండి. ఇప్పుడు మాత్రం జేరో అవర్ కు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్, ముందుగా అనుకొన్న తరువాత ఎలా చేస్తామంటే?

శ్రీ మహమ్మద్ విరాసత్ రసూల్ ఖాన్ (చార్మినార్):- జేరో అవర్ ఈడ్ వేరి ఇంపార్టెంట్, సార్.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్):- సార్ జేరో అవర్ కన్నా ముందు, బొంబాయిలో జరిగిన ఫేలుళ్ళలో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు సంతాపం తెలియజేస్తూ బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు జేరో అవర్ లో రెండేసి నిమిషాలే తీసుకొని పూర్తి చేస్తూ, దాన్ని తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సార్, నేను కృత్యన్ అవర్ కన్నా ముందే బొంబాయిలో జరిగిన దుర్ఘటన గురించి మీ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రాఘవరెడ్డిగారూ, మీరు చెప్పింది అర్థం చేసుకొన్నాను, దేర్ ఈడ్ నో ప్రిసిడెంట్. అనవాయిజ్ లేకున్నా తీసుకొంటానని చెప్పాను. ఇప్పుడే తీసుకొంటాను. కానీ షార్ట్ నోట్స్ కృత్యన్ కూడ కృత్యనే కదా! అది కాగానే తీసుకొంటాను.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న

సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి రెండు టి.యం.సి.ల నేరు విడుదల

170-బి

8298-వై.-సర్వశ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి, ఎ. విఠల్ రెడ్డి (రామాయంపేట), సి. దామోదర్ రాజ్ నరసింహ (అందోలు), పి. కృష్ణారెడ్డి (నారాయణ్ నేడి):- గౌరవ నేయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) మెదక్ జిల్లాలో 40 వేల ఎకరాల భూమిని సాగుచేయడానికిగాను సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి రెండు టి.ఎం.సి.ల నీటిని అనుమతిస్తూ 31-10-80 తేదీ సాగునీటి శాఖ ఎం.ఎస్.సె. 455 జి.ఓ.లో ఉత్తరువులను జారీ చేసారా?

(ఆ) సాగుకోసం నీటిని సమకూర్చడానికిగాను రెండు రెగ్యులేటర్లపైన రూ.13.07 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేసిన విషయం వాస్తవమేనా?

(ఇ) ఖర్చు చేసినట్లయితే, నీటిని ఎప్పుడు విడుదల చేస్తారా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున, వాణిజ్య ప్రస్తుతు మరీయు శాసనసభా వ్యవహారాలు శాఖల మంత్రి (శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఎడమప్రక్క ప్రధాన రెగ్యులేటరుపై రూ. 11.80 లక్షల మొత్తాన్ని, కుడిప్రక్క రెగ్యులేటరుపైన రూ. 3.14 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు రెగ్యులేటర్లపైన పని పూర్తి అయింది.

(ఇ) మెదక్ జిల్లాలోని 40 వేల ఎకరాల భూమికి నీటి లభ్యత విషయమై సాంకేతిక పరమైన సలహా నివేదించుకు గాను ప్రభుత్వం సాగునీటి విభాగం ఇంజనీర్-ఇన్-చేజ్, మరో ముగ్గురు చేజ్ ఇంజనీర్లతో ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. సంబంధించిన ఉత్తరువులు 25-1-90 తేదీ సాగునీరు, ఆయకట్టు ప్రాంతాభివృద్ధి (సాగునీరు-5) శాఖ ఎం.ఎస్.సెం. 17 జి.ఓ.లో జారీ అయ్యాయి. ఈ సంఘం తమ నివేదిక సమర్పించింది. ఆ నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు జవాబు చెప్పతూ, (అ) కు సమాధానం 'ఎస్' అన్నారు. చాల సంతోషం. మరీ 1980లో రెండు టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇవ్వాలని అప్పటి ప్రభుత్వం నిర్ణయించి రూ. 13.97 కోట్ల రూ.ల మొత్తాన్ని కూడ కేటాయించి, స్కాయిస్ కట్టడానికి, కెనాల్స్ తవ్వడానికి అంగీకరించింది. ఆ తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వం 1983లో ఫర్ పాసిట్ ఆఫ్ ఫండ్రీ అని చెప్పి, పనులు నిలిపివేయవలసిందిగా ఫైనాన్స్ సెక్రటరీ ద్వారా ఒక టెలిగ్రాం ఇచ్చి ఆపు చేయించారు. ఆ తరువాత ఏడు సంవత్సరాల వరకు ఈ పని ఆగిపోయింది తరువాత 1990 లో కమిటీ వేయగా రిపోర్టు కూడా ఉ. సబ్మిట్ చేయడం జరిగిందని అన్నారు. స్కాయిస్ పూర్తి అయినప్పుడు కెనాల్స్ ను ఎందుకు తవ్వరు? తెలుగుగంగ విషయంలో ఎగ్రికల్చర్ కొరకు నీరు యిస్తున్నాము. మా మెదక్ జిల్లా తెలంగాణాలో వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఆ జిల్లాలోని నీరు నీటికి, వేరే ప్రాంతానికి పోతున్నది. మా జిల్లా లాభపడడం లేదు. వేరే ప్రాంతాల వారు లాభపడుతున్నారు. 40 వేల ఎకరాలకు 2 టి.ఎం.సి. వాటర్ యివ్వేందుకు ప్రభుత్వ కమిటీమెంట్ వుంది. రైతు బాంధవుడైన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారి హయాంలో అయినా 40 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించడానికి, కెనాల్స్ తవ్వే విషయంలో త్వరగా తగ్గి పూర్తి చేస్తారని

ఈ విషయంలో బ్రిటీష్ బ్యాంక్ పోర్ట్రాగ్ మంత్రిగారు యివ్వాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్, ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేసింది. ఇంజనీర్ ఇన్ ఛీఫ్ మరియు ముగ్గురు ఛీఫ్ ఇంజనీర్లతో ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. జూన్ 1992లో ఆ కమిటీ ఒక రిపోర్టును అందించింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. తదుపరి తగు చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మరలా కమిటీ ఫార్మ్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? అలా రెడ్డి ప్రభుత్వ కమిటీమెంట్ ఉంది. నిధుల కొరత వలన అనుమతి యివ్వలేదని గతంలో అన్నారు. ఈ సంవత్సరం పెద్దలు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు రూ. 100 కోట్లు మొన్నర్ యిరిగేషన్కు యిచ్చారు. అందులో నుండి కొంత డబ్బు కేటాయించి కెనాల్ వర్క్స్ మొదలుపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరాన్ని మొన్నర్ యిరిగేషన్ యియర్గా డిక్లర్ చేశారు. ఈ కెనాల్స్ కొరకు కొంత డబ్బు కేటాయించి, కెనాల్స్ను మొదలుపెట్టాలని, ఈ విషయంలో మంత్రిగారు సభాముఖంగా హామీ యివ్వాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, 1990 లో ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేయగా, ఆ కమిటీ వారు 1992 జూన్లో ఒక రిపోర్టును యిచ్చారు. On the availability of water for 40,000 acres of land in Medak district in the context of riparian rights of Nizamsagar and drinking water requirements of twin cities. అందులో ఉన్న బెక్కికల్ పాయింట్స్ను విచారణ చేసిన తరువాత నేషనల్ వాటర్ మేనేజ్మెంట్ పోర్ట్రాగ్ వారు, నిజాం సాగర్ కంప్లెట్ అయిన తరువాత This thing can be considered అని అన్నారు.

శ్రీ ఎ. విఠల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మెదక్లో చిన్నగణపవరం ప్రాజెక్టు 1905లో నిర్మాణం చేయబడింది. తదుపరి, నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు 1936 లో నిర్మాణం చేయబడింది. ఆ తరువాత మంజీరా ప్రాజెక్టు హైదరాబాదు నగరమునకు త్రాగు నీటి కొరకు నిర్మాణం చేశారు. సింగూరు ప్రాజెక్టును నిర్మాణం చేసినప్పుడు, గణపవరం అవకట్ట క్రింద సాగు చేసే రైతులకు, నిజాంసాగర్ క్రింద సాగుచేసే రైతుల హక్కులకు భంగం కలిగింది కనుక నీటిని విడుదల చేస్తాము అనే ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఉంది. గత సంవత్సరం 7,300 నంబర్ ప్రశ్నకు సమాధానం కోరినప్పుడు, తప్పనిసరిగా ఆ రైతులకు ప్రాజెక్టు యిస్తూ, రైఫేరియన్ రైట్స్ను వాడుకోవడానికి హామీ యిస్తూ, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ యిచ్చారు. ప్రతిసారి వ్యవసాయానికి నీరు తక్కువైనప్పుడు, ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి, ప్రభుత్వం దగ్గర ప్రయత్నం చేసి నీరు తీసుకోవలసిన అవసరం కలుగుతోంది. వ్యవసాయానికి నీరు తక్కువైనప్పుడు వాడుకునే అవకాశం ఉండే విధంగా ఖచ్చితమైన ఆదేశాలను యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా తెలుగుగంగ నుండి వ్యవసాయానికి నీరు యిస్తామని, సింగూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణమైతే దాని ద్వారా 40 వేల ఎకరాల భూమికి

నేరు యిస్సామని చెప్పిన దాన్ని అమలు చేస్తే బాగుంటుందని, ఆ విధంగా చేస్తారా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం సదుద్దేశంతో, రిజర్వాయర్ నిర్మాణం చేసిన తరువాత గెల్ల నిర్మాణం కష్టసాధ్యమని, ముందుగానే గెల్ల నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. బెక్సికల్ ఒపెనియన్ కోసం 1990 లోనే పరిపింహమని ముందుగానే మనవి చేశాను. వారి ఒపెనియన్ వచ్చింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. The Committee carried out studies and submitted a report in June, 1991. The Committee opined that the drawal of 2 TMC of water for irrigation under Singoor Project reduces the per centage of success of Nizam Sagar from 44% to 42% which is possible to be made up when improved method of water management comes into force, Sir, when this water management programme for Nizam Sagar is completed. It will be completed in due course, Sir. నేషనల్ వాటర్ మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద 10 ప్రాజెక్టులను తీసుకోవడం జరిగింది. అది కంప్లెట్ అయిన తరువాత యిది కన్సిడర్ చేయడం జరుగుతుంది. కొంపెం టైమ్ పడుతుంది.

శ్రీ యం. వెంకటేశ్వరరావు:- స్పీకర్ సర్, ఇప్పటికే మంజూరా వాటర్ను అనేక విధాలుగా డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా నీటికి మంచినీటి కొరకు డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. మంజూరా వాటర్ను సింగూర్కు యిచ్చినప్పుడు, మెదక్కు కూడా నేరు యివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. నిజాంసాగర్ క్రింద వున్న యిరిగేషన్కు, రైపెరియన్ రైల్వేకు యిబ్బంది లేకుండా చూసుకోవాలి. ఇప్పటికే పలుధికాల అనుమానాలు వస్తున్నాయి. ప్రెసిడెంట్ నీటిని రెగ్యులేట్ చేయాలంటే ప్రభుత్వం దగ్గరకు రావలసి వస్తున్నది. కరెక్టుగా రెగ్యులేట్ చేసి, నిజాంసాగర్ నిండిన తరువాత, సింగూర్లో సౌర్ ఫేస్ విధంగా, ఆ రకంగా రెగ్యులేట్ చేసే విషయంతో ఒక కమిటీని వేయాలి. నిజామాబాదుకు మంజూరాకు, సింగూరు ద్వారా మెదక్కు నేరు యివ్వడం కోసం, రెగ్యులేట్ చేయడానికి ఒక ఇండిపెండెంట్ కమిటీని వేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర వున్నదా? వేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, నిజాంసాగర్కు నేరు తక్కువ అవుతుందనే అభిప్రాయాన్ని వారు వ్యక్తం చేశారు. నేషనల్ బోర్డ్ ఆఫ్ వాటర్ మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద, నిజాంసాగర్ ప్రోగ్రామ్ను థేకప్ చేయడం జరిగింది. ప్రోవర్ వాటర్ మేనేజ్మెంట్ మెథడ్స్ను మనం ఎడాప్ట్ చేసిన తరువాత తప్పనిసరిగా తప్పక వాటర్ సక్రమంగా వినీయోగం కావడం జరుగుతుంది. అప్పుడు ఈ యిబ్బందులు లేకుండా పోతాయి. వారు ఇండిపెండెంట్ కమిటీ కావాలని అడిగారు. నా దగ్గర సమాచారం లేదు. తరువాత చెబుతాను.

తేర్కానము : బొంబాయి బాంబుల పేలుళ్లలో
గాయపడిన, మృతి చెందిన వారి పట్ల సంతాపము.

శ్రీ యం. వెంకటేశ్వరరావు:- ఉప్పటికైనా డ్రైవర్ ఏరియా క్రింద చేయండిని వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి క్లియర్ యిన్స్ట్రక్షన్స్ వచ్చాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాచారం రానీయండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, టెక్నికల్ ఒపేనియన్ లో 40 వేల ఎకరాలకు నేరు యివ్వడం సాధ్యమేనని ఒపేనియన్ వచ్చింది. దాన్ని గురించి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది? ఏమి నిర్ణయం తీసుకుంటుంది? ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? కర్నాటక రాష్ట్రంలో నదీ పొడుగునా విపరీతంగా రిఫ్లై యిరిగేషన్ పెట్టారు. అందువల్ల 2 టీయంసి వాటర్ లభించే అవకాశం తెకుండాపోతున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కర్నాటక ప్రభుత్వంలో సంప్రదించులు చేసి 2 టీయంసిల నేరును రాబట్టడానికి ఏమి చర్యలను తీసుకుంటుందో చెబుతారా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- గౌరవసభ్యులు విఠల్రెడ్డిగారి సూచనలను తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ సి. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చివరి సప్లిమెంట్ అడుగుతాను. ఒక నిర్ణయం తీసుకునే విషయంలో, 1983 లో అప్పటి ప్రభుత్వం ఆపింది. రైతు బాంధవుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు యిప్పుడైనా కన్సిడర్ చేయకపోతే రైతులకు రక్షణ ఎవరు యివ్వాలి? ఎస్ఐమేట్స్ కమిటీ ఛైర్మన్ శ్రీ ముకుందరెడ్డి కూడా వాటర్ యివ్వాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. ఎస్ఐమేట్స్ కమిటీ రిపోర్టును ఆగస్ట్ మాస్ లో వుంచిన తరువాత, టెక్నికల్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ఒపేనియన్, నేషనల్ వాటర్ రిసోర్సెస్, యివన్నీ ఎందుకు? ప్రభుత్వం తమ కమిటీమెంట్ ను నిలబెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఆల్ రెడ్డి కమిటీ అయింది. ఆ కమిటీమెంట్ ను అమలు చేస్తారా, లేదా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

10.10 శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యుల ఆవేదనను అర్థం చేసుకున్నాను.
ఉ. వాస్తవానికి, మనం పాలిటెక్నియన్స్ ఎన్ని మాటలు చెప్పినా టెక్నికల్ గా ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకోకుండా, టెక్నికల్ ఎక్స్ పర్ట్స్ కమిటీ తీసుకోకుండా కమిటీ కావడం జరగదు. టెక్నికల్ రిపోర్టు కొరకు కమిటీ వేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తోంది. చేసిన తరువాత డ్యూ కన్సిడరేషను వేయడం అవుతుంది.

. తేర్కానము

బొంబాయి బాంబులపేలుళ్లలో గాయపడిన, మృతి చెందిన వారి పట్ల సంతాపము

Mr. Speaker:- This House resolves to express its shock and anguish over a large number of persons who died and injured in the Bomb blast in Bombay on 12th March, 1993 and condemns the mischievous and inhuman acts.

This House appeals to all sections of the people to be united in this hour of crisis and help maintain peace and tranquility.

This House also expresses its deep sympathies with the people who lost their kith and kin.

(Pause)

The Resolution was adopted nem con all the Members standing in silence for two minutes.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 9 కోట్ల జిల్లాలున్నాయి. సముద్రతీరప్రాంతాలలో మత్స్యకారులు చేపలు పట్టుకుని జీవిస్తున్నారు. సముద్రతీర ప్రాంతాలలో పర్యావరణములు, బంజరు భూములు వున్నాయి. బంజరు భూములలో రొయ్యల పెంపకం బాగుంబుందని ఆనాడు ప్రభుత్వం ఓ. ఓ. ఎం. ఎస్. 199 ప్రకారం ఆ బంజరు భూములలో చెరువులు తవ్వితే బాగుంబుందని, మత్స్యకారులకు ఉపయోగపడుతుందని వారికి ఎక్కువ కేటాయింపడం జరిగింది. దాని ప్రకారం మత్స్యకారులకు 60 శాతం, టెక్నోక్రాబ్స్ కి 20 శాతం, లీజుగా యిచ్చే నిమిత్తం పారిశ్రామికవేత్తలకు 20 శాతం యివ్వాలని నిర్ణయించారు. ఏ ఉద్దేశంతో ఆ ఓ. ఓ. జారీ చేశారో అది నెదవేరలేదు. అధ్యక్షా, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో తాళ్ళరేవు మండలంలో పల్లంకుర్చు రెవెన్యూ గ్రామం లోను, గాడెపల్లం, పెదవలస, వినవలస, లక్ష్మీపతిపురం గ్రామాలలో మత్స్యకారులకు మత్స్యశాఖ వారు 60 శాతం లీజుకు యివ్వవలసివుంది.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్షా స్థానంలో వున్నారు)

సర్వే నెంబరు 811 లో రమారమి 2 వేల ఎకరాల బంజరు భూములున్నాయని, ఆ భూములను 199 నెం. ఓ. ఓ. ప్రకారం ఎలాటే ఫేయాలని నిర్ణయించారు. మత్స్యకారుల సహకార సంఘాలకు 60 శాతం అనగా 1200 ఎకరాలు రావాలి. కానీ కేవలం 100 ఎకరాలు మాత్రమే పెదవలస గ్రామాలలో యిచ్చారు. ఇంకా 1100 ఎకరాలివ్వాలి. చాలా అన్యాయం జరిగింది. వాళ్ళంతా ఆక్యుపేషనులో వున్నారు. అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య ఉంది. పోలీసు కేసులు పెడుతున్నారు. చాలా దారుణమైన పరిస్థితి వుంది. మత్స్యకారులంతా కలిసి ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిశారు. మత్స్యశాఖ మంత్రిగారిని కూడ కలిశారు. ఆ జీ. వో. ను రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. దానివల్ల ఉపయోగం లేదు. అది ఇంప్లిమెంటు కాకపోవడం వల్ల మత్స్యకారులు మొత్తం ఆక్యుషెడ్ చేసుకున్నారు. మత్స్యకారుల ప్రతి కుటుంబానికి రెండున్నర ఎకరాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. కేసులు ఎత్తివేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుని న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నారాయణరావు:- నల్గొండ జిల్లాలో గత 2 ఏళ్ళలో హరిజన, గిరిజనులకు పెండింగు యిళ్ళు తగులబడి పెండింగులో ఉన్నాయి. సుమారు అబువంటిపే వెయ్యి యిళ్ళు పెండింగులో ఉండటం వల్ల, వాటిని కట్టిందకపోవడం వల్ల చాలా నిక్కుషమైన జీవితాలు వారు గడుపుతున్నారు. నిధులు లేవనే పేరుతో పెండింగు పెట్టడం వల్ల 1000 యిళ్ళ పేద వారు తలదాచుకోవడానికి కూడా వేకుండా ఉన్నారు. నా నియోజకవర్గంలోనే సుమారు 300 యిళ్ళు యిలా ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరంలోనైనా మంత్రిగారు ఈ వెయ్యి యిళ్ళు పెంపనే నిర్ణయించాలని చేయాలని, వారికి తలదాచుకోవడానికి ఏర్పాటు చేయాలని మే ద్వారా మంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఇది మినిష్టర్ ఫర్ సెకండరీ ఎడ్యుకేషనుకు చెందింది కాబట్టి పి.వి. రంగారావుగారు దయచేసి వింటారని అతిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 2,600 మంది అనియత విద్యా బోధకులు, సూపర్వైజర్లు ఉన్నారు. గత సమావేశంలో ఈ అంశం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. వారికి రూ. 100/-, 200/- జీతాలు యివ్వడం వల్ల వారి జీవితాలు అందోళనకరంగా ఉన్నాయి. రెండవది, లిబరరీ ఉన్న కొన్ని జిల్లాలలో లిబరరీ ప్రోగ్రాం కింద అనియత బోధన చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు రూ. 120/-, 200/- యిస్తున్నారు. పగలు, రాత్రి పాఠశాలలు నిర్వహిస్తున్న వారు ఈ జీతాలతో బతకలేక చాతున్నారు. వారికి వెంటనే జీతాలు పెంచాలని, 6 నెలలు తీవ్రమైన ట్రైనింగు యివ్వాలని డైరెక్టరు హామీ యిచ్చారు. కాబట్టి వెంటనే ఆలోచించి, లిబరరీ ప్రోగ్రాం విజయ వంతం కావాలంటే వారికి జీతాలు పెంచి, తీవ్రమైన ట్రైనింగు యివ్వే ప్రోత్సహిస్తారని అతిస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- యానిమల్ హెల్త్ సెక్షన్ శాఖకు చెందినది కాబట్టి దీనిని మంత్రిగారు గమనించాలి. కానీ వారు లేరు.

ఫైర్మన్:- చెప్పండి, ప్రభాకరరావుగారు నోట్ చేసుకుంటున్నారు.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- ఇది కొన్ని కొద్ది రూపాయల అవినీతికి సంబంధించినది. పూవులు, ఎవడెన్నులతో మేకు యిస్తున్నాను. సంబంధిత మంత్రిగారు పంజా వారికి అవగాహన ఉంటుంది గానీ, పూరికే సమాచారం పోస్ అనే చెప్పి కాదు. "ఓల్డ్ హాబిట్స్ డ్డె హార్డ్" అన్నట్లు గత బడ్జెటు సెషనులో 13 మంది కాంగ్రెసు ఎంపీలకు 304 యిచ్చి అప్పటి ఏలూరు ఇ.డి., ఎస్.సి. కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ కోకోనట్. శాస్తింగుల్లో 30 లక్షల కుంభకోణం చేశారని, ఆయనను సస్పెండు చేయాలని అన్నారు. దాని పర్యవసానంగా పాండురంగారావు అనే ఇ.డి.సి. సస్పెండు చేశారు. సస్పెండు చేశారు గానీ ప్రోసీజరు ఎడాప్టు చేయలేదని ఆయన బీబునల్ కు వెడితే బీబునల్ రిజిస్ట్రేషన్ ఆర్డరు యివ్వడం జరిగింది. ఛీఫ్ సెక్రటరీ రిఎంపాయిమెంట్ ఆర్డరు చేశారు. కానీ అప్పుడు ఆ ఫైలును అప్పటి యానిమల్ హెల్త్ సెక్షన్ మంత్రి సంగీత వెంకటరెడ్డిగారి ఆఫీసులో 9 నెలలు 10.20 తొక్కిపెట్టడం జరిగింది. సి.ఎం.కు వెళ్ళకుండా ఫైలుని ఆపారు. అప్పటి ఛీఫ్ మినిస్టరుగారికి ఉ. ఫైల్ పంపిన తరువాత ఆ ఛీఫ్ మినిస్టర్ వెళ్ళిపోయారు. 9 నెలల తరువాత, మరల ఉప్పటి ఛీఫ్ మినిస్టర్ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత కూడా రెండు నెలలకు దానిపై

రిమైండర్స్పై రిమైండర్ పంపిన తరువాత యానిమల్ హబ్బిండం మినిష్టరుగారి పి.ఎస్. ఆ ఫైల్ పంపారు. దానిపై రీ ఎంక్వయిరీకి వేశారు. ఆ డస్ట్ చల్లారక ముందే ఇంకో కొత్త స్కాండల్ చేశారు. 1991 లో ఇష్యూ వచ్చింది. 1992 లో బారు చేసింది - వౌగ్నీజర్ను వయోలేట్ చేస్తూ మొట్టమొదటగా జాయింట్ డైరెక్టర్ లెవెల్స్ ఫండ్స్ యుటిలైజ్ చేయడం, మెడిసిన్స్ కాన్, ఎక్స్పీమెంట్ కాన్ డిస్పోజ్ లెవెల్స్ అవసరం ఉంటుంది. Budget should be allotted to concerned District JECs. ఆ విధంగా రూప్స్ వయోలేట్ చేస్తూ మొట్టమొదటగా జాయింట్ డైరెక్టర్ ఎవరయితే పున్నారో వారు సీనియర్ డాక్టర్లను, ఎడిషనల్ డైరెక్టర్లను పిలిచి వాళ్ళ రిక్విజిషన్ తీసుకొని ప్రోజెక్ట్ పంపితే టెక్నికల్, ఎడిసిన్షియల్ శాంక్ష్వన్ డైరెక్టర్ ఇవ్వాలి. దానికి భీన్నంగా, నేరుగా డిఫెంట్ కంపెనీలకు ఆర్డర్ 33 లక్షలకు ఒకటి, 30 లక్షలకు ఒకటి, మొత్తం 1 కోటి 13 లక్షల రూపాయల మెడిసిన్స్కు ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. డైరెక్ట్గా.

ఫైర్మన్:- మీరు వినండి నేను చెప్పేది కూడా మీరు వినాలి కదా. ఈ వివరాలన్నీ లెటర్స్ దాని పాసాన్ చేయండి. ఎంక్వయిరీ చేయడానికి, ఎమెడియట్గా యాక్ష్వన్ తీసుకో దానికి అవకాశం ఉంటుంది. నేను కోరేది అది.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- నేను చెప్పేది వినండి సార్. ఇంత పెద్ద పత్తున కుంభకోణం జరిగితే, పాసాన్ చేస్తే ఎలా?

ఫైర్మన్:- రిటైన్గా లెటర్ రూపంలో ఇవ్వండి.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- సార్, ఈ పాండురంగారావు ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ మాత్రమే. కానీ ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ అని పెట్టుకొడు. డైరెక్టరుగానే పెట్టుకుంటాడు. డైరెక్టరుగానే బెలామణి అవుతుంటాడు. ఇంత పెద్దపత్తున మెడిసిన్స్ కొనడం జరిగింది, రూప్స్ వయోలేట్ చేసి ఎమెంట్ ఖర్చుపెట్టడానికి వీలులేదని గవర్నమెంట్ ఇన్స్పెక్ష్వన్ ఇచ్చినప్పటికీ దానిని తొక్కిపెట్టి యాంట్ డేట్ వేసి ఈ మెడిసిన్స్కు ఆర్డర్ ఇవ్వడం జరిగింది దీనివలన ప్రభుత్వానికి అనవసరంగా కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. అనవసర మయిన మందులు జిల్లాలకు పంపడం జరిగింది. There is violation of all the procedures and norms. ఇప్పుడు 200 యూనిట్స్ వెటర్నరీ హాస్పిటల్స్ శాంక్ష్వన్ అయితే, గత సంవత్సరం శాంక్ష్వన్ అయినవని రు. 1 కోటి తీసుకొని, 200 హాస్పిటల్స్ మీద మందులు కొని 6 జిల్లాలకు మాత్రమే పంపడం జరిగింది. దాని మీద ఆయనకు ప్రత్యేకమయిన కంపెనీ ఉంది.

ఫైర్మన్:- మీకు తెలుసు. విషయం ప్రస్తావించారు. వివరాలు లెటర్ రూపంలో మినిష్టరుగారికి ఇస్తే బాగుంటుంది.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది తేవ్యమయిన విషయం. ఆఫీషియల్గా తీసుకుంటే బాగుండదు. ఆర్డర్ ఇవ్వాడు. మందులు రాబోతున్నాయి. 23 జిల్లాలకు పంపవలసి ఉంటే, దానికి భీన్నంగా 6 జిల్లాలకు మాత్రమే పంపడం జరుగుతోంది.

1 కొబి 18 లక్షల రూపాయల విలువగల మందులు కేవలం 6 జిల్లాలకు మాత్రమే పంపడం జరుగుతోంది. కాఫీ డి వార్కర్ అనే మందును 3 జిల్లాలకు ఇస్తున్నారు. విజయ నగరం, కృష్ణా, చిత్తూరు, కడప, మహబూబ్ నగర్ లకు వేటిని పంపుతున్నారు. షేప్ డి వార్కర్ ను వరంగల్, కడప, నెల్లూరులకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రేడెడ్ ముర్రే డి వార్కర్ ను కృష్ణా, ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక ప్యాడ్ స్ట్రా యూరియా మీద నల్గొండ, మిర్యాలగూడ ప్రాంతం::::

ఫైర్మన్:- త్వరగా ముగించండి.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- నేను వివరకు కోరేది, ఎంక్వయిరి పెట్టి, వేటి మీద ఇమీడియట్ గా - క్రితంసారి 13 మంది కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏలు డిమాండ్ చేశారు ఎడిషన్ డైరెక్టర్ వోస్టు ఎందుకు ఇస్తున్నారు సస్పెండ్ చేయమని అడిగితే, ఏదో పొసేజర్ రాంగ్ ఉందని చెప్పి సాకు చెప్పారు. ఇప్పుడు కోల్ల రూపాయల కుంభకోణంలో ఇమీడియట్ గా సస్పెండ్ చేయవలసిన బాధ్యత పృథుత్వానికి ఉంది. కొబి రూపాయలు పృథుత్వానికి మిగులుతాయి. లేకపోతే యాక్షన్ తీసుకుంటామని సంబంధిత మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. దీనిమీద చాలా కంప్లయింట్స్ వున్నాయి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- నోట్ చేసుకున్నాను. చర్య తీసుకుంటాను.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- 13 మంది కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏలు కూడా...

ఫైర్మన్:- మినిష్టరుగారు లేచారు. చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. అంతకంటే ఏమి ఎక్స్ పెక్ట్ చేస్తారు?

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి):- చర్య కూడా - సస్పెండ్ చేయమనండి, రేపు జేరో అవర్స్ చర్య తీసుకున్నామని ఎనౌన్స్ చేయండి.

ఫైర్మన్:- అంత తీవ్రత ఉంటే అదర్ ఫారమ్ లో నోటీసు ఇవ్వండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ లోని కృష్ణానదిపై తంగెడిగి, కృష్ణా గడెబల్ గురు, మురారీదొడ్డి, ససుపుల్ వద్ద లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేమ్స్ వున్నాయి. వాటి క్రింద దాదాపు 15 వేల ఎకరాలలో పంట సాగవుతుంది. అయితే ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా ఈ మౌలాలకు నీరు అందకుండా ఆగిపోయింది. దానికి కారణం ఏమిటంటే, కృష్ణానదిలో నీరు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. ఎండిపోవడానికి కారణం పై భాగంలో అప్పర్ కృష్ణా అనే ప్రాజెక్టు కట్టి చుక్కనీరు క్రిందకు రాకుండా ప్రాజెక్టు నిర్మించడం వలన, లేకపోతే కృష్ణాలో నీరు పగవపించేది. ఈ కారణంతో నీరు రావడం పూర్తిగా ఆగిపోయింది. పృథుత్వం ఏమన్నా కర్ణాటక పృథుత్వంతో మాట్లాడి కొద్దో గొప్పో నీరు వదిలితే తప్ప ఈ పంటలు బ్రతకడానికి వీలులేదు. ఈ బాధ్యత పృథుత్వం మీద ఉంది. దీనికి స్పందించి ఏమి చెబుతారు? ఎండిపోతే ఫరవాలేదు అంటారా? అదన్నా చెప్పండి చాలు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- వారు పెద్దలు నర్సిరెడ్డిగారు, వారిది కార్యసాధనా తెలియదు. ఖడ్గవాదమో తెలియదు. చేస్తామని చెబుతారా లేదా అంటే, కర్ణాటక ప్రభుత్వంతో కాంటాక్ట్ చేయమని వారే సలహా ఇచ్చారు. తప్పకుండా వారు చెప్పిన సలహా పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- దారుణమయిన సంఘటన. ఇది హోంమినిస్టరుగారికి సంబంధించింది. దయచేసి రోశయ్యగారు నోట్ చేసుకొని వారికి అందజేయాలని కోరుతున్నాను. నీన్న పగలు 2-30 గంటల సమయంలో పాతబస్తీలోని చాంద్వా యజ్ఞగుట్ట పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో ఒక వ్యక్తిని హత్యచేయడం జరిగింది. పోలీస్ స్టేషన్ లోపలనే హత్యచేయబడ్డ ఈ వ్యక్తిపేరు అబ్దుల్లా బీన్ గున్న. హత్యచేసిన వారు మహమ్మద్ బీన్ ఒమర్. అయితే పిల్లల మధ్యన వచ్చిన తగాదాలు పరిష్కరించడానికి పోలీస్ స్టేషన్ కు వచ్చి బెబితే చాంద్వా యజ్ఞగుట్ట సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ స్వయంగా వెళ్లి చూసి అందరినీ రమ్మని చెప్పారు. అన్న ప్రకారం అందరూ వచ్చారు. వచ్చిన తరువాత సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ కుర్చీలో కూర్చున్నారు. తుపాకులు పట్టుకొని మిగిలిన పోలీసులు ఉన్నారు. వాళ్ల సమక్షంలోనే అనేక రకాలుగా ఎన్నోపొట్లు పొడవి కడుపులో ప్రేగులు బయట పడతాయి, రక్తం మడుగులు కట్టేదాకా పొడవి, కనితేరా పొడవి చంపితే అక్కడనే ఉన్న పోలీసులు నిలబడి చూశారు. ఒక్క దెబ్బ వేయలేదు. పె్గా రివాల్వర్ గాలిలోకి కాలారు. హంతకుని మీద కనీసం కాల్కో, పొట్టుకో ఎక్కడయినా కాల్స్తే హత్య ఆగిపోయి ఉండేది. ఈ వింతను చూస్తున్న జనంమీద పోలీసులు తుపాకులు కాలారు కానీ, హంతకుని మీద తుపాకి కాలలేదు. పోలీసుస్టేషన్లో కంప్లయింట్ చేయడానికి ఇకముందు ఎవరు వెళతారు? పోలీస్ స్టేషన్ లోనే భద్రత లేకుండా అక్కడకు ఎవరూ అడుగుపెట్టరు. ఇక్కడ మంచి చెడు అని కాదు. పోలీసు స్టేషన్లో శాంతిభద్రతలు కాపాడవలసిన స్థలంలో, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ముందే, తుపాకులు పట్టుకున్న పోలీసుల ముందే కత్తితో పొడిచి చంపితే, ఇదేమి పరిపాలనో, ఇదేమి ప్రభుత్వమో, ఇదేమి ఎడ్మినిస్ట్రేషనో మరి దయచేసి నీరియస్ గా చూచి, ఇలాంటివి జరగకుండా చూడాలి. ఈ సంఘటన చూస్తే పోలీసులు కుమ్మక్కయినా అయి చేయించి ఉండాలి, లేకపోతే పోలీసులు చేతగాక నీర్వీర్యం అయినా అయి వుండాలి. దయచేసి మంత్రిగారు నోట్ చేసుకొని రేపన్నా స్టేట్ మెంట్ చెప్పిందానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను నోట్ చేసుకున్నాను. మంత్రిగారికి పాస్ చేస్తాను.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- Mr. Chairman, as you are aware what happened in Bombay, we ఉ.

Chairman:- That is over - a resolution has already been passed.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- I know Sir, But my request is emanating from that incident.

You are well aware that a ghastly incident has taken place in Bombay which has been condemned from all sides. It will have its own repercussions in our State too.

There is lot of tension in Hyderabad City, after the incident of bomb throwing about a month back. This took place first in Patel Market, which has more than 200 shops very close to each other and is a very congested place. The second incident of bomb throwing took place outside the High Court.

In the above said two cases, the Police instead of arresting real culprits, arrested some innocent persons, and beat them mercilessly. Luckily, the police could arrest the real culprits later. Till now Police have not been able to detect as to how the bombs were secured and what was the purpose in throwing them. These two places fall in my Constituency Sir. Therefore, I want to know from the Home Minister, as to what precautionary steps have been taken to see that Bombay is not repeated here. A mere newspaper statement by the Minister saying in a routine fashion that 'Police have been asked to be alert' would not do.

Unfortunately, the Home Minister (Sri Mysoor Reddy) is not present in the House, I request Mr. Rosaiah to convey the concern of the House to Hon'ble Home Minister and ask the Police to be fully alert, and to taken all necessary measures to see that such ghastly and inhuman incidents do not take place in our State, and particularly in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

Sri K. Rosaiah:- I will convey this, Sir.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- అధ్యక్షా, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో మునిగిపోయిన దాదాపు 10 గ్రామాల వారికి నా నియోజకవర్గంలో పునరావాసం కల్పించారు. మరి పునరావాసం కల్పించినా, అక్కడ నుంచి వచ్చిన వారికి సదుపాయాలు లేక చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. అదే కాకుండా అక్కడ స్కూలు బిల్డింగులు, దేవాలయాలు కట్టారు. అక్కడ టీవర్ పోస్టులు ఇక్కడకు బదిలీ కావేదు. టీవర్ పోస్టులు అక్కడే ఉన్నాయి; అదే కాక గ్రామ తలారేలను మా దగ్గర షేక్సింట్లు అంటారు. వారు కూడా ఆ

గ్రామాల వారితో పాటుగా వచ్చారు. ప్రభుత్వపరంగా వారి గ్రామాలు రెవెన్యూలో నమోదు కాలేదు. వారికి ఎలాంటి జీతాలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి రెవెన్యూ శాఖ, మరియు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు పునరావాసం కల్పించేవారు, దీనిని నమోదు చేసుకుని, వారికి రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రామమోహనరావు (కడియం):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మహిళల యొక్క సమస్యల పరిష్కారానికి ఎన్నో త్యాగాలు చేసి, ఎంతో పోరాటం జరిపిన కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు రాజమండ్రిలో కోట్లాది రూపాయల ఆస్తిని ప్రజలకు ధారాదత్తం చేశారు. ఆయన మహిళల కోసం ఎన్నో పోరాటాలు చేసిన విషయం అందరికీ తెలుసు. అటువంటి పవిత్రమైన వీరేశలింగం పంతులుగారి ఆస్థులు ఈనాడు ఎండోమెంట్స్ డిపార్టుమెంటు వాడి ఆధీనంలో ఉన్నాయి. ఆస్థులు నగరం నడిబొడ్డులో ఉన్నప్పటికీ కూడా, గజం రు. 2000 లకు తక్కువ కాకుండా విలువచేసే ప్రాంతంలో సుమారుగా 400 గజాలు రు. 80 లక్షలు విలువ చేసే ఆస్తి, దురదృష్టం కొద్ది కొంతమంది అధికారులు స్థానికంగా ఉన్న రాజకీయవేత్తలతో కుమ్మక్కై, కేవలం 12 లక్షల రూ.లకు అమ్మివేసిన సంఘటన ఈ మధ్య జరిగింది. స్థానికంగా అక్కడ జిల్లా స్థాయిలో ఉన్న పత్రికలు అన్నీ ఫౌషించాయి. అయినప్పటికీ ఏ మాత్రం చలించకుండా, అది గవర్నమెంటు ఇచ్చిన షి.ఓ. ప్రకారమే మేము అమ్మేశామని వారు పత్రికా ప్రకటన ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. అలాడు హర్షకులు ఇచ్చిన కోట్లాది రూపాయల విలువైన ఆస్తిని నద్వినియోగం చెయ్యకపోగా, ఉన్నటువంటి ఆస్తిని ఈవాళ కొంత మంది మహానుభావులు కేవలం వారి అధ్యర్థ్యంలో 300 నుండి 400 గజాలు వారి అక్కువేషన్లతో ఉన్న విషయం వాస్తవం. ఈ విషయం మీద ప్రభుత్వం కూడా పరిశీలన చేసి, కలెక్టర్ గారు, జాయింట్ కలెక్టర్ గారు నివేదిక తయారు చేసి, అక్కడ ఒక్కొక్క గజం రు. 2,000 విలువ ఉంది, అందువల్ల ఇది రు. 80 లక్షల వరకు విలువ చేస్తుంది అని ఒక రిపోర్టు కూడా తయారు చేసి ఉండడం అయినప్పటికీ, కూడా కొంతమందిని మాయచేసి, రు. 80 లక్షల విలువైన ఆస్తిని కేవలం రు. 12 లక్షలకే కాజేశారు. ఈనాడు అక్కడ ఎన్నో విద్యాసంస్థలు నెలకొల్పాలనే ప్రవోజన్స్ ఉన్నా, ఆ ముఖ్యమైన స్థలాన్ని కొంతమంది కాజేయడం జరిగింది. అంతే కాకుండా ఎండోమెంట్స్ కు సంబంధించిన కోట్లాది రూపాయల విలువైన స్థలాలు ఉన్నాయి; ఆ సత్యానికి సంబంధించినటువంటి పవిత్రమైన గోదావరి నదీ తీరాన హర్షకులు ఆ సత్యాన్ని ఇచ్చి, దానికి సంబంధించినటువంటి కొన్ని అసెట్స్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రయాణీకులు వచ్చి, స్థానాలు చేసి అక్కడ విశ్రాంతి తీసుకుంటారనే ఉద్దేశ్యంతో అనాటి హర్షకులు ఇవ్వడం జరిగింది. దాని విలువ లక్షలాది రూపాయలు చేసినప్పటికీ కూడా, దానిని కూడా చాలా తక్కువ ఖరీదుకు కాజేయడం జరిగింది. దానవాయ పేట అనే ప్రాంతంలో 500 గజాలు, అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న రాజకీయవేత్తల ప్రాబల్యంతో ఏ విధమైన బెండర్లు విలువకుండానే, కొట్టేషన్లు లేకుండానే గుబ్బుచప్పుడు కాకుండా దోచేస్తున్నారు. అటువంటి దొంగలనుంచి ఇటువంటి ఆస్థులను కాపాడవలసి బాధ్యత ప్రభుత్వానికి, ఎండోమెంట్స్ డిపార్టుమెంటుకు కూడా ఉన్నది; కాబట్టి ఈ విషయం మీద ఎండోమెంట్స్ మినిష్టర్ గారు వివరణ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ధంగారావు (తిరువూరు):- అధ్యక్షా, రాజమండ్రిలో కోట్లాది రూపాయల విలువదేసే ఎండోమెంట్స్ ఆస్తులు ఉన్నమాట వాస్తవమే. కొంతమంది కోర్టులో లీటిగేషన్లు కూడా క్రియేట్ చేసి, వాటిని అనుభవిస్తూ, ఇంకా శాశ్వతంగా అనుభవించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నమాట కూడా వాస్తవమే. నేను ఇటీవల రాజమండ్రి వెళ్ళినప్పుడు ఈ విషయాలు అన్నీ పరిశీలన చేసి, నేను అధికారులను సమగ్రమైన నివేదిక నాకు పంపించమని ఆదేశించాను. ఆ నివేదిక రాగానే తప్పకుండా ఆస్తులను పరిరక్షించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటానని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. రామమోహనరావు:- దయచేసి అప్పటివరకు జి.ఓ.ను నిలుపుదల చేయించండి

ఛైర్మన్:- ఇంతకంటే మీరు ఎక్కువ ఎక్స్ పెక్ట్ చెయ్యకూడదు రామమోహనరావుగారు ఇది జీరో అవర్. జీరో అవర్లో మినిష్టర్ గారు లేచి ఆ మాత్రమైనా చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు జీరో అవర్లో సమాధానం చెప్పించారు, చాలా సంతోషం.

ఛైర్మన్:- నేను చెప్పించలేదండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- చెప్పించారో, మంత్రిగారే చెప్పారో - దీంటే కూడా డిస్క్రిమినేషన్ అంటే, చాలా అన్యాయం, మా వాళ్లు అందరికీ కూడా సమాధానం చెప్పించండి. జీరో అవర్ కు సమాధానం చెప్పించండి.

(శ్రీ చిక్కల రామచంద్రారావు లేచి నీలబడి, మంత్రి సమాధానం కోరారు)

ఛైర్మన్:- మీకు తెలుసు కదా చిక్కల రామచంద్రారావుగారు జీరో అవర్లో సమాధానం చెప్పారు. మీరు చెప్పిన తరువాత.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క రూలా? సభా నాయకులనే చెప్పమనండి. మీ వారికి సమాధానం చెబుతారు, మా వారికి సమాధానం చెప్పరు. ఏమి డెమాక్రసీ అండి?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో మనం ఎప్పుడూ, ఏ ధరకంగా వీని యోగించుకుంటున్నామో, గౌరవనీయులు చంద్రబాబునాయుడుగారికి, మిగిలిన వారికి అందరికీ తెలుసు. ఏదైనా ఇంఫార్మెంట్ ఇస్తూ, వారి దృష్టిలో ఉన్నదానిని రెయిట్ చేయడం, ప్రభుత్వం దానిని నోట్ చేసుకుని, తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పడం సాంప్రదాయం. అలాగే, మంత్రిగారు కూడా ఆ విషయం మీద నేను తగిన చర్య తీసుకుంటానని మనవిచేశారు. అంతే కానీ.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఏమి చర్య తీసుకున్నది, ఏమి చర్య తీసుకోబోయేవి, చెప్పారు ఆయన; అంటే మీరు మాత్రం.....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఆ రకమైన డిస్క్రిమినేషన్ మా ఉద్దేశ్యం కానే కాదు. ఒక వేళ ఏదైనా సమాచారం వారికి రెడీగా తెలిసి ఉంటే, ఒక మాట అన్నాడేమో గాని, నార్మల్ గా మీరు కూడా చెప్పండి, జీరో అవర్ లో యబ్జెక్ట్ గా రెయిట్ చేస్తే, Can anybody in the Government make a statement or give information off-hand?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేము సేపర్ కోసమే చెబుతున్నాం. మీరు మాత్రం వ్యాసుకునేదీ కూడా తెలుసు. కానీ మీరు మాత్రం సమాధానం బ్రహ్మాండంగా చెప్పుకుంటున్నారు. మాకు కూడా సమాధానం చెప్పండి.

ఫైర్మన్:- శాసనసభలో మనకు జీరో అవర్ లో, ఇప్పుడే కాదు, గత రికార్డులు కూడా పరిశీలిస్తే ఏదైనా సరే, మంత్రిగారికి విషయం తెలిస్తే ఒక రెండు లైన్లు చర్చ తీసుకుంటామని చెబుతారు. ఇదీ శాసనసభలో జరిగేది కాబట్టి మంత్రిగారికి కొన్ని విషయాలు తెలిశాయి, చర్చ తీసుకుంటామని చెప్పిన దాంట్లో మరి చీకాల్ రామచంద్ర రావుగారు అడిగిన దానికి వెంటనే సమాధానం చెప్పమంటే ఎలా పనుందీ?

శ్రీ ఆర్.ఎస్.డి.పి. అప్పల నరసింహారాజు:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం పరిపాలక సంఘానికి, పృజారోగ్య విషయానికి సంబంధించింది. భేషునివజ్జుం పురపాలక సంఘ పరిధిలో కలుషితమైన నీరు సరఫరా చేయడంవల్ల వేలమంది అనారోగ్యానికి గురి కావడం, సుమారు 40 మంది చనిపోవడం కూడా జరిగింది. మరి, దీనిపై ఎవరైతే దోషులైన అధికారులున్నారో, వారి మీద విచారణ జరిపించాలి, ఎక్స్ గ్రేషియా కూడా వారికి చెల్లించాలని కొరుతూ, వారు ఇచ్చిన పిటిషన్ మీకు పంపుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 304 కాదు, నీన్న జరిగిన చర్చల 10.40 మీద కొన్ని సంభాషణలు ఎక్స్ పంక్ట్ చేయడం మూలాన... ..

ఉ.

ఫైర్మన్:- నో ఫర్దర్ డిస్ కర్షన్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నేను చేసిన వ్యాఖ్యలు మీరు ఎక్స్ పంక్ట్ చేయడం మూలాన మిస్ కోట్ చేశారు. నేను చేయని ఆరోపణలు చేశాను అని పేపర్ లో వచ్చింది కాబట్టి you please get the record and set it right. మీకు తెలుసు. ఈ కొల్లెరు భూ ఆక్రమణ సందర్భంగా నేను స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కొంతమంది 'గుమ్మడికాయ దొంగ' అంటే భూజాలు తడుముకుంటున్నారు. నేనూ, విద్యాసాగరరావుగారు పెగ్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో... .. ఇప్పుడు కూడా నేను వ్యక్తిగత ఆరోపణ చేయడం లేదు. ఒక ఐ.ఏ.ఎస్. అధికారి ఏ.వి.రావు ప్రధాన కార్యదర్శికి పంపిన లేఖలో కనుమూరి బాపిరాజు, మూర్తిరాజు, వారి బంధువులు దాదాపు రెండు వేల ఎకరాలు ఆక్రమించుకున్నారని వచ్చింది. దానిమీద తగు చర్య తీసుకోండి. నేను బాపిరాజు, మూర్తిరాజు వారి మీద ఆరోపణ చేయడం లేదు. కానీ కొంతమంది అంటే వారి బంధువులకు, స్నేహితులకు ఉంది.

అబ్బాయిరాజు అనే వ్యక్తి బాపిరాజు తమ్ముడు అనే ఈయన ఈ క్లెకలూరు మండలం లో కోఆపరేటివ్ పెరువులన్నీ పేదవర్గాలవారికి కేటాయించిన పెరువులు అన్నీ వీరు ఆక్రమించు కున్నారని చెబితే, ఈనాడు పత్రికలో బాపిరాజు, మూర్తిరాజు ఆక్రమించారని విద్యాధరరావు టి.డి.వి. మొదట ఆరోపించారని వచ్చింది. కేవలం ఈ అనర్థానికి కారణం ఏమంటే నేను సూట్లాడిన దానిలో ఈ వ్యాఖ్యాలు తొలగించడం మూలాన వచ్చింది. నేను అడిగేదేమంటే స్పష్టంగా చెప్పాను. కమ్ముల విరల్ ఛైర్మన్ గా ఉన్నారు అని చెప్పాము. ఇన్ కంటాక్స్ డైరెక్ట్ జరిగిన సందర్భంలో కొంతమంది ఈ ఆక్రమణ చేసిన వాస్తవాలు ఉన్నాయి, అవి కావాలంటే ఇన్ కంటాక్స్ రికార్డ్స్ ద్వారా తెప్పించుకోండి. జానకీరాంరాజు, గోపాల్ రాజు, రామరాజు అనే వ్యక్తులు అని చెప్పాము. గ్రామస్థులు కొంతమంది డైరెక్ట్ గా చెప్పారు.

ఛైర్మన్:- ఇప్పుడు పేపర్ లో వచ్చినదాని మీద చెప్పారు

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వాటి అన్నింటికీ కారణం ఏమిటి? ఈ రోజు ఒక ఐఐఎం సీజయ్ వాడడి వచ్చింది. ఈ ఆక్రమణదారులలో 'బాపిరాజు సన్నిహితులు, అధికారుల దర్బారులలో వెల్లడి' అని వచ్చింది. అధికారుల చర్యలు అని మళ్ళీ వచ్చింది. ఇలా కొన సాగితే దీనిని పృథుత్వం అరికట్టవలసిన బాధ్యత వహించాలి. ఈ బాధ్యత పృథుత్వంపై ఉంది. పృథుత్వం పరిష్కరించాలి. ఈనాడు భూ ఆక్రమణలు జరుగుతున్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. అట్టిపాక అనే గ్రామంలోనూ, క్లెకలూరులోనూ ఆక్రమించుకున్నారని చెప్పాము. కంటే వేసుమేస్తే, కొల్వేరు అన్నీ ఏ విధంగా కాపాడగలుగుతారు? మీరు ఏమీ చర్య తీసుకుంటారు? పృథివీశక్తులు వేస్తున్న ఆరోపణలు అంగీకరిస్తున్నాను అని చెప్పారు. కేవలం కాంగ్రెస్ వారు ఆక్రమించారు అనే మాట నిరాకరిస్తూ, కమ్ముల విరల్ ఆక్రమించారు అనే మాట అంగీకరించడం జరిగింది. దీనిని కొనసాగించుకుంటూపోతే మళ్ళీ ఈనాడు పేపర్ లో ఈ ఐఐఎం వచ్చింది.

(అంతరాయం)

'అధికారుల వెల్లడి' అని ఇలా వచ్చింది. ఐ.ఏ.ఎస్. అధికారి వ్యాసిన దానికి సమాధానం చెప్పారు. ఈయన లెటర్ ఉన్నట్లు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఈ అధికారులుచేసిన చర్యలు

ఛైర్మన్:- స్పీకర్ గారు చూసి చెబుతారు అని అన్నాను కదా!

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈనాడు ఈ కొల్వేరు సరస్సును ఆక్రమించుకుంటుంటే పృథుత్వం పట్టించుకోకపోతే

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు నీన్న అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నప్పుడు రెండు గంటలకు పైగా ఈ చర్చ జరిగింది. శ్రీపాదరావుగారు ఉన్నప్పుడు

ప్రధానమయిన విషయాలపై మంత్రిగారిని క్లారిఫికేషన్ అడిగిన సందర్భంలో అడ్డంపేగా సభ వాయిదాపడింది. ఈనాడు పేపర్లలో నీన్న జరిగిన వర్ష ఈ తీవ్ర అర్కాలు ఒచ్చే రిపోర్టింగ్ కాకుండా పుత్యకమయిన రిపోర్ట్ వచ్చింది. ప్రధాన కార్యదర్శి దగ్గర ఏ ఐ.ఏ.ఎస్. అధికారి రిపోర్ట్ ఆధారంగా ఈనాడు ఎన్కోర్ప్మెంట్స్ ఉన్నాయని అభియోగం వేశామో, ప్రధానకార్యదర్శిగారి దగ్గర లేదని పేపర్లలో వచ్చింది మంత్రిగారు సమాధానంలో ఈ రిపోర్ట్ సభముందు పెట్టరు. వెలాది ఎకరాలు ఎన్కోర్ప్మెంట్ అయ్యాయి. కేవలం ఫిషర్మ్యానీకి ఇచ్చిన భూములు తప్ప మిగతా అన్నీ ఎన్కోర్ప్మెంట్స్ ఉన్నాయని స్పష్టంగా వచ్చింది, ఆ రిపోర్టులో ఉంది. మంత్రిగారు అది పెట్టరు. ప్రధాన కార్యదర్శిగారి దగ్గర ఉన్న ఆ రిపోర్ట్ పై మంత్రిగారు ఏమీ చర్య తీసుకోబోతున్నారు? ఏ విధంగా ఈ వేలాది ఎకరాల భూమిని రక్షించబోతున్నారు? సమస్యను పరిష్కరించేందుకు ఏమీ చేయబోతున్నారు?

ఫెర్మన్:- పత్రికలలో వచ్చింది మీరు చెప్పారు. దానిని పోలిట్ క్లారిఫై.....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏ విధంగా ఈ వేలాది ఎకరాల భూమిని రక్షించబోతున్నారు? అఫ్యూరెన్స్ ఇవ్వకపోతే ఎలా? అంతర్జాతీయంగా దీనికి ప్రాధాన్యత ఉంది. అగ్రిమెంట్లో ఎంటర్ అయ్యము. దీన్ని కాపాడవల్సిన బాధ్యత ఉన్నా ల్యాండ్ గాబింగ్ కోర్టుకి రిఫర్ చేయరు. ఒక్క కేస్ ఫైల్ కాలేదు. మంత్రిగారు చెప్పారు బుల్ డోజర్స్ తో పడగొడ్డామని అంటున్నారు. మంత్రికన్నా సమర్థులయిన వారు చెప్పారు. మంత్రిగారు గానీ, ప్రభుత్వంగానీ ఏమీ చేయని పరిస్థితి ఉంది. మంత్రిగారు, మీరు ఇందులో ఇరుక్కొకండీ, స్పష్టమయిన నిర్ణయం తీసుకోండి. హౌస్ కమిటీ వేయండి, దీనిలో పరిష్కరించే అవకాశం ఉంది.

(సభాపతి అచ్యుత్ సానంలో వున్నారు)

Two lines I may be allowed to read and mention. మీరు సమయం అయిపోయిందని సభ అడ్జర్న్ చేశారు గానీ, సరయిన సమాధానం రాలేదు. ఇది ఒకటి, రెండు ఎకరాలది కాదు. మొత్తం ఏరియాకి సంబంధించింది. కాలేదు ప్రాంతం అంతా...

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదే సమస్య పబ్లికొని దీనిని బోబర్గా అదే కావాలని అంటే నాకు అబ్జెక్షన్ లేదు. నీన్న దాదాపు 3 గంటలకు పైగా దీనిని చర్చించారు. మీరు దీని మీద సమగ్రంగా అడిగితే వీన్నాను. వాళ్లు స్పందించారు. దీని మీద ఎన్క్వయరీ కాదు. ఫ్లైమాఫేస్ ఎస్టాబ్లిష్ చేయడానికి అస్సారం ఉంది. ఇంకా కమిటీ కాలేదు. నేను రికార్డ్ అంతా తెప్పించుకున్నాను. నేను కావాలంటే చూపుతాను. ఏమీ అన్నదీ ఉంది. దాని మీద రోశయ్యగారు లేచి ఒకవేళ ఆయన కమిటీ అయి సభా సంఘం వేస్తే ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అలాంటిది రాలేదు. కానీ అదే సమస్యను పబ్లికొని 304 కాకుండా డిమాండ్ మీద మాట్లాడకుండా వద్దు అని అంటే సరే, కాదు అనుకుంటే, వీటి మీద మినిష్టర్గారిని నా ఫాంబర్కి పిలుద్దాం, కూర్చుందాం ఏమీ చెప్పాము అనేది మాట్లాడుకుందాం, కానీ ఈ

బీడినెస్ అవ్వకూడదు అనుకుంటే మళ్ళీ దాని గురించే మాట్లాడితే ఎవరూ ఏమీ చేయలేదు. దీనిని ఈ సెషన్ లో పూర్తి చేయండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. వీరబాసవరావు:- మంత్రిగారు ఈ చర్య తీసుకుంటున్నామని - How are you going to evict? What is the action you are going to take?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- How long this will go on! We have to close it somewhere.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రయ్య:- ఇవాళ ఒక అధికారిని పిలిచారు, అది రుజువు అయింది ఫలానావారు ఉన్నట్లు పత్రీకలలో వచ్చింది, నీన్న మనము అంతా చర్చించాము. అది తప్పుగా వచ్చింది. పృథుత్వ కనీస బాధ్యత ఏమంటే, వాటిని పిలిచి అది కాదు, ఇది అని సభకు సరైనది తెలియని బాధ్యత ఉంది. లేదా ఫలానా చర్య తీసుకుంటాము అని చెప్పండి అది ఏమీ చెప్పకుండా, డిమాండ్స్ చర్చించకుండా పోతున్నాము. కాబట్టి పృథుత్వం త్వరలో దానిపై ఒక విచారణ ఇచ్చి ముందుకు సాగితే మంచిది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేనూ ఒప్పుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- పేపర్లలో భిన్నభిన్న అభిప్రాయాలు వస్తున్నాయి. నీన్న మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నది బేస్ లో క్లియర్ గా ఉంది. నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు కాంగ్రెస్ వారు గాక, అందరూ ఉన్నారని చెప్పండి. నీన్న రికార్డ్ లో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నీన్న రికార్డ్ లో చెప్పింది విన్నాను.

(అంతరాయం)

కాంగ్రెస్ వారు తప్ప అంటే ఛార్జ్స్ అవుట్ అయినట్లే కదా!

10-50 శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మాకు బేస్ వినిపించండి, బేస్ వేందాం, తరువాత అధ్యక్షా, పేపర్ లో భిన్నమైన అభిప్రాయాలు వస్తున్నాయి మరి మంత్రిగారు ఎవరిని వెనుక వేసుకొని రావాలని, ఎవరిని కాపాడాలి అని మున్నూరు? గవర్నమెంటుకి ఫెక్సిబిలిటీ లేదు, నిజాయితీ చిత్తుచుట్టి వారికి ఉంటే వాస్తవం బయటకు రావాలంటే హౌస్ కమిటీ వేయడంలో తప్పేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- చాలామంది ఇక్కడ ఉన్నారు, ఇట్ డస్ నాట్ లుక్ న్నెస్ మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నీన్న మీకు సవీవరంగా అంతా చెప్పాను. అయినా ఈ సమస్య ఈ రోజుదీ కాదు పోయిన 1992 ఏప్రిల్ లో హ్యాండ్ లెవల్ మీటింగ్ పిలవడం జరిగింది. ఆ మీటింగ్ లోనే కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ నిర్ణయాలకు కొన్ని అమెండ్మెంట్లు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. నీన్నటి రోజు ఎ.పి.రావు సంగతి చెబుతున్నారు, ఇప్పుడు మీ ఛాంబర్స్ లో కూర్చోని అందరం కలసి మాట్లాడుకుందాం, ఏ ఆర్ రెడీలు భేజి యాక్షన్.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- 1992 అక్టోబర్ లో సమావేశమైనది ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినది; వాస్తవంగా దాని మీద చేశారు కాన్ ల్యాండ్ ఎన్ క్వైర్ మెంట్లు క్రింద కాదు, అధ్యక్షా, వాట్ ఈజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, పరిపాలనా వ్యవహారానికి సంబంధించినది. సార్, సార్.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరే మాట్లాడితే యింక నేను ఏమీ చెయ్యాలి.....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక ఉన్నత అధికారి ఇచ్చిన రిపోర్ట్ సరి అయినదా? కాదా? సి.ఎస్. దగ్గర రిపోర్టు ఉన్నదా? లేదా? మూడు గంటలు వర్చింపిన తరువాత కూడా మీరు నిర్ణయం తీసుకొనే పరిస్థితిలో భేజిపోతే రాష్ట్రంలో పరిపాలన ఏమి ఉంది? What is the action taken by the Government?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు అనుభవజ్ఞులు, నీన్న కూడా అబ్జెక్షన్ రైజ్ చేశారని చెబుతున్నాను, ఎ.పి. రావు అబ్జెక్షన్ రైజ్ చేశారని ఆయన చెబుతూ ఉంటే..... there is no cognisance of this law. మా దగ్గర లేదు. ఆ రిపోర్టు మా దగ్గర లేదు, ఏ రికార్డు కావాలంటే అవి చూపించుతాం. మీ ఛాంబర్స్ లోకి పోదాం; పదండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎన్ క్వైర్ మెంట్ ఉందని ప్రభుత్వం ఒప్పుకొంది, ఆ రిపోర్టు పెబ్బింది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- అయ్యా సీతారామ్ గారూ మీమ్ములను ఎవరు భేజమన్నారు? సామరస్యంగా ఉన్న సభను అడ్డర్నీమెంట్లు వరకూ తీసుకుపోతారు, అంతకంటే ఏమీ చేయలేరు. I cannot help.

(అంతరాయం)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- చెప్పిన మాటే చెప్పడం కాదు సార్, 35 వేల ఎకరాలు ఇది.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇష్యూని తెగినయకుండా ఇంకో 304 వద్దా? ఇంకో ఇష్యూ రావద్దు అంటే నాదేమీ పోయింది; ఇంకో 10 నిమిషాలు మాట్లాడతారు అడజర్న్ చేసాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సార్ చెప్పిన వాస్తవాలు కాన్ట్రాడిక్టరీగా ఉన్నాయి. మంత్రీగారు చెప్పింది కాన్ట్రాడిక్టరీగా ఉంది; నీన్న ఏమీ అన్నారు బాపిరాజుకి సంబంధం లేదు అన్నారు, నీన్న ఎ.పి. రావు రిపోర్టు వచ్చింది అన్నారు మరి ఇప్పుడు ఈ మాట అంటున్నారు.

శ్రీ కె. శాయిరెడ్డి (హుజూరాబాదు):- మరో ముఖ్యమైన 304 ఉంది అన్నీ పార్లమెంట్ వారు బి.డి.పి. సి.పి.ఐ. అన్నారు దీని మీద కనీసం ఒక గంట అయినా డిస్కస్ అవ్వాలి. ఇది మూడు డిల్యూట్లకు సంబంధించినది కాబట్టి మాకు అనుమతి ఇవ్వండి, ఈ 304 మీద చర్చ మొదలు పెట్టినయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అయ్యో, మీకు ఒక సబ్జెక్ట్ ఇస్తాను. నీన్న ఇక్కడ ఎ.పి. రావు రిపోర్టు వచ్చిందని చెప్పారు, ఈ రోజు రాత్రే అంటున్నారు. బాపిరాజుకు సంబంధం లేదు అని మళ్ళీ ఆయనకు సంబంధం ఉంది అంటున్నారు, విశ్రాంతి తీసుకోవాలి అన్నారో ఆయనకు కూడా సంబంధం ఉందని చెప్పి కాంగ్రెస్ వారికి తప్ప మీరు చేసినట్లు అన్నీ ఒప్పుకొంటున్నాం అని చెప్పి మంత్రీగారు చెప్పారు ఇప్పుడు మీరు భేష వినిపించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను బిజినెస్ అయిన తరువాత పెడతాను. కనీసం బిజినెస్ కూడా నడవవద్దు అంటే వినేది లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఏ సమస్య పైన అయినా ఒక స్థాయి వరకు వాళ్లు మనము ఆగి నిబంధనల ప్రకారం నడుపుకోవలసిన బాధ్యత అందరి పైనా ఉంది. నీన్న మూడు గంటలు అసాధారణమైన చర్చ జరిగింది. మళ్ళీ ఈ రోజు 304లు ఉన్నాయి; వాటి మీద తీసుకొనే దానికి చర్చ ప్రారంభించడానికి అవకాశం లేకుండా మరలా, నీన్నటి సమస్య ప్రస్తావన చేపట్టడం కాదు, నీన్న చెప్పాము ఇట్టే ఈ ఫైనల్ అండ్ తప్ప దానిని ప్రోలాంగ్ చేయడం కానీ, దానిపై చర్చ చేయడానికి కాదు ఇది సబబు కాదు. గవర్నమెంట్ ఈజ్ నాట్ పిప్లెర్ ఫర్ ఇట్.

11.00 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మీ బిజినెస్ జరిగేట్లు లేదు. మీరు బిజినెస్ జరుపకూడదు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది కూడా బిజినెస్.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏమిటి సార్ యిది.

తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్

నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్

జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా మీరు బీజినెస్ జరపదలెస్తే ముందర సిన్నట్టి భేష వినిపించండి. తరువాత 304 మీద మాట్లాడతాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. నేను త్వరగా ఫోన్ తీసుకుంటాను.

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము:

శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి.

శ్రీ సిహెచ్. వీరవరేడ్డి:- కరీంనగర్, నల్గొండ, వరంగల్లు మొత్తం ప్రాంతాలలో తీవ్రమైన నీటి ఎద్దడిని గూర్చి మీ అందరికీ తెలుసు. కనుక దానిని శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ద్వారా తీర్చాలన్న ఆయా ప్రాంతాలకు నీరు యివ్వాలన్న ఈ ప్రాజెక్టు ఆర్డినెన్సు లోనే ఎన్టిమేటు చేయబడివుంది. అంత స్పష్టంగా ఉన్నా యిప్పటికీ ఈ ప్రాంతాలకు నీరు లభించడం లేదు, అదే విధంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎగువ మానేరు నిర్మాణం చేస్తామని చెప్పారు. అది నిర్మిస్తే కరీంనగర్ జిల్లాలో దుర్భిక్ష ప్రాంతాలకు నీళ్లు యివ్వే అవకాశం వుంటుంది. కానీ యింకా దానిని ప్రారంభించలేదు. యిప్పుడు యింకా ఎన్నో ప్రాంతాలు, మొత్తం ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. వాటికి నీరు లభించడం లేదు. నల్గొండ, వరంగల్ ప్రాంతాలకు కూడా మొత్తం ప్రాంతాలకు నీరు యివ్వడం లేదు. శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఈ ప్రాంతాలన్నింటికీ నీరు ఏర్పాటు చేయాలనే ఎన్టిమేటు ఉన్నా ఉన్నాయి. తరువాత ప్రపంచ బ్యాంకు కూడా పరపతి యివ్వడం జరిగింది. ఆ పరపతినీ సకాలంలో ఉపయోగించుకోకుండా, అసలు దానిని ఉపయోగించుకోకుండా, సకాలంలో పరపతినీ వ్యయపరచుకొని కారణంగా ఈ ప్రాజెక్టు రెండోదశ కూడా నిలబోయింది. దాని పర్యవసానమే దుర్భిక్ష ప్రాంతాలైన కరీంనగర్, నల్గొండ, వరంగల్లులోని అత్యధిక ప్రాంతాలకు నీరు లభించడం లేదు. అదీకాక అనాథరైట్స్ కల్లివేషన్ ద్వారా లక్షలాది ఎకరాలకు ఎగువ ప్రాంతాలలో నీరు యివ్వడం జరుగుతున్నది. కానీ వాళ్లు పృథుత్వానికి పన్నులు కూడా కట్టడం లేదు. దానిపై సర్వే లేదు. ఈ అనాథరైట్స్ కల్లివేషన్ ఎగువ ప్రాంతాలలో లక్షలాది ఎకరాలలో జరగటం వల్ల యిక క్రింది ప్రాంతాలకు నీరు పోయే అవకాశం లేదు. అదీకాక ఎగువ మానేరు ఎన్టిమేట్ చేశారు. 959 కోట్ల రూపాయలు. కానీ ఎగువ మానేరు ప్రాజెక్టు యింకా ప్రారంభించలేదు. అది ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? దానిని గూర్చి మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పవలసి వుంటుంది. ఈ బడ్జెటులో 20 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాం అన్నారు. కానీ ప్రపంచ బ్యాంకు యిచ్చిన డబ్బులు మీరు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టారు? సకాలంలో దానిని ఎందుకు ఉపయోగించడం లేదు? దానికి కూడా టైము అయిపోతున్నది. ఈ మధ్య గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మేము ఎక్స్టెంషన్ తీసుకున్నాం రెండు సంవత్సరాలని. అలా అయినా 1993 దాకానే టైము వుంది. మరి ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి తీసుకున్న పరపతినీ ఈ కార్యక్రమాల కోసం ఎప్పుడు ఖర్చు పెడతారో ముఖ్య మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలి. వరంగల్, నల్గొండ, కరీంనగర్ జిల్లాలకు ఎప్పుడు నీటి సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు? అలాగే ఎగువ మానేరు ప్రాజెక్టును ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి.

లక్కలాది ఎకరాలకు నీటి సౌకర్యం ఎప్పుడు కల్పించి దుర్భిక్ష ప్లాంతాలను సస్యశ్యామలం చేస్తారు? ఈ విషయాలన్నీటినే ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించి స్పష్టంగా సమస్య పరిష్కారం గూర్చి చెప్పాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ యం. నరసింహులు:- తెలంగాణా ప్లాంతాలైన కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాలలో నీటి ఎద్దడిగల ప్లాంతాలకు నేరు అందించడానికి 1984లో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు జనగాం లో జరిగిన సభలో ఒప్పుకున్నారు. అందుకుగాను పృథ్వీకమైన ఏర్పాట్లు చేస్తామన్నారు. దాని మీద సర్వే కూడా చేశారు. తరువాత కేంద్ర పృథుత్వానికి గతంలో టి.డి.పి. పృథుత్వం క్రియరెన్స్ యిచ్చి గవర్నమెంటుకు పంపడం జరిగింది. తరువాత కాంగ్రెసు పృథుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు పరిశీలించారు. గత బడ్జెటులో 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. అది కేంద్ర పృథుత్వం యింత వరకు క్రియరెన్సు యివ్వలేదు. పోగా 950 కోట్ల రూపాయలు దీనికి ఖర్చు అవుతుందని సర్వేలో తేలింది. అయినప్పటికీ దానికి 10 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయిస్తే ఈ ప్లాంట్లకు బహుశా మేం బృతికి వున్నప్పుడు హూర్ని కాదు. కనుక పృథుత్వం ఖచ్చితమైన నిర్ణయం చేసి యుద్ధ ప్లాతిపడికపై డబ్బును దీనికి కేటాయించి, ఈ ప్లాంట్ లలో నీటి సౌకర్యాలు కల్పించకపోతే, ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదని నేను మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. పృథుత్వమునకు నేను పృథ్వీకంగా చెప్పేదేమంటే, కేంద్రంలో శ్రీ పి.వి. నర సింహారావు పృథానమంత్రిగా వున్నారు. వారు పుట్టిన ప్లాంట్లానికి కూడా ఈ నేరు వచ్చే అవకాశం వుంది కనుక, పృథానమంత్రిగా వున్నప్పుడే కరీంనగర్‌ని గూర్చి పృథ్వీకంగా అలోచన చేసి యిక్కడి ప్లాంట్ పృజలకు నీటి వసతి కల్పించాలి. కానీ ఈ రోజు ఎలాంటి చర్యలు టేక్ అప్ చేయకపోవడం ఎలాంటి పరిష్కారానికి దోహద పడకపోవడం చాలా విచిత్రం మైనదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదే రకంగా తెలంగాణా ఎంఎల్ఎలు అందరూ కూడా ఢిల్లీ వెళ్లి పృథాన మంత్రిగారిని కలసి ఈ సమస్యల గురించి చెప్పినప్పుడు వారు తప్పుకుండా కొంత సహాయము చేస్తారని ఆశించాము. ఈనాటి వరకు ఎలాంటి పరిష్కారం కానీ దాని కోసం పృథుత్వాలు కానీ జరిగినట్లు కనబడలేదు. అందుకని ఈనాడు కరువు ప్లాంట్లాలుగా ఉన్నటువంటి తెలంగాణా ప్లాంట్లలో కరీంనగర్ జిల్లా, వరంగల్ జిల్లా అదే విధంగా నల్గొండ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ఆలేరు, భువనగిరి, రామన్నపేట తాలుకాలకు ఈ నేరు వచ్చేటటువంటి అవకాశం ఉంది. దానివల్ల దుర్భిక్షంగా ఉన్న ఈ మధ్య కాలంలో సర్వే చేసి చీకటి ప్లాంట్లాలుగా పృకటింపినటువంటి ఈ ప్లాంత్లమును సస్య శ్యామలం చేయడానికి ఇది ఒకటే మార్గం అటువంటి విషయాన్ని ముఖ్యంగా పృథుత్వం గమనించవలసిన అవసరం ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. పృథుత్వం పృథ్వీకంగా దీని గురించి చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించి దీని మీద పృథ్వీక శ్రద్ధ తీసుకొంటే తప్ప ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఎన్ని రోజులలో కేంద్ర పృథుత్వం నుంచి క్రియరెన్సు వస్తుంది? ఈ

తేసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్

నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్

జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి;

సంవత్సరం పెద్ద మొత్తంలో నీధులు కేటాయించి ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఈ సభలోనే ప్రకటించాలని ఈ సందర్భంగా నేను కోరుతూ శలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినటువంటి మూడు భాగాలు ఒకటి మొదటి దశ, రెండు రెండవ దశ మూడవది ఎగువ వరద కాలువ. ఈ మూడు భాగాలు కలిపి నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్, ఖమ్మం జిల్లాల్లో కూడా కొంత కవర్ అయినది. ఈ భాగాలలో ఒక దానిని చెప్పారు; ఆ డబ్బుకు పరస్పర విరుద్ధమైనటువంటి లెక్కలు చెప్పారు. ఎందుకు చెప్పారో మంత్రీగారు నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ విధంగా కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాల్లో కొన్ని ప్రాంతాలకు నల్గొండ జిల్లాలోని అభేదు వరకు విస్తరించిన ప్రాంతంలో రమారీమీ 2 లక్షల 20 వేల ఎకరాల విస్తీర్ణానికి సాగునీటి సౌకర్యం వేకూరుతుందని అన్నారు. ఇక్కడకు వచ్చేసరికి 1 లక్ష 20 వేల ఎకరాలే, కరీంనగర్ జిల్లాలో 30 వేల ఎకరాలు వరంగల్ జిల్లాలో 60 వేల ఎకరాలు నల్గొండ జిల్లాలో 30 వేల ఎకరాలు ఎగువ వరద కాలువ; అసలు 2వ దశ సంగతి మొత్తంగానే దొంట్లో లేదు. మొదటి దశలో ఎందుకు పని జరగడంలేదు, అనేది మొదట దశ భాగం. ఈ ప్రాంతాలలో కరువుకు గురి అవుతున్నటువంటి ప్రాంతాల్లో ఈ ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టి ఎన్నో సంవత్సరాలు పట్టింది. హనుమంతుని తోక పెరిగినట్లు పెరుగుతుంది. ఈ తైము పెంచుకొంటూ ప్రజలను ఇబ్బంది పరస్తూ తెలంగాణా ప్రజలను అనేకమంటి వాదన చాలా తీవ్రంగా వస్తుంది. దీనికి ఏమి చెబుతున్నారు, క్లియరెన్సు లేదని కొంత కాలం. నీళ్లు సరిగా లేవని కొంత కాలం తీరు తీరు వాదాలు చెబుతున్నారు. ఇక్కడ ఏమీ గొడవలేదు. ఇంట్లో రాష్ట్ర తగాదా లేదు కాని మరి ఇప్పుడు వరద కాలువ వచ్చినంతకాలం 4 మాసాల్లో, 5 మాసాల్లో నీరు రావడానికి వీలు ఉంటుంది. క్లియరెన్సు లేకుండా మిగతావి మొదలు పెట్టినట్లు ఇది ఎందుకు మొదలుపెట్టలేదు? నాకు సమాధానం చెప్పాలి. అసలు దీనిని మొదలు పెట్టుకుండా ఉండడానికి కారణం. 20 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి ఏడేపాటి కట్ట, తుడివినట్లు ఉరకే ప్రాజెక్టులు లెక్కపెట్టడం అనేది పద్ధతి ఏమిటి? అట్లాగే రెండవ దశ కూడా ఈ రోజు కాలువ తగవడం మాత్రం దానికి కావాలి. కాలువ తగవడానికి 10 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం ఏమిటి? అసలు ఇంతవరకు మీరు మొత్తం ప్రాజెక్టులలో ఏ ప్రాజెక్టు తగవకుండా క్లియరెన్సు మొదలు వచ్చింది నాకు చూపించండి; అసలు మిగతా వాటికి డబ్బు కేటాయించి తగవే ఇక్కడకు వచ్చేవరకు మాత్రమే క్లియరెన్సు లేదని, క్లియరెన్సు కొరకు ఏ ప్రయత్నం చేయకుండా క్రింద ఒక మాట మీద ఒక మాట రాసి 6 నెలలుగా రాసుకొంటూ అక్కడ పెట్టుకొంటూ కూర్చోంటున్నారు తప్ప ఎక్కడ మీరు పరిష్కరిద్దామనే టిప్ వంటి ఆలోచనలేదని చెప్పి నేను మంత్రీగారిని అడుగుతున్నాను. ఒక వైపు డబ్బు ఉన్నా ఖర్చు పెట్టని వ్యవస్థ మనకు ఉన్నది. ఇంకో వైపున టెండరు ఫైల్ చేయడానికి మీకు సంవత్సరాలు పడుతుంది. ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చిన మొదటి దశ డబ్బును ఖర్చుపెట్టలేనటువంటి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి సరఫరాను గూర్చి;

దుర్గతిలో ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నది. కోర్టు స్టే వచ్చిందని ఒక కారణం చెబుతున్నారు. కోర్టు స్టే వస్తే ఆ స్టే వెంటనే తగిన కారణం చూపించి రద్దు చేయించుకోవలసిన బాధ్యత మీకు ఉండినదా? లేదా? ఆ పని ఎందుకు చేయడం లేదు, ఎంతవరకు చేశారు? ఎందుకు ఈనాటికి జరగలేదు అని నేను అడుగుతున్నాను. మొదటి దశ పరిస్థితి ఇది. రెండవ దశ పరిస్థితి దానికి రూపంలేదు. మూడవ దశ ఏదీ అయితే ఎగువ కాలువ ఉన్నదో ఇందిరా గాంధీ ప్రకటించి పోయినారు. ఈనాటికి దిక్కు దివాణం లేదు. ఇప్పుడు బడ్జెటులో దీనికి 20 లక్షలు రూపాయలు, దానికి 10 లక్షల రూపాయలు పెట్టినారు. ఎందుకంటే ఆ పని జరుగుతుందా? 20 లక్షల రూపాయలు, 10 లక్షలు రూపాయల తోటి, వోలే రెండు లక్షలు 20 వేల ఎకరాల ఆయకట్టులో 1 లక్షా 20 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ఎల్లా మాయం చేశారు? అది తెలియదు. ఆ ఆయకట్టు ఎక్కడకు పోయింది. ఇది వరకు మోతుకూను, పొంతానికి రెండవ దశ నేరు వస్తుందని ఎందుకు ఇంజనీరు తప్పుడు సలహాలు ఇచ్చినారు. ఈ తప్పుడు సమాచారం ఎందుకు ఇస్తున్నారో మాకు అర్థం కానడంలేదు. ఈ విషయాలు అన్ని కూడా తీవ్రంగా మంత్రిగారు ఆలోచించి తక్షణమే పొజెక్టుకు అవసరమైన మొత్తాన్ని కేటాయించి ఈ తెలంగాణా ప్రజలలో వస్తున్నటువంటి అసహాన్ని పరిక్షకు పెట్టకండి అని మాత్రం నేను కోరుతూ శిలపై తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాల్లో వెనక బడ్జెట్ జిల్లాలలో అనావృష్టికి గురి అవుతున్న జిల్లాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, గోదావరి జిల్లాలు ఎన్నో వృధాగా సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయి. వృధాగా పోయే ఆ నీరును వెనుక బడ్జెట్ ప్రాంతాలకు వాడుకొన్నట్లైతే కొంతవరకు అభివృద్ధి చెందడానికి వీలు అవుతుందనే ఉద్దేశంతో గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఈ విషయాన్ని ఎన్నో సార్లుగా ఇక్కడ చర్చించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా 1984లో ఆనాటి ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఈనాటి ప్రధాని శ్రీ శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు ఎన్నికల సందర్భంలో వచ్చినప్పుడు జనగాం లో వారు హామీ ఇచ్చారు. ఫ్లడ్ ఫోన్ కెనాల్ ద్వారా ఈ వెనుకబడ్డ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందడానికి తప్పకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి దానికి కావలసిన పరిష్కరము కాని క్లియరెన్సు కాని ఇవ్వడం జరుగుతుంది అవసరం అయితే డబ్బు కూడా ఇచ్చి చేపడతాము అని ఆ రోజు చెప్పడం జరిగింది. గతంలో శైలుగుడేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ఎస్సిమేట్సు కూడా పంపించడం జరిగింది. ఈ రోజు 2 లక్షల 20 వేల ఎకరాలు అంటున్నారు. ఆ రోజు సుమారు 4 లక్షల ఎకరాలు నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాలకు సంబంధించి ఈ మెట్టు ప్రాంతాలకు గోదావరి జిల్లా ద్వారా నీరు ఇవ్వడానికి వీలు అవుతుందనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఎస్సిమేట్సు పంపించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా నల్గొండ జిల్లాలో ఆలెరు, భువనగిరి, రామన్నపేట, మోతుకూరు ప్రాంతాలకు కూడా అందులో కవర్ అవుతాయని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు ప్రధానమంత్రి మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారు, ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన వారు మరి కేవలం 20 లక్షల రూపాయలు ఇస్తే కంటే తుడుపు చర్యగా మరి మేము ఎంతో పేస్తున్నాము అన్నది సమంజసం కాదు. పొజెక్టుకు ఫ్లడ్ ఫోన్ కెనాల్

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్
 నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్
 జిల్లాలకు నేటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1953.

51

చేపట్టి ఈ మూడు జిల్లాలలో ఉండే మెట్ట ప్రాంతాల ప్రజలను ఆదుకోవాలని రైతులను ఆదుకోవాలని చిత్తు తుడి ఉంటే మీరు నిధులను వెంటనే వెదుదల చేయండి. అదే విధంగా ఏదీ అయితే డిటేలు చేశారు ఆ ఏరియా అంతా కూడా ఇంక్వాడు చేయాలని ఈ సందర్భంగా మేము డిమాండు చేస్తున్నాము. అదే విధంగా శ్రీరాంసాగర్ ఫస్టు ఫేజ్ అయితేనేమీ సెకండు ఫేజ్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు అందులో కూడా కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలలో అక్కరకు వచ్చేది. ఈ రోజు సెకండు ఫేజ్ పరిస్థితి ఏమిటి? ఫస్టు ఫేజ్ లో ఈ రోజు కొన్ని పిల్లి కొన్ని పిల్లవకుండా పెండింగు పరిస్థితిలో ఉంది; అందుకని తెలంగాణ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందడానికి సర్వెన్స్ వారు వినీయోగించుకోవలసిన అవసరంపోయి ఈ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం వైఖరి వల్ల ఇది అంతా కూడా జరుగుతున్నది; ముఖ్యంగా మంత్రీగారిని కోరుతున్నాను. నిధులను ఈ సంవత్సరం మీరు ఎంత కేటాయించబోతున్నారు? నల్గొండ జిల్లాలో కేవలం 17 వేల ఎకరాలు అన్నారు, 17 వేల ఎకరాలు కాదు గతంలో ఎస్.ఎమ్.బి. చేసిన ప్రకారం ఆబేరు, భువనగిరి, మోతుకూరు, రామన్నపేట ప్రాంతాలలో కూడా మరి కొంత సాగుబాటు అవుతుందని ఎస్.ఎమ్.బి. చేయడం జరిగింది; పునరాలోచించండి. వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకు మాకు ఎలాంటి అవకాశాలు లేవు, భువనగిరి, ఆబేరు, రామన్నపేట ప్రాంతాలకు ఇది ఒక్కటే మార్గం, ఈ మార్గం ద్వారానే మీరు మా ప్రాంతాలను ఆదు కోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మళ్ళీ ఒకసారి సర్వే చేయించండి. చేయించి ఈ ప్రాంతాలు అన్ని కూడా ఇన్క్వాడు అయ్యేటట్టు చూడాలని దానికి కావలసిన నిధులను కేటాయించాలని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము 304 నిబంధన క్రింద ఈ సబ్జెక్టు మీద మీరు చర్చకు అనుమతి ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అదే విధంగా 304 క్రింద ఎంతమంది పేర్లు ఉన్నాయో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణలో అన్నీ పేర్లు లేవు ఈ సబ్జెక్టు మీద; ఈ లిస్టు ఇరిగేషన్ మీద ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వైఖరికి నేను నిరసించున్నాను; ఈ జవాబు కూడా ఒక పేజీలో ఒక కాగితం మీద రాసి ఎలాంటి పివరణ కూడా డిటైల్స్ గా లేదు. దీనికి తీవ్ర నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను. శ్రీ మాధవరెడ్డిగారు 11-20 చెప్పినట్లుగా 1984లో అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు, ఇప్పటి ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు జనగాం వచ్చారు. వారు చెప్పినట్లుగా ఎన్నికల కోసం కాదు. దుర్భిక్ష ప్రాంతాలైన జనగాం ప్రాంతాలలోని కరువు పరిస్థితులు చూడడానికి వచ్చారు. ఆ ఇద్దరితోబాటు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు కూడా వచ్చారు; నేను జనగాం వచ్చి అప్పుడు వారిని కలిసాను; వారికి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాము. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు. గోదావరిజిల్లాలు ఎంతో వృధా అవుతున్న మాట నిజం. ప్రతీసంవత్సరం గోదావరి భద్రాచలం, ఏలూరు, నాగారం, రాజమండ్రి వరకు వరదలు ఎక్కువై పైన ఇచ్చిందవల్ల అనకట్ట కట్టకపోవడం వల్ల నేరు వృధా అవుతున్న మాట వాస్తవం. ఇటువంటి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేము తీసుకోక పోవడంవల్ల నేరు అంతా వృధా అవుతున్న మాట వాస్తవం. వరదలవల్ల జన నష్టం,

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి;

కోట్లాది రూపాయలు ఆస్తి నష్టం జరుగుతున్న మాట వాస్తవం; దీనిని 10 సంవత్సరాల నుంచి మెటవర్గి ప్రాంతంనుంచి మొదలుపెట్టి నీరీసెల్ల, గంగాధరం, హుస్సాబాద్, భీంవేరవర్గి, హుజూరాబాద్, జనగాం, చర్యాల, ఘనాపూర్, నల్గొండ జిల్లా వరకు ఉన్న రైతాంగం అంతా కొరుతున్నారు; శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు గత బడ్జెటులో 10 లక్షలు దీనికి కేటాయించారు. అధ్యక్షా, తమకు తెలియని విషయం కాదు; ఎటువంటి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్సును ఇంతవరకు లభించలేదని ఇందులో వ్యాసారు. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్సును లేకుండా బడ్జెటు ప్రోవిజను పెట్టడం అనేది హాస్యాస్పదం; ఇది సంతోష కరమైన విషయం అయినా హాస్యాస్పదం. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్సును ఇచ్చిన తరువాత బడ్జెటు ప్రోవిజను పెట్టకపోవడంవల్ల ఎన్నో స్కెముస్ ఆగిపోతున్నాయి. కానీ ఇక్కడ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్సును లేకుండా బడ్జెటు ప్రోవిజను పెట్టారు. ప్రజలలో ఏవో ఆశలు కల్పించడానికి, మా నోరు ఇరించడానికి పెట్టినట్లు ఉన్నారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో 20 లక్షలు కేటాయించారు. గత సంవత్సరం బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఆర్థికశాఖామూల్యులు శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు చదివారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు ప్రసంగంలో కనీసం ఈ ప్రోజెక్టు యొక్క వేరు కూడా చదవకపోవడం అనేది పృథుత్వ నిర్లక్ష్యానికి నిదర్శనం అని మనవిపెస్తున్నాను; ఈ సంవత్సరం పేజీలు వెదికి వెదికి చూస్తే 20 లక్షలు ఇచ్చారు. ఈవేళ పృథుత్వం ఇచ్చిన వివరణ ప్రకారం ఎంత నిర్లక్ష్యం చేసారో తెలుస్తున్నది. ఈ పథకంవల్ల కరీంనగర్, వరంగల్ ప్రాంతాలనుంచి కొన్ని ప్రాంతాలు అని అన్నారు; ఆ ప్రాంతాలు ఏవో వ్రాయలేదు; నల్గొండ జిల్లానుంచి అబేరువరకు విస్తరించిన ప్రాంతానికి రమారమి 2 లక్షల 20 వేల ఎకరాల విస్తీర్ణానికి సాగునీటి సౌకర్యం వేకూరుతుంది, సవీరణమైన పరిశీలన చురుకుగా సాగుతున్నది అని వ్యాసారు. గత సంవత్సరం బడ్జెటులో ప్రోవిజను పెట్టిన తరువాత, ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ప్రోవిజను పెట్టిన తరువాత ఎస్సీమెట్టు, సర్వేలు జరుగుతున్నాయని అంటే దీనిపట్ల పృథుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యం వైఖరి తెలుస్తున్నదని ఇంకొకసారి మనవిపెస్తున్నాను. ఇది 1993, మే నాటికి హర్మి కాగలవని ఆశించడమయింది. లెను అంచనా ప్రకారంగా సుమారు 959 కోట్లు వ్యయం కాగలదని అంచనా వేయడమయింది అని అన్నారు. సర్వే హర్మి కానీదే లెను అంచనానలు 959 కోట్లకు వేసారు, సంతోషం. ఈ పనులు చెపబడానికి 1992-93 బడ్జెటులో 20 లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని కేటాయించడమైనదని చెప్పారు; 959 కోట్ల అంచనాకు 20 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇది పెట్టకపోయినా మంచిదే. ఈ 20 లక్షలు దీనికోసం చెప్పండి. ఆఫీసర్లును పెట్టడానికి, సర్వే నిర్వహించడానికా, బోర్డులు వ్రాయడానికా, ప్రజలలో ఆశలు కలిగించడానికా, ప్రజలను మోసం చేయడానికా అని అడుగుతున్నాను; ఈ పథకాలు ప్రారంభించడానికి 959 కోట్లు లెను ఎస్సీమెట్టు వేసారని మొదటి పేరాలో చెప్పి తరువాత పేరాలో ఈ పథకాలు ప్రారంభించడానికి 147.30 కోట్లు అంచనా వ్యయంతో కూడిన వరద ప్రవాహ కాలవ అంశాల కోసం పాక్స్ కమైన పరిపాలనా మంజూరును ఇచ్చే ప్రతిపాదన పృథుత్వ పరిశీలనలో ఉందని చెప్పారు; 959 కోట్లు ఏమిటి? 147.30 కోట్లు ఏమిటి? దానికి దీనికి పొంతన లేదు; ఇది సెల్లు కాంట్రాడిక్టరీగా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నేటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

53

ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కరీంనగరు జిల్లాలో గ్యావీటీ ద్వారా సాగుబడి క్రిందకు వచ్చే ప్రతిపాదిత ఆయకట్టు సమారు ఒక లక్ష ఎకరాలు అంటే పెదవాగు-2, కోరుబ్బి వాగు రిజర్వాయరు క్రింద 40 వేల ఎకరాలు, మధ్య మానేరు రిజర్వాయరు క్రింద 60 వేల ఎకరాలు ఉండగలదు, ఎత్తి పోతల విధానం క్రింద కరీంనగరు, వరంగల్లు, నల్గొండ జిల్లాల్లో ఈ క్రింద ప్రతిపాదించిన ఆయకట్టులకు ప్రయోజనం చేకూరగలదు అని చెప్పారు. దానిలో కరీంనగర్ జిల్లాకు కేవలం 30 వేల ఎకరాలని వ్యాసారు. ప్లె పేరాలో లక్ష ఎకరాలు అని వ్యాసి క్రింద 30 వేల ఎకరాలు అని చూపించారు. ఇదేమీ పద్ధతి? ఇది ఒక వివరణ అని అడుగుతున్నాను. దీనికి సవివరణమైన స్టేట్మెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో దీనిని అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. 1983లో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు హుజూరాబాద్ ప్రాంతానికి వచ్చినప్పుడు ఈ పథకం గురించి ప్రకటన చేసారు. దురదృష్టవశాత్తు అది పోయింది. దీనికి క్రియరెన్సు లేదు. సెంట్రల్ వాటరు కమిషనుకు ఇంతవరకు వ్యాయలేదు, ఎస్టిమేటు చేయలేదు, సర్వే పూర్తి కాలేదు. తెలుగుగంగకు క్రియరెన్సు ఉందా అని అడుగుతున్నాను. అది 10 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించి ప్రతిసంవత్సరం 100 కోట్లు కేటాయిస్తూ ఇంతవరకు క్రియరెన్సు తీసుకోలేదు. దీనికి కూడా క్రియరెన్సు ఉన్నా లేకపోయినా వెంటనే పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. దీనికి అధిక నిధులు కేటాయించాలి. దీనికి 20 లక్షలు కాకుండా కనీసం 10 కోట్లు అయినా ఈ సంవత్సరం కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఈ 959 కోట్లు, 147 కోట్లు గురించి మంత్రిగారు వివరమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి.యాదగిరి రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు 1984 అక్టోబరు 13వ తేదీన జనగాం బహిరంగ సభలో మాట్లాడుతూ క్షామ వేడిత ప్రాంతాలైన కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాలకు త్రాగు నీరు, సాగు నీరు ఇవ్వడానికి ఎస్టిమేటు వేయమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించడం జరిగింది. వారు బహిరంగ వేదికమీద ఈ విషయం చెప్పడం జరిగింది. అది ఈనాటివరకు పూర్తి కాకుండా కుంటుపడి ఉంది. నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో ఈ సంవత్సరం గామ, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలో పెద్ద ఉద్యమాన్ని నడిపి ప్రధానమంత్రిగారి దగ్గరకు ప్రతినీధి వర్గం వెళ్లడం జరిగింది. తెలంగాణా ప్రాంత అభివృద్ధి ఫోరం ప్రతినీధి వర్గం శ్రీరాంసాగర్ విషయాన్ని ప్రధాన విషయంగా తీసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. అయినా ఈ రిపోర్టునుబట్టి చూస్తే ప్రభుత్వం దగ్గర సరైన అధారం లేనట్లు మేము అర్థం చేసుకొంటున్నాము. పూర్వ చరిత్ర ఉంది. ఇదివరకు గవర్నమెంటు ఆదేశించిన ప్రకారంగా 1993 మే నాటికి సర్వే పూర్తి అయిందనే దానిలో నల్గొండ జిల్లాను పూర్తిగా ఇవ్వలేదు. ఆనాడు మేము ఆ బహిరంగ సభలో ప్రధానమంత్రిగారికి వినతిపత్రాలు ఇచ్చాము. 1993 మే 30వ తేదీనాటికి సర్వే పూర్తి చేయాలనే దానిలో నల్గొండ జిల్లాను కూడా చేర్చాలని కోరాము. ఇప్పటికైనా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి
సరఫరాను గూర్చి.

అదేశం ఇచ్చి సర్వే చేయించాల్సి; నిన్న, మొన్న మేము పత్రికలలో చూసాము. నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ పాఠశాలలు ఎడారి పాఠశాలగా తయారు అవుతుందని అంటున్నారు. పర్యావరణ శాస్త్రవేత్త శ్రీ కె. పురుషోత్తమ రెడ్డిగారు ఒక ప్రకటన చేసారు. కొన్ని సంవత్సరాలలో నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలు రెండవ సోమాలియా దేశంగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉందని చెప్పారు. ఇది వాస్తవం అయినా కావచ్చు. ఇక్కడ తాగు నీరు, సాగు నీరు లేదు. ప్రభుత్వానికి ఈ రకమైనటువంటి నిర్లక్ష్యం వైఖరి పనికి రాదని మనవిచేస్తున్నాను. లిఫ్ట్ ఇరిగేషను ద్వారా కానీ, వరద కాలువల మళ్ళింపు ద్వారా కానీ - ఈ రకమైన చర్యలు చేబట్టాలని ప్రజాప్రతినిధుల ద్వారా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు 11.30 వినతి పత్రాలు వస్తున్నాయి. షామీర్ పేట దగ్గర రిజర్వాయరు కట్టి దిండి పాఠశాలంతా నీరు యివ్వాలని, ఎల్లవరం, ఇప్పంపల్లి వద్ద వరద కాలువ కట్టి కరీంనగరు ఎట్టిపల్లి డాము ద్వారా నల్లగొండ జిల్లాకు నీరు యివ్వాలని తీవ్రమైన ఆందోళన చేయడం జరిగింది. 1960 సంవత్సరములో పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేసినప్పుడు 16 లక్షల యకరాలకు నీరు అందిస్తారని ఎస్పిఎంట్ వేయడం జరిగింది. పాత జమానాలో 1943-48 సంవత్సరాలలో నీజాం నాటి కాలంలో నైజాం ప్రభుత్వ తెక్కల ప్రకారం 42 లక్షల యకరాలకు నీరు అందిస్తారని ఎస్పిఎంట్ వేయడం జరిగింది. 1962 సంవత్సరములో మొదటి ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు శంకుస్థాపన చేసినప్పుడు మూడు జిల్లాలకు కలిపి 32 లక్షల యకరాలకు నీరు యివ్వాలని ఎస్పిఎంట్ తయారు చేశారు. మొదట తెక్క పోయింది, సెకండు తెక్క నెహ్రూగారి టైములో పోననది పోయింది. అఖిరికి 16 లక్షల యకరాలకు అన్నారు, ఆ తరువాత అయిదు లక్షల ఎకరాలకు అన్నారు, చివరకు రెండు లక్షల యకరాలకు వచ్చింది. దీని మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సరియైన శ్రద్ధ లేదని మేము అర్థము చేసుకుంటున్నాము. నల్గొండ, వరంగల్లు, కరీంనగరు ఈ మూడు జిల్లాలకు తాగు నీరు, సాగు నీరు ప్రధానమైనది. శ్రీ యన్.టి. రామారావుగారు శంకుస్థాపన చేసినటువంటి కాకతేయ కెనాలు యిప్పటివరకు పూర్తి కాలేదు. మూసి నదికి ఈ కాకతేయ కెనాల్ లింకు చేయడం జరిగింది. దీనికి శంకుస్థాపన జరిగి 6, 7 సంవత్సరాలు అయినది. 232 కిలోమీటర్ల దగ్గర ఉన్నటువంటి ఈ కాకతేయ కాలువ మూసి నదికి లింకు చేసేది యింకా మొదలు పెట్టలేదు. దీనికి డబ్బు కేటాయింపు లేదు. దీని మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వము సరియైన రిపొజింట్ షను చేసి సరియైన శ్రద్ధ తీసుకుని నల్గొండ, కరీంనగరు, వరంగల్లు జిల్లాలకు సాగునీరు, తాగునీరు అందించాల్సి. లేకపోతే సోమాలియా దేశంలాగా తయారవుతాయి ఆ పాఠశాలలు. మేము కోరేది రెండు కట్ట. ఈ మూడు జిల్లాలకు తాగునీరు, సాగునీరు మేము కోరేది. అంతే. 1993 మే నాటికి పూర్తి అయ్యే సర్వేలో షామీర్ పేట్ భువనగిరి, ఆలేరు మండలాలు కూడా కవరు అయ్యే విధంగా చూడాలి. లక్షలాది రైతులు దీని మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ తాగునీరు, సాగునీరు విషయం అనేది ఈ మూడు జిల్లాలకు సంబంధించినటువంటి విషయం.....

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నీటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

55

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- కరీంనగరు, వరంగల్లు, నల్లగొండ జిల్లాలు గురించి సాయరెడ్డిగారు చాలా విపులంగా చెప్పారు. ఇన్సాట్ ద్వారా - రిమోట్ సెన్సింగు ద్వారా సాయరెడ్డిగారు చాలా విపులంగా చెప్పారు. ఇన్సాట్ ద్వారా - రిమోట్ సెన్సింగు ఏకెన్నే ద్వారా సర్వే చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారంగా సిరిసిల్లా, ఉస్మాబాదు, జనగాం, చెయ్యూరు, ఆలేరు రామన్నపేట మొదలైన ప్రాంతాలు త్వరగా ఎడారిగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉందని వారు సర్వే చేసి చెప్పారు. ఆ ఏరియాలలో అన్ని జిల్లాలలో కంటే అతి తక్కువ వర్షపాతము. అనంతపురం అంటే అంతకంటే అతి తక్కువ వర్షపాతము ఉంటుంది. చెట్లు ఎండిపోయినవి. చెట్లకు కాయలు లేవు, పండ్లు లేవు. బిహ్వచెముడు, అడవి తుమ్మ బాగా మొలకెత్తుతున్నవి. మామూలు కాయలు, పండ్లు కాసే చెట్లు ఎక్కడా లేకుండా పోయినవి. రిగ్స్ 150 అడుగులు నుండి 200 అడుగులు లోతు వరకు పోయినా నీరు పడడం లేదు. రిగ్సింగ్ వాటరు అనేది అసలు అక్కడ లేనే లేదు. 7, 8 సమీతులలో రిగ్సింగు వాటరు అసలే లేదు. వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి నీళ్లు లేక అక్కడున్నటువంటి రైతులు వేరే ప్రాంతాలకు వలస పోతున్నారు. గతములో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆల్మనీటీష్గా గోదావరి నదీజలాలను వరద కాలువలుగా తీసుకొని రావడానికి ప్రతిపాదనలు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. గోదావరి నీరు 180 టి.యం.సి. వాటరు ఉంటుందని తెలిసప్పుడు - శ్రీరాంసాగరులో నీరు వర్షాకాలంలో వరదలు వస్తే నీరు రిలేజ్ చేస్తున్నారు. వరదలు వచ్చినప్పుడు ఆ నీరును వరద కాలువల ద్వారా సరఫరా చేసే ఆలోచన చేశారు. యిప్పుడు శ్రీరాంసాగరులో వాటరు కూడా తగ్గిపోతున్నది. కారణం యిసుకమేటలు ఎక్కువగా వేయడమే. 25, 26 టి.యం.సి. వాటరు ఏరియా అంతా యిసుక మేటలు వేసినవి. సిల్ట్ ఎక్కువ అయినది. దానితో వాటరు స్టోరేజీ కెపాసిటీ తగ్గి పోయింది. ప్రాజెక్టు, శబరి, ఇంద్రాజీ ఉపనదులు ద్వారా నీరు వచ్చి గోదావరిలో పడు తుంది. రాజమండ్రి, భద్రాచలం, ఏటూరునాగారం దగ్గర వేటి ద్వారా నీరు వచ్చి గోదావరి కలుస్తూ ఉంటుంది. దీని మీద శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ముంపులు, వరదలు తగ్గాలన్నప్పుడు సాగునీరు, త్రాగునీరు ఎవ్వేరిబుటిజీ కావాలంటే అవసరమైన నిధులు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతోను, సెంట్రల్ వాటరు కమీషన్తో చర్చలు జరిపి కావలసినటువంటి నిధులు, పరిష్కారము రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తెచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

ఫైర్మను:- రాఘవరెడ్డిగారూ! రూలు 304 కు ఎమెండు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. మూడు గంటలో, నాలుగు గంటలో అని

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:- ఆ విధంగానే జరుగుతూనే ఉంది.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- యిది చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ అధ్యక్షా - వరద కాలువలకు సర్ప్లస్ వాటరు తీసుకోండి. వరద నీటిని కెనాల్స్ ద్వారా డైవర్ట్ చేసి ఆ నీటిని

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి
సరఫరాను గూర్చి.

తీసుకోవాలి. రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి వరదలు వస్తూనే ఉంటాయి కాబట్టి ఆ వరద
నేటిని ఈ వరద కాలవల ద్వారా డ్రైవర్లు చేసినట్లయితే ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి
రైతులకు ప్రతి సంవత్సరము వ్యవసాయం చేసుకునే యోగం లేకపోయినా ఏ రెండు
మూడు సంవత్సరములకు ఒకసారిైనా వ్యవసాయం చేసుకునే అవకాశం కలుగుతుంది.
కరువు ప్రాంతాలకు నీరు లేకుండా చేస్తున్నారు. వరద కాలవల ద్వారా నీరు అందించే
నట్లయితే ప్రతి సంవత్సరము ఎక్స్‌పాండ్ అయ్యే పాజిబిలిటీ ఉంది. నిర్మాణములో ఉన్నటు
వంటి ప్రాజెక్టులు యింకా 11, 12 సంవత్సరాల్లోనూ పూర్తి అయ్యే అవకాశాలు లేవు.
రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఈ ప్రాజెక్టులు అన్నీ పూర్తి చేయాలంటే 12,000 కోట్ల రూపాయలు
కావాలి. సంవత్సరానికి 200, 300 కోట్ల రూపాయలు మించి బడ్జెట్‌లో కేటాయించలేక
పోతున్నారు అన్నీ ప్రాజెక్టులకు కలిపి. దీని విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఇంప్రెస్
చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు
1977 సంవత్సరములోనూ, 1980 సంవత్సరంలోనూ మా జిల్లా నుంచి యం.పి.గా
ఎలక్టు అయ్యారు. ఆయన కేంద్రములో ఆ తరువాత విదేశాంగ శాఖ మంత్రిగా ఉన్నారు.
యిప్పుడు వారి కుమారుడు డాక్టరు పి.వి. రంగారావుగారు కూడా ఆ నియోజకవర్గం
నుంచే ఎలక్టు అయ్యారు. వారి స్వగృహం అదే ప్రాంతములో ఉంది. ప్రధానమంత్రిగారు
మన ప్రాంతము వారే కనుక వారిని ఇంప్రెస్ చేసి తెచ్చుకోవాలి. రాజస్థాన్‌లో ఎడారిలాగ
ఉండే ప్రాంతములో అక్కడ ఇండిరాగాంధీ కెనాల్ అని తెచ్చుకున్నారు. ఇప్పుడు ఆ ప్రాంత
మంతా సత్వశాస్త్రమలంగా తయారు అయినది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఇంప్రెస్ చేసి ఫ్లడ్
చానల్ తెచ్చుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. వేటికి అత్యంత ప్రాధాన్యత యిచ్చి ఈ ప్రాంతాలు
ఎడారి ప్రాంతాలుగా మారకుండా - చూడాలి. వేటికి ఎక్కువ కేటాయింపులు బడ్జెట్‌లో
చేయాలి. దీని మీద అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కలసి - అవసరమైతే వేరికి ప్రయారిటీ
ఎందుకు అనుకుంటే - కాంగ్రెసు పార్టీ, ముఖ్యమంత్రి కలసి ప్రధానమంత్రిగారిని
ఇంప్రెస్ చేసి ఈ ప్రాజెక్టుకు అనుమతి తెచ్చుకుని ఎక్కువ నిధులు పొందే ప్రయత్నం
చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఏరియా డార్క్ ఏరియా కాకుండా చూడాలని, గ్రీన్
ఏరియాగా దీనిని చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ నోట్‌ను 304 మీద మాట్లాడడానికి
మాట్లాడే సభ్యులందరికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతూ మీరు ఈ అవకాశం యిచ్చి
నందులకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

1-40 శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ స్పేట్‌మెంట్ చూచిన తరువాత నాకు
అనిపించింది ఏమిటంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ ప్రాజెక్టు మీద చిత్తుతుద్ది లేదనది
తెలుస్తున్నది. ఇండిరాగాంధీగారు ఇదివరకే.....

(ఇంటరప్షన్స్)

13-10-84 నాడు ఆమె జనగాములో బహిరంగ స్పేట్‌మెంట్ చేసి, ఈ మూడు ప్రాంతాలకు
నీరు అందిస్తామని చెప్పి వెళ్ళారు. వెళ్ళిన ఆరు రోజులకే ఆమె హత్య గావించబడ్డారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నీటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

57

ఆ మొత్తం కెనాల్ కు సంబంధించిన కరువు వేడిత ప్రాంతాల ప్రజలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆమె అనాడు ప్రజల ముందు పంటలకు నీరు తెప్పిస్తానని వాగ్దానము చేసింది. అయితే, ఆమె చేసిన వాగ్దానానికి వాల్తాలేకుండా చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇంతవరకు పరిష్కారం ఇవ్వలేదు. ఆ తరువాత వచ్చిన పెన్నారెడ్డిగారు, జనార్థనరెడ్డిగారు వాగ్దానాలు చేసి, నల్గొండ జిల్లాలో జనార్థనరెడ్డిగారు బహిరంగ సభలో బృహ్మండమైన హామీ ఇచ్చారు. నీరు తెప్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీలు గాలిలో పోయాయి. తెలంగాణా ప్రజలను అవమానింపలే విధంగా 10-20 లక్షలు ఇచ్చారు. 500 కోట్లతో స్టార్ట్ అయింది. ఇప్పుడు వెయ్యి కోట్లకు వచ్చింది. ఇంకా పోతే 6 వేల కోట్లకు పోతుంది. ఇది కంటితుడుపు చర్యగా చేయడం జరుగుచున్నది. తెలంగాణాలో 2 ప్రాజెక్టులు మాత్రమే వున్నాయి.

ఎస్.ఎల్.బి.సి.లో మంటకలిపేశారు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ద్వారా ఎడమ కాలువ నల్గొండ జిల్లాకు 3 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తానని మాట ఇవ్వడం జరిగింది. దాన్ని మంట కలిపారు. టెండర్లన్నారు. ఎస్టిమేట్స్ చేయిస్తామని అన్నారు. అదృశ్యం లేకుండా పోయింది. అయితే మే నడక, ప్రభుత్వం నడక చూస్తూ వుంటే ఈ ప్రభుత్వము వున్నంత కాలముతోపాటు కూడా చేయలేరనేది నల్గొండ ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఫేబు 2 లో కేవలం 70 కి.మీ. కాలువ తగ్గవ్వితే నల్గొండకు నీరు వచ్చే కార్యక్రమాన్ని దీన్ని కూడా మంట కలిపారు. దీనికి 539 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. దీనిలో మాకు ఎంత ఇచ్చారు. 40-42 శాతం అమౌంటు కూడా కేటాయించలేదు. ప్రజలలో ఒక విధంగా అసంతృప్తి వచ్చింది. క్రింది నుంచి పై వరకు కూడా పని కావడం లేదు. మనందరం సమ్మెకర్లం కావాలని, ప్రాంతీయ తత్వము రాకూడదని, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధిని చూడాలని అనుకొంటున్నాము. తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలు అమాయకులుగా వున్నారని, మోసము చేద్దామని, రాబి రంపాన పెడదామని అనేది మంచిది కాదు. ప్రభుత్వానికి చిత్తుశుద్ధి వుంటే, శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువ, ఫేబి - 2 శ్రీరాంసాగర్, శ్రీరాంసాగర్ హైలెవెల్ కెనాల్ ఈ మూడు తెలంగాణాకు కల్లులాంటివి. ఈ మూడు జిల్లాల ఆయకట్టుకు మీరు ఇర్రిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ కలిగించకపోతే, ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించరు. ఈ కార్యక్రమాన్ని మీరు ఫుల్ ఫెండేడ్ చేసి త్వరలో చేపట్టకపోతే, వెయ్యి కోట్లు అయ్యేది 2 వేల కోట్లు అవుతుంది. కనుక ప్రపంచ బ్యాంకు నుండియినా నిధులను సేకరించి ఈ ప్రభుత్వము యొక్క నీటి నిజాయితీ ఏమిటో, మీ అభిప్రాయం ఏమిటో చెప్పాలని ప్రజలే దీన్ని చూస్తుంటారని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా మాకిచ్చిన నోటు చూస్తే, ముందుగా మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయాలతో నేను ఏకీభవిస్తూ, అసలు కళ్ళున్నవారు విజ్ఞత గలవారు ఎవరూ ఈ రిపోర్టును నమ్మరు. టెనింగ్ అంపనా ప్రకారం సుమారు రు. 959 కోట్లు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నీటి
సరఫరాను గూర్చి.

వ్యయం కాగలదనీ అంచనా వేశారు. మీరు 92-93 బడ్జెటులో ఎంత ఇచ్చారు? పది లక్షలు బిక్షం పెట్టినట్లుంది. 93-94 బడ్జెటులో 20 లక్షలు ముషి. ఈ ముషితో మీరు ప్రాజెక్టును ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు? ఇదేమైనా ఫేస్ - 1, ఫేస్ - 2 నా పూర్తి చేయడానికి. అదనపు నీరు వనకూర్చుటకు ఈ అంచనాలతో త్వనింగ్ కార్యక్రమం చేశామనీ అన్నారు. త్వనింగ్ విషయంలో ఈ రకంగా సభకు తప్పుడు సమాచారము ఇస్తూ మీరు ఏమన్నారు - రెండవ పెజీలో ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించే నిమిత్తం రు. 147.30 కోట్లు అంచనా వ్యయంతో కూడిన 'వరద' ప్రవాహ కాలువ అంశాల' కోసము పాక్షికమైన పరిపాలనా నుంజూరును ఇచ్చే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందనీ అన్నారు. అధ్యక్షా, పరిశీలనలో ఉంటే దాన్ని మీరు ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? 93-94 లో పూర్తి చేస్తారా? మీ కాంక్ష పరిమిత 11/2 సంవత్సరం ఉంది. ఆ లోపల చేయగలరా? ప్రజలను మభ్యపెట్టడానికే కదా ఇట్లాంటి స్టేట్మెంట్స్ ఇచ్చేది?

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇప్పటికే మీరు వచ్చి 3 సంవత్సరములు పెట్టిలుకు అయింది. ఇక మీ పిరియడు 2 సంవత్సరాలు కూడా లేదు. మీరు ఇంతవరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి క్లియరెన్స్ తెలేదు. నిధులు కేటాయించలేదు. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఇంతవరకు చేయలేదు. ఈ విధంగా తప్పుడు సమాచారం 959 కోట్లు అంచనా అయితే, 147.39 కోట్లు కేటాయిస్తామనీ అది కూడా మీ పరిశీలనలో ఉందనీ అంటూ ఉంటే, 959 కోట్లు కాదుకదా, వెయ్యి కాదు కదా, 15 కోట్లు అవుతుందనీ మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు సిమెంటు, లేబరు స్ట్రీలు అన్నీంటి ధరలు పెరిగాయి. మీకు కూడా బాగా తెలుసు అప్పుడప్పుడు ఇక్కడ నుండి మాట్లాడుతూ ఉంటారు. మీ అంచనాలన్నీ తారుమారయ్యే పరిస్థితులున్నాయి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్స్ తెచ్చుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న మొన్ననే కేంద్రం నుండి వచ్చారు. వారు మన ప్రధానిని కలిసి, ఎస్.ఎల్.బి.సి.కి త్వరలో క్లియరెన్స్ తెప్పి, ల్యాండ్ అక్విజిషన్కు సరియైన ప్రతిపాదనలు పంపి, త్వరగా పెద్ద మొత్తము కేటాయించేదానికి ప్రయత్నించకపోతే, "పాడిన పాట పాడే అన్న" చందాన, మీరు కేటాయిస్తామనీ చెబుతున్న - ఈ రాష్ట్రానికి అన్నపూర్ణ అనీ పేరు, అంటే, అన్నే వున్నా అల్లుడి నోట్లో తనీ అన్నట్లుగా ఈ రాష్ట్రము యొక్క దౌర్భాగ్యపు పరిస్థితులు - బడ్జెటు ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమంగా పెద్ద మొత్తానికి కేంద్రము నుండి క్లియరెన్స్ తెస్తే తప్ప, న్యాయం జరగదు.

11:50 శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, కరీంనగరు, వరంగల్లు, నల్గొండ - ఈ మూడు జిల్లాల్లోని అనావుషి వేడిత మెట్ట ప్రాంతాలకు సాగునీటి సౌకర్యాలను కల్పించడానికి వేలుగా, శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు నుండి లభ్యంగా ఉన్న అదనపు ప్రవాహాలను మళ్లించి, కోనరావువేటి గ్రామం వద్ద గల పెద్దవారు-2 కోరుట్ల వాగుపైన ఒకటి, కరీంనగరు జిల్లా మన్వాడ గ్రామం వద్ద మానేరు నదిపైన మరొకటి మొత్తం రెండు సోదరికీ రిజర్వాయర్లలో ఆ జలాలను నిల్వ చేయాలనే ప్రతిపాదనలు పరిశీలించడమయింది.

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నీటి సరఫరాను గూర్చి;

13 మార్చి, 1993.

59

ఈ పథకంవల్ల కరీంనగరు, వరంగలు, జిల్లాలలోని కొన్ని ప్రాంతాలకు నల్గొండ జిల్లాలోని ఆలేరు వరకు విస్తరించిన ప్రాంతానికి రమారమి 2.20 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణానికి సాగునీటి సౌకర్యం చేకూరుతుంది. సవివరమయిన పరిశీలనలు చురుగ్గా కొనసాగుతున్నాయి. ఇవి 1993, మే నాటికి పూర్తి కాగలవని ఆశించడమయింది. త్వేను అంచనా ప్రకారంగా, సుమారు రూ. 959 కోట్లు వ్యయం కాగలదని అంచనా వేయడమయింది. ఈ పనులను చేపట్టడానికి 1992-93 బడ్జెటులో రూ. 20.00 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది. ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించే నిమిత్తం రూ. 147.30 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో కూడిన "వరద ప్రవాహ కాలువ అంశాల" కోసం పాక్షికమైన పరిపాలనా మంజూరును ఇచ్చే ప్రతిపాదన పృథుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

కరీంనగరు జిల్లాలో గ్రామీణ ద్వారా సాగుపడి క్రిందకు వచ్చే ప్రతిపాదిత ఆయకట్టు సుమారు ఒక లక్ష ఎకరాలు అంటే - పెద్దవాగు 2, కొరుట్ల వాగు రిజర్వాయరు క్రింద 40 వేల ఎకరాలు, మధ్య మానేరు రిజర్వాయరు క్రింద 60 వేల ఎకరాలు - ఉండగలదు. ఎత్తిపోతల విధానం క్రింద, కరీంనగరు, వరంగలు, నల్గొండ జిల్లాలలో ఈ క్రింది ప్రతిపాదించిన ఆయకట్టులకు ప్రయోజనం చేకూరగలదు.

1. కరీంనగరు జిల్లా	30 వేల ఎకరాలు
2. వరంగలు జిల్లా	60 వేల ఎకరాలు
3. నల్గొండ జిల్లా	30 వేల ఎకరాలు

1,20,000 ఎకరాలు ఈ ఎత్తిపోతల పథకం క్రింద వస్తుంది.

నోట్సులో పేర్కొన్న భువనగిరి, రామన్నపేట, మోతుకూరు ప్రాంతాలకు పై పథకం వర్తించదు. అయితే, ఆలేరు మండలంలో ప్రస్తుత ప్రతిపాదనలవల్ల 17,051 ఎకరాల విస్తీర్ణానికి ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. మరి పెద్దలు ఎంతో అనుభవం కలిగినటువంటి ప్రజా ప్రతినిధులు వారి వారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేశారు, చాలా సంతోషం. అవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకోబడతాయి. మిత్రులు రఘుమారెడ్డిగారు ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తుచుట్టి తేదని చెప్పి ఒక వ్యాఖ్యానము చేశారు. వారు ఒక సీజన్ పార్లమెంటరీయన్, పార్లమెంటులో ఉండి వచ్చారు. మరి ప్రజా ప్రతినిధిగా అసెంబ్లీలో అప్పుడే రెండవసారి కొనసాగుతున్నారు. నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే ఒక ప్రజాప్రతినిధిగా మనము వాస్తవాలను బయటి ప్రపంచానికి చెప్పడానికి పృథుత్వం చేయాలి తప్ప వక్రీకరించినట్లయితే అది మన యొక్క హృదయతనానికే తక్కువగా ఉంటుందేమోనని అనుకుంటున్నాను. కారణం ఏమిటంటే.....

(ఇంటరప్షన్స్)

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వ
తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నేటి సరఫరాను గూర్చి.

విషయం నన్ను చెప్పనివ్వండి. నేను రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. I am submitting in a very humble way. I am not going into any provocative criticism నా అభిప్రాయం ఏమిటంటే ముఖ్యంగా ఈ ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత ఆయన చేసినటువంటి ఏ కార్యక్రమం అయినప్పటికీ నిర్మాణాత్మకమైనటువంటిది కాదు, ఈ రాష్ట్రం యొక్క అభివృద్ధికి పిరుద్దముగా ఉన్నది అనే విధంగా ఏ ఒక్కరయినా కనీసం పిటికిన వేలు ఎత్తి చూపించేటటువంటి విధంగా ఉందా? విమర్శ విమర్శ కోసమే చేస్తున్నానని చెప్పేసి అంటే నేను ఏమీ చేయలేను. వారు ఉన్నటువంటి నిధులను our budget is an open secret. It is an open secret. అందరికీ తెలిసినటువంటిదే. మన జేబులో ఎంత డబ్బు ఉందో మనకు తెలుసు. మనము దానిని ఏవిధంగా ఎపోర్షన్ చేసుకోవాలో, ప్యూరిటీస్ దేనికి ఇవ్వాలో ప్యూర్తనం చేసుకోవాలి తప్ప కేవలం విమర్శ విమర్శ కోసమే చేస్తే చేసేవారికి కూడా కొంచెము మనస్సుకు నొప్పికలిగే విధంగా ఉంటుంది. ముఖ్యంగా విజయభాస్కరరెడ్డిగారు he is a man of action - he is not a man of words. చేయగలిగింది ఏదో ఖచ్చితముగా నేను చేస్తానని చెపుతున్నాడు, చేయలేనటువంటిది అయితే నావల్ల జరిగే దానికి అవకాశంలేదు, ఈ పరిస్థితులలో చేయలేకపోతున్నాను అని చెబుతున్నారు. It is not a secret at all. అందుచేత దయచేసి చిత్తశుద్ధి లేదనటటువంటి మాటలేదు. ఆయనకు చిత్తశుద్ధి లేకపోతే రీజినల్ ఇమ్ బాలెన్స్ అన్నీ కూడా సెట్ రైట్ చేసి రెక్విజైట్ చేద్దామనే ఉద్దేశముతోటి ఈ సంవత్సరం మునుపెన్నడూ లేని విధంగా మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకి రూ. 100 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే ఈవేళ ఎక్కడైనా let it be Rayalaseema, Telangana area or any upland area in coastal districts. ఒక ప్రాబ్లమ్ వచ్చింది. అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంఫార్మేన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ పృథుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదనటటువంటి మాట న్యాయం కాదేమోనని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. నేను మరొక విధంగా చెప్పడంలేదు. మీరు చెప్పిన దానిని విమర్శించాలని చెప్పేసి కాదు. దయచేసి మంచిచేస్తున్న దానికి కనీసం మంచి అని చెప్పి అయినా అనండి ఒక మాట. a pat in the back. తరువాత ప్రాంతీయమైనటువంటి ఈ ఇమ్ బాలెన్స్ గురించి ఏదయితే మాట్లాడుతున్నారో అవి రెక్విజైట్ చేయాలి, ఇంతవరకు - గతములో ఏమైనా ఉండవచ్చు, కాదని అనడానికిలేదు. After all, we are human beings - err is humane. మనము బుద్ధుభగావానులము, గాంధీ మహాత్ములం కాదు. ఎక్కడయినా పౌరపాటు జరిగి ఉండవచ్చు. జరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఆయన వచ్చిరాగానే మొట్టమొదటి విషయం ఆయన బేకప్ చేసింది రీజినల్ ఇమ్ బాలెన్స్ తోటి ఏదయితే పృథుత్వపరిధుల యొక్క మనస్సులో ఒక విధమైన ఆవేదన కలుగుతోందో వాటిని వేర్వేరుతవరకు within our limited resources according to our pocket. మనము వాటిని రెక్విజైట్ చేయడానికి ప్యూర్తనం చేద్దాము అన్న ఉద్దేశంతోటి కొన్ని కనస్ట్రక్టివ్ డెసిషన్స్ వారు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇదే విధముగా అన్ని విషయాలలో చేయడానికి వారు ఎప్పుడూ కూడా నిర్దమముగా ఉంటారు. మీకు ఏవయినా

తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి

నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు

నేటి సరఫరాను గూర్చి.

ప్రాబ్లమ్ ఉన్నప్పుడు తప్పకుండా వారి ముందర పెట్టవచ్చు. ఆయన దగ్గరకు వచ్చేటటువంటి వాళ్లు ప్రతిపక్షమా, స్వపక్షమా అనేటటువంటిది లేదు.

(ఇంటరవ్యూస్)

దయచేసి వినండి - మీరు చెప్పినంతసేపు నేను విన్నాను. నేను మధ్యలో ఎప్పుడూ అడ్డుకోలేదు. సభా సాంప్రదాయాలను పాటించి మీరు నిలబడినప్పుడు నేను ఎప్పుడూ అడ్డుకోను. అలాగే, దయచేసి నా మనస్సులో ఉండే అభిప్రాయం చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర ఏ సమస్యలు ఉన్నా చెప్పవచ్చు. రిపబ్లికన్ చేయవచ్చు. దానికి అనుగుణంగా అవకాశం ఉన్నంతమేరకు మనము వాటిని సర్దుబాటు చేసుకోవడానికి వేలుంటుందని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రధానంగా ఒక అపోహ ఏమిటంటే, ఇందాక గౌరవసభ్యులు ఈ లక్ష ఇరవై వేల ఎకరాలు ఏదో చూపించారు, మిగతా లక్ష ఎకరాలు ఏమైంది ఈ స్టేట్ మెంట్ లో సెల్స్ కాంట్రాడిక్టరీగా ఉందని చెప్పి అన్నారు. అయితే వాస్తవ విషయం ఏమిటంటే 1.20 లక్షలు అంటే 120 వేల ఎకరాలు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ క్రింద ఒక లక్ష ఎకరాలు గ్రావీటీ కాల్య క్రింద మొత్తం 2.20 లక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తేవడానికి పథకం అమలులో ఉంది. తరువాత శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశ ప్లాడ్గలాజికల్ క్లియరెన్స్ ఏమిటంటే అది ఆగస్టు 1992లో వచ్చింది. ఇది అప్ డేట్ డి ఎస్ డి మేట్స్ ఏమిటంటే సి.డబ్ల్యు.పి.సి.కి పంపించడం జరుగుతుంది, ఏప్రిల్ 1993 లోకి వస్తుందని ఎక్స్ ప్రెక్ట్ చేస్తున్నాము. ఈ విషయములో తమకు మనవిచేస్తున్నాను - ఇక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించి మీకు వెంటనే క్లియరెన్స్ రాలేదా, ప్రధానమంత్రి మన వారు ఉన్నారని అంటున్నారు, ప్రధానమంత్రి మన వారు ఉన్నా, ఎవరు ఉన్నా, పరాయి వారు ఉన్నా కూడా ఇది టెక్నికల్ ప్రాబ్లమ్స్ - తమకు నేను రిజిస్ట్రేషన్ చెప్పడం తప్ప తెలియనటువంటిది కాదు, తమకు తెలిసినటువంటిదే. ప్లాడ్గలాజికల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉంటాయి. ప్లాడ్గలాజికల్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ వారు అడిగిన దానికి మనము చెప్పడం వారిని సాటిస్ ఫై చేయడం అంతా ఉంటుంది. It will take its own time. అలాగే ఎన్ వీరాన్ మెంటల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉంటుంది. ఫార్ స్టే క్లియరెన్స్ ఉంటుంది. అలాగే అదర్ టెక్నికల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉంటాయి. ఇవన్నీ వేరియస్ డిపార్ట్ మెంట్స్ నుంచి, ఒక్కొక్కరు ఒక్కో విధమైన క్వరీస్ వేస్తూ ఉంటారు, వాటికి సమాధానం పంపిస్తూ ఉంటాము. వాటికి కొంచెము టైమ్ పడుతూ ఉంటుంది. అది ఈ ప్రభుత్వములో జరిగినటువంటి అలస్యం కాదు. గత 10 సంవత్సరాల నుంచి కూడా చూస్తున్నాము. ఇటువంటి ప్రాబ్లమ్స్ మనము ఫేస్ చేస్తున్నాము. మరి ఆ విషయాలను కూడా కొంచెము దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే రాఫువ రెడ్డిగారు ఈ ఫస్ట్ స్టేజ్ విషయం ప్రస్తావించారు. అందులో ఏమిటంటే పేకెజ్ 7 ఏమిటంటే కోర్టు కేసులో అది కొన్నాళ్లు పోర్డ్ అప్ అయింది. ప్లాకోర్టు మనకు ఫేవరబుల్ గా తేర్పు ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే ఫస్ట్ స్టేజ్ సంబంధించినటువంటి 6 పేకెజ్ లో ఉన్నటువంటివి కోర్టు కేసు మూలంగా పనులు తిరిగి చేపట్టడం, ఎటువంటి ఆటంకాలు లేవు. తరువాత అక్కడ కంట్రాక్టర్స్ స్కో వోగ్ గెస్ లో ఉండడం జరిగింది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నీటి సరఫరాను గూర్చి.

కొంతమంది కంట్రాక్టర్స్ని తీసువేయడం జరిగింది. కొన్ని బెక్సికల్ ఇన్స్టాన్ మేద వరల్డ్ బ్యాంకుతో రిజిస్ట్రీ చేయడం కొనసాగిస్తున్నాము. మరి ఈ కోర్టు కేసులో కూడా కొందరలో డిస్మిస్ చేయించడానికి అడ్వకేట్ జనరల్ గారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే భోన్గిరీ, రామన్నపేట, మోతుకూరు ప్రాంతాలలో నీటి కొరత ప్రాంతాలను ఈ పథకం చేర్చలేదు అంటున్నారు. ఆలేరులో మాత్రము ఒక 17,051 ఎకరాలు మాత్రం చేర్చడం జరిగింది. అలాగే ఈ స్కేమ్ యొక్క ఎస్సీమేషన్ రూ. 950 కోట్లు అని మనవిచేశాను. ఇందులో రూ. 147.30 కోట్లు ఒక ఫ్లడ్ ఫోన్ కెనాల్ క్రింద అవ్టు 44.3 కిలోమీటర్ల దాకా ఒక కంపోనెంట్ బేకప్ చేద్దామనే విషయంతోబాటి దీనిని డిజియిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడం జరిగింది. అది మే 15 నాటికి తయారు అవుతుందని అనుకుంటున్నాము. తరువాత అది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించడం, ప్రొవిజనల్ ఎస్సీమేట్ మాత్రం రూ. 20 లక్షలు చూపించడం జరిగింది. అవసరం అయినట్లయితే వర్కి ప్రారంభించిన తరువాత దానిని పెంచుకోవడానికి వీలుంటుందని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. స్టేజ్-1 గురించి యాదగిరిరెడ్డిగారు 12.00 మ. అడిగారు. ఫస్ట్ స్టేజీలో 10.20 లక్షల ఎకరాలు, రెండవ స్టేజీలో 5.80 లక్షల ఎకరాలు - మొత్తం 16 లక్షల ఎకరాలు ఉంటుంది. అట్లాగే హైడ్రాలజికల్ క్లియరెన్స్ ఆగస్టు 1982లో వచ్చింది. అప్పటికి ఎస్సీమేట్స్ పిప్పర్చేసి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు ఏప్రిల్ నాటికి పంపుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. నేను చిత్తూరుద్ది గురించి ప్రశ్నించడంలేదు కానీ అసలు ఈ ప్రాజెక్టును ఎప్పుడు మొదలు పెట్టారు, రెండవ దశ ఎప్పుడు అనుకొన్నారు, ఈ ప్రాజెక్టును ఎందుకు ఇంతకాలం క్లియరెన్స్ లేకుండా పెట్టి మిగతా ప్రాంతాలలోని ప్రాజెక్టులను చేపట్టారు? దీనిని ఎందుకు చేపట్టలేదు? ఈ ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలు చెబితే మేము అర్థం చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రీజనల్ ఇంటెన్సిటీ తొలగించే ఆలోచన మీకు ఉంది అంటున్నారు. నేను ఆరోపిస్తున్నాను, రీజనల్ ఇంటెన్సిటీను అట్లాగే పెట్టి మీకు అక్కరపడ్డప్పుడు మాట్లాడడానికి, వివిధ ప్రాంతాల ప్రజల మధ్య ఉద్రిక్తతలు తీసుకురావడానికి కావలసిన ప్రాతిపదిక ఉంచాలని ఇట్లా చేస్తున్నారని మేము అనుకోవలసివస్తుంది. రెవెన్యూ బోర్డు అలవాటు మీ పార్ట్మెంట్ ఉంది కనుక రెవెన్యూ బోర్డు దానికి కావలసిన ప్రాతిపదికను అట్లాగే ఉంచారు. కాకపోతే రెండవ దశను ప్రారంభించడానికి ఇంత జాప్యం ఎందుకు జరుగుతోంది? 1982లో హైడ్రాలజికల్ క్లియరెన్స్ వచ్చింది, అప్పటి నుంచి ఇప్పటిదాకా ఎన్విరాన్మెంట్ క్లియరెన్స్ - ఇలాంటివి రాలేదని కారణాలు చెబుతున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో ఏమి ఎన్విరాన్మెంట్ అడ్డం వచ్చింది? ఏమైనా గంధపు చెట్లు అడ్డం వచ్చాయా లేక బేకు చెట్లు పోతున్నాయా? అసలు దేనివల్ల అడ్డం వచ్చిందనేది గమనించండి. కనీసం వరద నీరు వచ్చినా వాటర్ బేబుల్ నిలబడుతుంది. మిగతా సౌకర్యాలు దేవుడెరుగు కానీ మంచినీళ్లు లేక చస్తున్నాం, వాటర్ బేబుల్ అయినా నిలబడుతుంది అంటే 20 లక్షలు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నేటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

63

కేటాయించి ఇది మా చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనమని మీరు అంటే మేము బాధపడక ఏమీ పడాలో చెప్పండి? ఇది పూర్తికావడానికి ఈ తరం పడుతుందో లేక తరువాత తరం పడుతుందో అలోచించండి. 20 లక్షల చొప్పున ఎన్నాళ్లు కేటాయిస్తే ఈ వెయ్యి కోట్లు పూర్తి చేయగలరు? ఇప్పటికైనా దీని గురించి తీవ్రంగా అలోచించాలని కోరుతున్నాను. రెండవ దశ ప్రాజెక్టుకు 10 లక్షలు, దీనికి 20 లక్షలు - ఏం కేటాయించండి ఇది?

శ్రీ యం. నరసింహులు:- అధ్యక్షా, తెలుగుగుంగ ప్రాజెక్టుకు ఎలాంటి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారో దీనికి ఇవ్వండి. ఇది కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ - ఈ మూడు జిల్లాలకు సంబంధించిన సమస్య. ప్రభుత్వపరంగా తెలుగుగుంగ ప్రాజెక్టుకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఇచ్చారో దీనికి అంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. 147 కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయిస్తున్నారా అనేది స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తారనేది కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. చిత్తశుద్ధి ఉందన్నారు, అందుకు ఒకటే నిదర్శనం, తెలుగుగుంగ ప్రాజెక్టుకు ఏ క్లియరెన్స్ లేకపోయినా అది ప్రారంభించబడింది, పనులన్నీ పూర్తి అవుతున్నాయి, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఇది చేస్తే అక్కడి ప్రజానీకానికి మేము జరగడానికి అవకాశం ఉంది, సంతోషం. చిత్తశుద్ధి ఉంటే చిత్తశుద్ధి ఉందని మేము అనుకొంటాం, కానీ చిత్తశుద్ధి లేకున్నా చిత్తశుద్ధి ఉందని అనాలంటే నోరు మాత్రం ఎట్లా వస్తుంది? ఏవిధంగా మాట్లాడగలం? పేగా 10 లక్షల రూపాయలు, 20 లక్షల రూపాయలు కేటాయించి ప్రజలను మోసంచేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. ఇటు ప్రజా ప్రతినీధులుగా మేము, అటు ప్రభుత్వంగా మీరు ఇట్లా ప్రజల్ని మోసంచేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. తెలుగుగుంగ ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చిన ప్రాధాన్యతను ఈ ప్రాజెక్టుకు కూడా ఇచ్చి దీనికి అధిక మొత్తంలో నిధులు కేటాయించాలి. దీనిని ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తారో చెప్పండి, ఇక 147 కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయిస్తారా లేదా అనేది కూడా చెప్పండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫ్లడ్ ఫోన్ కెనాల్ ద్వారా ఆలేరు, భువనగిరి, రామన్నపేట, మెత్తూరు - ఈ ప్రాంతాలకు నీరు అందిస్తామని చెప్పారు. 1 లక్షా 20 వేల ఎకరాలకు రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా నీరు అందిస్తామని గతంలో ఇన్వెస్టిగేషన్ కూడా చేశారు. కానీ తరువాత వాటిని డిలీట్ చేశారు. ఇప్పుడు వాటిని ఇంక్యూడ్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఏదో 20 లక్షలు ఇచ్చి మేమేదో చేస్తామని అంటే అది సాధ్యం కాదు. ఈ సంవత్సరం ఎన్ని కోట్లు కేటాయించబోతున్నారు. అసలు డబ్బు కేటాయిస్తారా లేదా? ఈ ఏరియాస్ ను ఇంక్యూడ్ చేసి నల్గొండ జిల్లాను ఆదుకొంటారా లేదా? లేకపోతే గత 10 సంవత్సరాలుగా ప్రజలు నక్కాకపడ్డట్టు పడుతున్నారే, ఇప్పుడు అట్లానే ఉండమంటారా? ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినది. మొదటినుంచీ కేంద్రంవద్ద పెండింగులో ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వుండగా ఎన్నిమేట్ పంపించారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి సరఫరాను గూర్చి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, 20 లక్షల రూపాయలు తాత్కాలికంగా కేటాయించామని చెప్పాను.

(అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వమే కాదు. ఏ ప్రభుత్వమైనా చేసే పనే అది. ఏ ప్రాజెక్టునైనా ప్రారంభించేటప్పుడు కొంత ఎమవుంట్ సెట్ అప్ చేస్తారు. అవసరమైనప్పుడు దానికి ఇంక్రీజ్ చేస్తారు. ఈవేళ ఈ ప్రభుత్వం కొత్తగా కనీపట్టిన విధానంకాదు ఇది. అట్లాగే తెలుగు గంగకు చేసినప్పుడు దీనిని ఎందుకు ప్రారంభించలేదని అంటున్నారు. మీకు అన్ని ఇబ్బందుల గురించి తెలిసివుండి ఇలా మాట్లాడితే ఏం చెప్పను? నిద్రపోతున్న వారిని మేల్కొలుపగలుగుతాను కానీ నిద్రపోతున్నట్టు నటించేవారినీ నేను లేపలేను.

(అంతరాయం)

శ్రీ యం. నరసింహులు:- ఏమిటండీ ఇది?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- నేను విమర్శించడం లేదు, చెప్పేది వినండి. మీకు తెలియనిది కాదు. తెలుగుగంగ పోగ్రెస్ జరిగింది. ఇది ఎందుకు జరగదు అంటే ఈ ప్రభుత్వమే కాదు. గత ప్రభుత్వంలో మీరు కూడా మంత్రులుగా ఉన్నారు కదా? తెలుగు గంగ మీరు ఉండగా వచ్చింది కదా? అనాడు ఈ ప్రాజెక్టులను ఎందుకు చేయలేకపోయారు? అనాడు ఉన్న ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులవల్ల అన్నీ ఒకేసారి టేకప్ చేయలేకపోయారు. ఉన్నటువంటి రిసోర్సెస్ తక్కువ కాబట్టి చేయలేకపోయారు. అవే పరిస్థితులు ఈనాటికి కంటిన్యూ అవుతున్నాయి. ఈవేళ స్టేట్ గవర్నమెంట్ కు కొత్తగా రిసోర్సెస్ ఇంప్రూవ్ అయినాయా చెప్పండి?

శ్రీ కె. శాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1992-93 లో 20 లక్షల కేటాయించారు. ఏ ఉద్దేశంతో కేటాయించారు. అందులోంచి ఒక్క షెసా ఖర్చు అయిందో లేదో చెప్పాలి. రెండవది 127 లక్షలమేరకు ఈ సంవత్సరం పరిపాలక మంజూరీ ఇచ్చే ప్రతిపాదన ఉంది అన్నారు. ఇది ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఒక నెలలో ఇస్తారా, రెండు నెలల్లో ఇస్తారా మాకు చెప్పండి. ఎందుకంటే సంవత్సరం క్రితం కూడా బడ్జెట్ లో 20 లక్షల కేటాయించారు. అందులోంచి ఒక్క నయాషెసా కూడా ఖర్చు కాలేదు, కనీసం సర్వే కూడా పూర్తికాలేదు. మీ చిత్తశుద్ధిని మేము శంకించవలసిన అవసరం లేదు. కానీ మాకు చిత్తశుద్ధి ఉందని మీరు చెబుతున్నారు. చిత్తశుద్ధి ఉంటే సంవత్సరంనుంచి ఉన్న ప్రగతి ఏమిటి? ఏవిధమైన ప్రగతి ఉందో చెప్పాలి. కనీసం సర్వేకూడా నిర్వహించలేదు. దీనికి సర్వే టీమ్స్ ఏర్పాటు చేశారా? ఇది 959 కోట్లు ఖర్చయ్యే ప్రాజెక్టు. మీరు కేంద్రంనుంచి ఏమైనా డబ్బు అడిగారా? కేంద్రానికి ఒక లెటర్ వ్రాశారా అని అడుగుతున్నాను. ఇక ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కొరకు ఏమైనా యూనిట్ పెట్టారా?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నేటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

65

శ్రీ సిపాజ్ విత్రిరెడ్డి:- లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా కరీంనగర్ జిల్లాలో 30 వేల 12.10 ఎకరాలు, వరంగల్ జిల్లాలో 60వేల ఎకరాలు, నల్గొండ జిల్లాలో 30 వేల ఎకరాలకు మ. నేరు ఇస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. దీనికి ఏమైనా బడ్జెట్ కేటాయించారా? స్పష్టంగా చెప్పాలి. రెండవది - పెద్దవాగు దగ్గర 40 వేల ఎకరాలకు సంబంధించి బడ్జెట్ పాసు అవుతున్నది. తరువాత మాస్టాము, అదీ వేరు. వారు రివ్యూలో ఏమీ ఉన్నది స్పష్టంగా చూడండి? లిఫ్టు ఇరిగేషన్ అసలు ప్రారంభించలేదు. లిఫ్టు ఇరిగేషన్ లేదు. యివ్వాలని అంటున్నారు. ప్రధానమంత్రి, ఇందిరాగాంధీగారు వాగ్దానం చేశారు కాబట్టి నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, యిన్ని సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ కూడా లిఫ్టు ఇరిగేషన్ కు ఒక్క పైసా కూడా కేటాయించలేదు. లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా లక్షా 20 వేల ఎకరాలకు నేరు ఇస్తామంటున్నారు. ఏవిధంగా ఇస్తారు. డబ్బులు ఏమీ లేవు. పెద్దవాగు, కట్టాల వాగు వద్ద సుమారు లక్ష ఎకరాలకు ఇస్తామంటున్నారు. దీనికి డబ్బులు ఎన్ని వున్నాయి? ఏ విధంగా ఇస్తారు? కాబట్టి మీరు స్పష్టంగా స్టేట్మెంట్ ఇస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- ఈ వర్షంలో మేము అన్నవస్తాలు అడిగితే వున్న వస్తాం గుంజుకున్నట్లు వున్నది. అధ్యక్షా, రిజ్జెరు ఇంజనీరు, మానేరు డాక్టర్ నుండి లిఫ్టు పెడితే, జనగామ, ఆలేరు, నీయాజకవర్గంలో వున్న గంధవాగు నుంచి రామనాథపేట, బ్యాలెన్సింగు రిజర్వాయరు చేస్తే లిఫ్టు పెట్టవచ్చునని చెప్పుతున్నారు. దాని ప్రకారంగా బోనగిరి, ఆలేరు, రామనాథపేట, మోతుకూరులలో సర్వే చేయించారు. రిపోర్టు పరిశీలనకు పెట్టారు. యీ ప్రకారంగా చేయకుండా తరువాత యీ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో మీరు చూపిన 147 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు ఖచ్చితంగా కేటాయించి మీరు లిఫ్టుద్వారా నేరు యివ్వాలి. ఇంజనీరు, యింకోమాట చెప్పుతున్నారు. వరదకాలువల ద్వారా ఎగువ నుంచి తీసుకొచ్చి వృధాగా పోయే నేరు రెండవ దశకు మళ్ళిస్తే మూడు జిల్లాలకు నేరు వస్తుందని చెప్పుతున్నారు. దిగువ మానేరు ద్వారా లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పెట్టి, బ్యాలెన్సింగు రిజర్వాయరు సిర్మూర్ పేటలో పెట్టినా వస్తుంది అన్నారు. పరిశీలనలో వున్నది. ఎప్పటి వరకు యీ రికార్డును పరిశీలించి చేస్తారు? కాకతీయ కెనాల్ ద్వారా మూసి ప్రాజెక్టులో ఎప్పుడు కాలువను పూర్తి చేస్తారు? అది కూడా యీ బడ్జెట్ లో కేటాయిస్తారా? మానేనది లింకు కాలువను పూర్తి చేయడానికి నల్గొండ జిల్లాకు కేటాయింపు జరుగుతాయా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ఫన్డ్ షో కెనాల్స్ తగ్గవడం, అలాగే, స్టోరేజ్ రిజర్వాయర్స్ వాటితోపాటు మొత్తం 2.20 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు అవుతుంది. అది, యిందాక మనవిచేసినట్లు ఒక లక్ష ఎకరాలు గ్రావిటీ సిస్టమ్ క్రింద 1.20 ఎకరాలు లిఫ్టు క్రింద వస్తుంది. అందుకు 20 లక్షల రూపాయలు పెట్టారు ఏమీటి అన్నారు. 1992-93 బడ్జెట్ లో ప్రొవిజనరీగా 20 లక్షలు పెట్టడం జరిగింది. యీ ఫన్డ్ షో కెనాల్ స్కీమ్ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. రిజర్వాయర్ దగ్గర నుంచి పెద్దవాగు 2, కొర్రట్ల దాకా ఆ ప్రాంతంలో వర్షు బేకప్ చేయాలని రూ.127కోట్లు ఎస్టిమేట్ చేయడం జరిగింది. టెక్నికల్ ఫార్మాటివ్స్ ఫర్ ఫిట్ అయిన తరువాత వర్షు స్కార్డు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 20 లక్షలు

ప్రొవిజనల్ గా పెట్టడం జరిగింది. అవసరమైతే దాన్ని ఇంకా యింక్వీట్ చేసుకోవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను. Still some technical data is awaited.

(ఇంటరప్షన్)

నా ఇబ్బంది కూడా మనవిచేస్తాను. వున్న వాస్తవాలను, నా దగ్గర వున్న ఇన్ ఫర్మేషన్ ను తెలియచేస్తున్నాను. ప్రొవిజనల్ గా 20 లక్షలు పెట్టడం జరిగింది. రిజర్వాయరు దగ్గర నుంచి పెద్దవాగు - 2 అండ్ కోరట్టాదాకా యిది బేకప్ చేయడానికి నామినల్ గా పెట్టడం జరిగింది. టెక్నికల్ శాంక్ష్ యిన్ తరువాత ఫార్మాలిటీస్ అయిన తరువాత 147 కోట్లు కేటాయింపు అయిన తరువాత మొత్తం వర్కు బేకప్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేయడం జరిగింది. 20 లక్షలు కాకుండా యింకా ఎక్కువ ఇంక్వీట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే శ్రీ యాచగిరిరెడ్డిగారు మానేరు దగ్గర లిఫ్టు ఇరిగేషన్ కు - ఫ్లడ్ వాటర్ ఆఫ్ గోదావరి గురించి అడిగారు. For this Mid-Manair reservoir is proposed to be constructed above lower Manair Reservoir and water is proposed to be lifted from mid-Manair Reservoir and carried upto Jangaon and Alair areas.

(Interruptions)

ప

Chairman:- All papers are deemed to be laid. The Call Attention will come tomorrow. The remaining matter under Rule 304 is postponed.

సభ సమక్షములో వుంచిన పత్రము

re: Andhra Pradesh Sahakara Junior Kalasala (Registration, Establishment, Recognition and Regulation) Rules, 1989- Amendment to.

A copy of the Amendment to the Andhra Pradesh Sahakara Junior Kalasala (Registration, Establishment, Recognition and Regulation) Rules, 1989, issued in G.O.Ms.No. 228, Edn., dt.19.6.1992, as required under sub-Section (3) of Section 99 of the Andhra Pradesh Education Act, 1982.

Chairman:- Now the House is adjourned for ten minutes for tea.

(The House then adjourned at 12-18 P.M.)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తేసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నేటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

67

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-30 గంటలకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయము - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి సరఫరా గూర్చి.

(వివిధ ప్రతిపక్ష పార్టీలకు చెందిన సభ్యులు ఒకేసారి లేచి నిలబడి
 మాట్లాడడం ప్రారంభించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరందరూ కూర్చున్న తరువాత నేను మాట్లాడతాను. ముందు
 మీరందరూ కూర్చోండి.

శ్రీ యం. నరసింహులు:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ జిల్లాలకు పూర్తిగా అన్యాయం
 జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నరసింహులుగారూ, మీరు సీనియర్ మెంబర్. మీకు చెప్పాలా?
 ముందు కూర్చోండి.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకేసారి లేవే అలవాటు ముందుగా మానుకోండి.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు లేనప్పుడు జరిగింది చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. తరువాత యిస్తాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 304 నిబంధన క్రింద డిస్కషన్ జరిగినప్పుడు
 రెండు, మూడు విషయాలను మంత్రిగారిని అడిగాము. శ్రీరాంసాగర్ కెనాల్ కు ఈ
 సంవత్సరం ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారు? అనేది మొదటి అంశం. గతంలో సర్వే చేసి
 నప్పుడు ఆలేరు, భువనగిరి, రామన్నపేట, మోతుకూరు ప్రాంతాలను కూడా యిన్క్యూడ్
 చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వాటిని డిల్వీట్ చేశారు. వాటిని కూడా యిన్క్యూడ్ చేయాలనేది
 రెండవ అంశం. వాటిని కూడా యిన్క్యూడ్ చేసి కనీసం మంచి నీరయినా యిచ్చే ప్రజాజీవిత
 ఉండాలి కదా. ఈ రెండు స్పెసిఫిక్ గా అడిగాము. అధ్యక్షా, మంత్రిగారితో సమాధానం
 యిప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సమాధానం కావాలి, అంతే కదా. సమాధానం ఇవ్వక
 ఉండాలి కదా. అందరూ మాట్లాడుతూ ఉంటే ఎలా?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నేటి సరఫరాను గూర్చి.

12.30 శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- సార్ మాకు కూడా క్వాలిఫికేషన్ అడిగే హక్కు ఉంది.
మ. క్వాలిఫికేషన్ లేకుండా అబ్జరవ్విగా సభను నడిపించడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎన్ని గంటలు తీసుకున్నారు. No, I am not allowing.
304 ఎన్ని గంటలు తీసుకున్నా మీకు తప్పిలేదు. మీరు అడిగినన్నిసార్లు అవకాశం
ఇవ్వాలని లేదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మూడు జిల్లాలకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు ఇది. ముష్టి
20 లక్షలు ఇవ్వి:::

(అంతరాయం)

మేము బెగ్గర్స్. వాళ్లను మేము అడుగుతున్నాము. ఇది 1000 కోట్ల రూపాయల
ప్రాజెక్టు. వారే చెప్పారు 959 కోట్ల రూపాయలు అవుతుందని. దీనికి పాక్షికంగా
ఇప్పుడు రూ. 147 కోట్లు అవుతుంది. ఒరిజినల్ ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం నల్గొండ,
భువనగిరి, ఆలేరు, రామన్నపేట అన్నారు. ఇప్పుడు ఆలేరు ఉంది. మిగిలినవి లేదన్నారు.
17 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే ఇన్క్యూడ్ చేశామని చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టు 3 జిల్లాలకు
సంబంధించింది. 13 అక్టోబరు, 1984 సంవత్సరంలో ప్రారంభిస్తామని శ్రీమతి
ఇందిరాగాంధీ ఎనౌన్స్ చేసి 31 అక్టోబరుననే పరమపదించారు. అప్పటి నుండి ఇప్పటి
వరకు, ఈ కెనాల్ కు ఇప్పుడు ఇమ్మని అడుగుతున్నాము. దీనికి క్రియరెస్స్ అవసరం
లేదని వారే చెబుతున్నారు. దీనికి సరైన సమాధానం ఇవ్వడంలేదు. మేము బ్లీమ్
తీసుకోవాలని లేదు. మేము అడిగిన నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన వాటికన్నీటికి సమాధానం రావాలని మీ భావన.
అన్నీటికే సమాధానం రాదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- తెలంగాణ ప్రాజెక్టుల మీద ప్రేమ ఉంటే
ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు మిగతా సమస్యలు పట్టలేదు. ప్రభాకరరావుగారూ, మిమ్ము
లను సమాధానం చెప్పనివ్వరు, మీరు కూర్చోండి. సమస్య ఏమిటంటే, ఇంకొకరు మూడు
గంటలు మాట్లాడారు కనుక నేను కూడా మూడు గంటలు మాట్లాడాలనే భావన పనికి
రాదు. సమస్యను దారిలోకి రానివ్వండి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- ఈ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ప్రాజెక్టు కొరకు డబ్బు ఎక్కువ
పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నీటి సరఫరాను గూర్చి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలు ఎగ్జామిన్ చేయడం జరిగింది. ప్రాంతీయ దురభిమానం అనే మాటలు దయచేసి వాడవద్దని చెబుతున్నాను. ప్రాంతీయ దురభిమానం వద్దని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు క్లియర్ గా చెప్పారు. దయచేసి మీరు ప్రశాంతంగా వింటే అర్థం అవుతుంది. మీరు చెప్పారు. ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నామని ఇంతకంటే ఏముంది?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇన్ క్వాడ్ అయినవి డిలీట్ చేశారు. దానికి చెప్పండి.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా...

Mr. Speaker:- You are habituated to it. I cannot comment more than this. I will adjourned and go if you do like this. సాయిరెడ్డి, మీరు ప్రతిదాంట్లో ఎవరినో ఎగ్జాంపుట్ తీసుకోవద్దు. ఇంది మంచిది కాదు. కూర్చోండి.

(తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన గౌరవసభ్యులు కొంతమంది లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించసాగారు)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మా ప్రాంతానికి ఇదొక్కటే ఉన్న అవకాశం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అవకాశం లేదు కాబట్టి పరిశీలన చేస్తామంటున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రోజు రోజుకు ఈ సభ ఇట్లా నడవడం చాలా బాధగా ఉంది. ప్రతిరోజు అవేర్ చేస్తున్నాము. ఏ విషయానికయినా ఎంత వింటారు? ఏదంటే అది మే ఇష్టం వచ్చినట్లు నడుచుకోవాలంటే మాకు భరించే పరిస్థితి దాటిపోతోంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- రోశయ్యగారు టేప్ రికార్డర్ లాగా అదే చెబుతారు. సగం రికార్డు వారివే ఉంటాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు అడిగే విధంగా అది సాధ్యం కాదు. You are not obliging. మీరు తమాషా చేస్తున్నారు తప్ప అంతకంటే ఏమీ లేదు. You are not co-operating. ఇదేనా మీరు చేయవలసింది? ఓపిక ఉండాలి. ఈ విధంగా చేస్తారా? నాకు మీరు సహృద్య చేసేది ఇదేనా? ఏమీ చేస్తారు చెప్పండి? Number of times I requested. తరువాత మళ్ళీ వారి ఛాంబర్లో వాళ్లు మాట్లాడి ఏమీ చేయాలి అని నిర్ణయిస్తారు. I am requesting again. నేను ఇంతకంటే ఎక్కువ

రూలు - 304. క్రింద ప్రభుత్వ ధృష్టికి
తేసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
నేటి సరఫరాను గూర్చి.

చెప్పను. మీ ఇష్టం వచ్చిన విధంగా చేయడం, ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. Please co-operate.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఈ సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి కాబట్టి మంత్రిగారు మా
అందరితో, సంబంధిత ఆఫీసర్లతో మీటింగ్ పెట్టించండి.

Mr. Speaker:- He will definitely go into the merits.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. 20
సంవత్సరాల నుండి నేను అసెంబ్లీలో ఉన్నాను. ఎప్పుడూ కూడా, ఏ సభ్యుడూ కూడా ఇది
మంచిది కాదనే, నేను అడిగినదానికి కావలసిన సమాధానం చెప్పాలని క్లాన్ అబేల్ చేయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ ఛాంబర్లలోకి పిలిచి శాసనసభ్యులతో ఏమన్నా మీటింగ్ పెడతారా
అంటున్నారు. మీరు అధికారులతో సమావేశానికి మమ్ములను పిలిచి సలహా తేసుకుంటారా
అంటున్నారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- వారు చెప్పిన విషయాలను ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

(At this stage, some TDP Hon. Members were on their legs)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక్కసారి మన అందరికీ తెలియాలి. Please resume your
seats. You are not helping me. You are not considering the
issues. No. I do not allow like this. I have to name again.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అయితే పోరబాటు మాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంతుల పోరబాటు లేదు. మీ పోరబాటు లేదు. ఎగ్జామిన్
చేస్తామన్నారు. He said he will get it examined.

Sri K. Prabhakara Rao:- I will get it examined.

12.40 మిస్టర్ స్పీకర్:- చాలా అలవాటుపడ్డారు మీరు. బెసిక్ పాయింట్ ఏదీ వినాలి అన్నది
ను. కూడా తెలియదు మీకు. అనుభవం ఉన్న శాసనసభ్యులు అంతకన్నా ఏమీ చెప్పలేను.

శ్రీ ఏ. మాధవరెడ్డి:- మూడు జిల్లాల శాసనసభ్యులతో ఒక సమావేశం జరప
మనం. ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారుగా మీరు కూడా ఉంటారు.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మైకు రావడంలేదు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి
 నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు
 నీటి సరఫరాను గూర్చి.

13 మార్చి, 1993.

71

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మీరు మైకు ఆన్ చేయడం, ఆఫ్ చేయడం అదంతా ఎందుకు? మీరే ఒక స్వంత మైకు పెట్టుకోండి. వేరేవాళ్లు మాట్లాడేది ఎందుకు? మీరే స్వంత మైకు తెచ్చి పెట్టుకోండి.

(శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి, శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి, శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి,
 శ్రీ ఎం. నర్సింలు, శ్రీ కె. శాయరెడ్డిగార్లు లేచి నిలబడి ఈ విషయంపై
 చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని అడగసాగారు)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఇచ్చిన సూచనలను ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు. ఎగ్జామిన్ చేస్తాము అన్న తరువాత ఇంకా ఏ

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మాకు ఎట్లాగూ మైకు రాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు మైకు ఎందుకు? లాక్కుని మాట్లాడేవారికి మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. ఈ సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే మూడు జిల్లాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులతో సంబంధిత అధికారులతో ఈ సెషన్ లోపల మీటింగ్ పెట్టి మా సమస్యలను పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఇందులో దోషం ఏముంది?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని మాట్లాడనివ్వడంలేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అయ్యా, మా ఇబ్బందులను చెబుతాము. సమావేశం ఏర్పాటు చేయమన్నారు. కనీసం హామీ ఇవ్వమని అడగలేదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- రెట్ మీ టెల్. నేను ఎగ్జామిన్ చేస్తానని చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని మే ఫ్రాంబర్లోకి పిలిచి సలహాలు తీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షుల వారి అనుమతి మేరకు ఆ విధంగానే చేస్తాను. మీటింగ్ ఏర్పాటు చేస్తాను.

(అంతరాయం)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం - శ్రీరాంసాగర్ నుండి నల్గొండ, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు నేటి సరఫరాను గూర్చి.

Mr. Speaker:- You can get the matter examined.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఎస్ సర్. అలాగే సర్.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, వారినీ ఒప్పించారు. వారు ఒప్పుకున్నారు. ఎంతో బలవంతాన ఒప్పుకున్నారు. ఏదో దీక్షాటన కాదు. మంత్రిగారితో వారి భాంబరీలో సమావేశం అన్నది already, a meeting on SRSP is going to take place on 18th and 19th. అయ్యా రోజయ్యగారు మమ్ములను ఏమన్నా అంటే బెరిస్టున్నారు. దబాయిస్తున్నారు. వోటాన్ ఎకౌంటు బడ్జెటులో ఫ్లడ్ ఫోన్ ఫ్రాన్స్ నుంచి ప్రత్యేకంగా మెన్షన్ చేశారు. మళ్ళీ బడ్జెటు ప్రసంగంలో మెన్షన్ చేయలేదు. అంతే కాదు బడ్జెటులో వెయ్యి కోట్లు కావలసివుంది. లక్షలు కూడా కేటాయించకుండా రాష్ట్రంలో నెగ్గెక్స్ చేస్తున్న ప్రాజెక్టు కేవలం శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. అంతేకాకుండా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఇన్స్టాల్డ్ ద్వారా రిమోట్ సెన్సింగ్ పరియాలకు, సెన్సిటివ్ పరియాలను ఇవన్నీ గుర్తించారు. ఇవి డౌట్ ఫోన్ పరియాల. రాజస్థాన్ లో స్పెషల్ గా కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపడుతోంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఇది సెంట్రల్ క్రియరెన్సులేని ప్రాజెక్టు. మీరు మిగతా ప్రాజెక్టులకు చూపించిన చొరవ దీనికి చూపించలేదు. దబాయించి ఏదో మీటింగు ఇక్కడ డిస్కస్ అవుతుంది అంటే 18, 19న శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మీద మీటింగ్ అవుతోంది. బృహ్మాండమయిన కార్యక్రమాలను చేయబోతున్నారు. నాకు కావలసింది దీనికి కేటాయించలేదు. డెలిబరేట్ గా శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును సర్వనాశనం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. మీరు కేంద్రం నుంచి నిధులు తీసుకువచ్చి వెంటనే ఈ ప్రాజెక్టుకు వాటర్ క్రియరెన్సు తీసుకువచ్చి తెలంగాణాలోని ప్రజలకు ముఖ్యంగా నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు నమ్మకం కలిగించడంలేదు. కాబట్టి మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(భారతీయ జనతాపార్టీ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- సర్ నేను క్రియర్ ప్రశ్న అడిగాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఐ యామ్ నాట్ కన్సిడరింగ్ ఇట్.

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- మీ దయ మా మీద ఉండాలి. మైకు ఇచ్చి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. కనుక ఒక నిమిషం వినండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ నలుగురే టైం అంతా తీనెస్తున్నారు.

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- నాకు భయం అవుతోంది సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డి చెప్పినట్లు శాసనసభ్యులను పిలిచి మాట్లాడతాము అన్నాక ఏమిటి? మీది కూడా రికార్డులోకి పోవాలని మాట్లాడడం తప్ప వేరు కాదు. మీరు మాట్లాడింది కూడా రికార్డులోకి పోతుంది.

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- మీ మీద నిరసన కాదు సర్. మంత్రిగారు స్పష్టమయిన జవాబు ఇవ్వలేదు.

అర్థికశాఖా మంత్రిగారి ప్రకటనలు : (2) కొల్లేటి భూముల ఆక్రమణకై సీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి విచారణ చేస్తారు.

13 మార్చి, 1993.

73

మీస్టర్ స్పీకర్:- మళ్ళీ అడగడానికిలేదు. ఇవ్వలేదు; ఏమీ చేస్తారు?

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- నేను వాకౌట్ చేస్తాను. చేసేముందు నా అభిప్రాయము చెబుతాను. రూ. 900 కోట్ల ప్రాజెక్టు అంటే ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సాధ్యంకాదు. కనుక కేంద్ర నుంచి సహాయం అడిగారా, లేదా? ఏ ఏ మండలాల్లో ఈ సర్వే పరిశీలించింది? ఏ మండలాలు రావడంలేదు? ఎందుకంటే సర్వే పూర్తవుతోంది? టెంటిటివ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్ష్కన్ ఇవ్వబోతున్నామన్నారు. ఏమీ ఇస్తున్నారు, ఏమీ ఇవ్వడంలేదు అంటే అది కూడా పరిశీలిస్తాము అంటే ఎట్లా? గుసగుసలు పెట్టడానికి మాకు అవసరం లేదు. మీ ఛాంబర్లో పిలిచేదానికి లేదు. దీనికి సిర్దుషమయిన సమాధానం ఇవ్వనందుకు నిరసనగా నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. శాయరెడ్డి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ ఎం. నర్సింలు:- సర్, నేను కూడా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. నర్సింలు వాకౌట్ చేశారు)

అర్థిక శాఖామంత్రిగారి ప్రకటనలు :

(1) దంత వైద్యకళాశాల ప్రారంభించేందుకుగాను ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం గురించి

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో నేను ఒక స్టేట్మెంట్ చేస్తాను.

Mr. Speaker:- Yes. Statement.

Sri K. Rosaiah:- Sir, I rise to make a statement about the Government's decision to start a new Dental College under the Andhra Pradesh University of Health Sciences at the Siddhardha Medical College, Vijayawada. As Hon'ble Members are aware, there is a tremendous shortage of Dental Surgeons in the State. There is at present only one dental college at Hyderabad with an annual intake of 40 students into the BDS Course. The out-flow of dental students from this College is not adequate to meet the requirements of Dental Surgeons all over the State. The Government has, therefore, decided to open a new college, within the current academic year at Vijayawada under the Andhra Pradesh University of Health Sciences. The proposal has, already, been cleared by the Dental Council of India. The annual intake into the new Dental College will be 40 students in the BDS Course.

(2) కొల్లేటి భూముల ఆక్రమణకై సీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి విచారణ చేస్తారు.

అధ్యక్షా, కొల్లేటి సరస్సులలో భూముల ఆక్రమణకై నీన్నా, ఈ రోజు కూడా చాలా తీవ్రమైన చర్యలు జరిగాయి. గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకులు అందరూ ముఖ్యమంత్రిగారితో కలసి మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఒక సీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని ఎంక్వయిరీ కోసం నియమించి నెలరోజుల లోపల ఆ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు తెప్పించి దానితో ఏ ఏ విషయాలయితే పొందుపరచి నివేదిక ఇస్తారో దానిపైన తగు చర్యలు తీసుకుంటుందనే మాట సభకు మనవిచేస్తున్నాను.

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీ, కొరకు అభ్యర్థన

- (1) అభ్యర్థన నెం. II - గవర్నరు, మంత్రిమండలి
- (2) అభ్యర్థన నెం. IV - ఎన్నికలు
- (3) అభ్యర్థన నెం. XI - సచివాలయము, ఇతర వివిధ సర్వీసులు
- (4) అభ్యర్థన నెం. XXII - సమాచారం, ప్రచారం
- (5) అభ్యర్థన నెం. I - రాష్ట్ర శాసనమండలి
- (6) అభ్యర్థన నెం. XLVII - పర్యాటకశాఖ

Sri K. Rosaiah:- Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,87,71,000/- under Demand No. II - Governor and Council of Ministers."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,59,43,000/- under Demand No. IV - Elections."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 50,13,10,000/- under Demand No. XI - Secretariat and other Miscellaneous Administrative Services."

Sri P. Panchalaiah:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 14,37,43,000/- under Demand No. XXII - Information and Publicity."

Sri K. Rosaiah:- Sir, on behalf of the Minister for Commercial Taxes and Legislative Affairs, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,53,50,000/- under Demand No. I - State Legislature."

Dr. (Mrs.) J. Geetha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,51,46,000/- under Demand No. XLVIII - Tourism."

Mr. Speaker:- Demands moved. All Cut-Motions are deemed to have been moved.

B A T C H - III

NOTICE DATED : 25-2-1993.

DEMAND NO. II - GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS -

Sri D. Chinamallaiyah:- Sir, I beg to move:
To reduce the allotment of Rs. 1,87,71,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

మంతులకు శాసనసభ్యులు యిచ్చే అభివృద్ధి కార్యక్రమాల అడ్గినేషనులకు తగు పర్యవేక్షణకొరకు లేనందుకు కనీసం మీరు యిచ్చిన పత్రములు నాది ఫలానా చర్య తీసుకున్నామని కూడ తెలుపుట లేనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved:

DEMAND NO. IV - ELECTIONS - Rs. 2,59,43,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,59,43,000/- for Elections by Rs. 100/-

మున్సిపాలిటీలు, పంచాయితీలు, మండల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికలు సాకాలం నిర్వహించని దానికి నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinnamallaiiah:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,43,000/- for Elections by Rs. 100/-

పంచాయితీ మండలాల, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికలు, మున్సిపల్ ఎన్నికలు జరపబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,43,000/- for Elections by Rs. 100/-

మే నెలలో పంచాయితీరాజ్ సంస్థల, మున్సిపాలిటీల ఎన్నికలు నిర్వహించుతామని చెప్పిన నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

DEMAND NO. XI - SECRETARIAT AND OTHER MISCELLANEOUS ADMINISTRATIVE SERVICES - Rs. 50,13,10,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 50,13,10,000/- for Secretariat and other Miscellaneous Administrative Services by Rs. 100/-

సెక్రటేరియట్లో ఫైలు నెలల తరబడి పరిష్కరించకుండా ఉంటున్నదానికి నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 50,13,10,000/- for Secretariat and other Miscellaneous Administrative Services by Rs. 100/-

సెక్రటరీయట్‌లో ఏ సెక్షన్‌లోనైనా పెలు నెలల తరబడి పెండింగ్‌లో ఉంటున్నందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

DEMAND NO. XLVII - TOURISM Rs. 2,51,46,000/-

Sri K. Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,51,46,000/- for Tourism by Rs. 100/-

For failing to promote Tourism as an flourishing industry in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,51,46,000/ for Tourism by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా కరేంనగర్ జిల్లాలో టూరిజం డెవలప్‌మెంటు ఏమాత్రం చేయడంలేనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,51,46,000/ for Tourism by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోనే టూరిస్టు కేంద్రాల అభివృద్ధికి ఈ కేటాయింపు ఏమాత్రం సరిపోనందుల నాగార్జునసాగర్‌లాంటి టూరిస్ట్ కేంద్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కేటాయింపనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

DEMAND NO. XVIII - GENERAL EDUCATION, SPORTS, AND CULTURE - Rs. 1685,29,49,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లాలోని నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయపు హస్తాక్షతో గత 7 సంవత్స
రాలుగా పనిచేస్తున్న 44 మంది వర్కర్లను కనీసవేతనాలు అమలుజరుపమని అడిగినందుకు
వారిని పనినుండి తొలగించిన షెస్-ఛాన్సలర్ చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Orders of the D.E.O., Hyderabad Dist-
rict vide Rc.No. 279/E6/90, dt. 28-11-91 Upgrading Smt.
Hephzibah, SGT. Andhra U.P.S. Bagh Lingampally, Hyderabad, by
transferring an Upgraded Post sanctioned to Sri Bansilal
Balika vid. H.S., after a lapse of 15 years and paying the
arrears w.e.f. 1-1-1976 which resulted heavy burdon on the
Government Exchequer.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పాఠశాలలో ఉన్నావాళలను నింపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులను ఇంతవరకు నింపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-payment of salaries for a period
of 5 months in respect of Smt. R.M. Dayakumari, T. Kamala Bai
and Smt. A. Sivaraja Kumari and Smt. P.V. Subba Ratnam, Smt.
Sesha Mani and Smt. Suguna Teachers who were transferred with
post and provision to other Schools due to surplus at S.N.R.
High School and Andhra Vani U.P.S.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the non-lifting of Budget Control on the
Salaries of the aided School Staff Members.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Govt. not extending the
Automatic Advancement Scheme (10/15/22 years scales) to the
non-teaching Staff of Aided Schools in the State.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Govt. not awarding Advance incentive increments to those who aquired additional qualifications between 1-12-1982 to 30-06-1986.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-Regularisation of Services of the 440 Teachers appointed in Z.P.P. and Samithis during the period of 1975-81 in Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-awarding of 15 years promotion Grade to certain Govt. Teachers in 1986 Pay Scales from the date of their appointment calculating entire incremental service in Khammam District.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-Regularisation of Services of 21 language Pandits (15 T.Ps. & 6 H.Ps) appointed in Z.P. in the year 1983 in Krishna District.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-Payment of Salaries of all the three teachers of Sri Ramanjaneya P.S., Malakpet, Hyderabad where a Special Officer was appointed long back suspending the management and the Special Officer has reported for merger of School in any near-by School.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Director of School Education, A.P., passing orders of approval of inter-dist. transfers vide proceedings Rc.No. 599/D1-4/92, dt. 3-10-1992 made by the management of St. Thomas (SPG) Boys High School, Secunderabad against the interest of the Senior qualified S.G.B.T. Teachers of the same School.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Director of School Education not passing orders of promotion to the post of School Asst. in respect of Smt. D. Vijayamma, S.G.T. St. Thomas (SPG) Boys High School, Secunderabad considering the appeal preferred by the incumbent.

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంతు
కొరకు అభ్యర్థన.

13 మార్చి, 1993.

79

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

అధ్యాపకులు, విద్యార్థుల రేషియా ప్రకారం పోస్టులు ఇవ్వకుండా ఉన్న పోస్టు
లను భర్తీచేయకుండా ఉన్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వృత్తి విధాన ఉపాధ్యాయులకు కనీస కూలీ రేటుకున్న తక్కువ వేతనంపై పని
చేయిస్తూ నెలనెలా జీతం ఇవ్వనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పాఠశాలల స్వీకర్తకు, శుద్ధముక్కలు, స్టేషనరీకై ఇచ్చు కంటిజెన్సీ గాంతు
పెంచని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For feeling to take-over R.P.P. School, Chilkalguda,
Secunderabad by the Government.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to get a higher level of assistance from the
University Grants Commission to the 540 Degree Colleges in
the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of allowing the private institutions in
Andhra Pradesh to have an discretionary management quota
defeating both merit and Government Reservations.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri Y. Rama Krishnu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to establish Engineering Colleges in the
Districts of Adilabad, Karimnagar, Nizamabad, Mahaboobnagar,
Medak, Nalgonda, Srikakulam and Vijayanagaram in Andhra
Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For not being able to procure adequate grants from the
University Grants Commission for the development of educa-
tional institutions in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For allowing an un-realistic strength which grew from
88 to 110 students in a single class in the Junior and Com-
posite Degree Colleges which has resulted in an increased
strain on the education facilities in the State of Andhra
Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to provide adequate vocational courses in
the Junior Colleges in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of not utilising the funds available for
bright students from the weaker sections and make available to
them the facility of studying in reputed institutions in
Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to take adequate steps to remove illiteracy
from Andhra Pradesh.

కొరకు అభ్యర్థన.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of increasing the price of text books which
are used by students in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri A. Sudarshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For permitting Private Medical and Dental Colleges to
function in the State and according new such institutions with
Governmental permission.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In failing to prevent the collapse of School Buildings
in the State by attending to their repairs and maintenance in
time in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motion moved.

Sri V. Chandra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of having the highest dropout rate from
schools in Andhra Pradesh in Comparison with other States in
our Country.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to increase the sporting infrastructure in
the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to provide hostel accomodation adequately to the Backward Classes Students in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నం జూనియర్ కాలేజీలో ఫిజికల్ డైరెక్టర్, లెటెరియన్ పోస్టులను మంజూరి చేయనందుకు, విద్యార్థులకు అసౌకర్యము కలుగుచున్నందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములోని హైస్కూల్స్ లో ఉపాధ్యాయుల కొరత, ప్రాథమిక స్కూళ్లలో ఉపాధ్యాయుల కొరత తీర్చనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ఉపాధ్యాయ పోస్టుల ఖాళీల్ని, లెక్చరర్స్ పోస్టుల ఖాళీల్ని నింపేందుకు తగు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో పృథానంగా కరీంనగరం జిల్లాలో విద్యార్థిని. విద్యార్థుల ఉత్తరక్షత శాతం పడిపోవుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ప్రతి పల్లెకు పాఠశాల దానితో బిల్డింగ్, ఉపాధ్యాయుడు ఉండవలసిన విధానాన్ని
అమలుచేయకపోగా అనేక పల్లెలలో పాఠశాలలులేవు, పాఠశాలలున్నచోట గదులులేవు.
ఉపాధ్యాయులు కూడా లేని పాఠశాలలున్నవి. విద్యావిధానంలో ఇటువంటి విధానాన్ని లేకుండ
చేయకపోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1685,29,49,000/- for
General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

మొగిలిపాలెం, రామవరం, కోహడ బస్టాపురం హైస్కూల్స్ లలో ఉపాధ్యాయుల
స్థానాలు సంపూర్ణముగా యివ్వబడనందున, విద్యార్థుల విద్యావిధానం పడిపోవు
చున్నందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. XIX - TECHNICAL EDUCATION - Rs. 70,41,06,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, వేరవాసరం పాలిటెక్నిక్ కలెజ్ కరస్పాండెంట్స్ అవినీతి
ఆరోపణలు రుజువుయినప్పటికి యింతవరకు చర్యలేసుకొనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

For failing to provide additional seats to students in
Chemical Engineering and Computer Engineering in the State of
Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri G. Muddu Krishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

In protest of demanding a no pregnancy certificate
irrespective of marital status as an precondition for
admission into the Government upgraded District Institute of
Education and Training in Srikakulam District.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

ఉన్నాబాదులో కాకతేయ యూనివర్సిటీ వైపున 2 డిగ్రీ సబ్జెక్టులు నడుపుతున్నారు. మిగతా డిగ్రీ సబ్జెక్టులు కూడా నడిపి, పూర్తి డిగ్రీ కళాశాలగా రూపొందించబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. III - ADMINISTRATION OF JUSTICE - Rs. 49,40,54,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for Tech-
nical Education by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లులో సబ్ కోర్టు ప్రారంభించుటకు ఇంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురంలో అదనపు జిల్లా కోర్టు ఇంతవరకు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

దీర్ఘకాలంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాప్తులు చేస్తున్నా. కృష్ణాజిల్లా వల్లపల్లిలో మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టును ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to have an adequate number of Grade-I Dis-
trict Judges in the State thus affecting the quality of
Judicial Work.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri N. Yethiraja Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to initiate adequate legal action against
the violations of the essential commodities act in Andhra
Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For winding up the Justice K.B.N. Singh Commission of
enquiry which was to enquire into the in-famous Vijayawada
riots.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

In protest of the failure of reducing the pendency of
cases both criminal and civil in various courts in the State
of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Smt. P. Arunamma:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to provide adequate funds to strengthen the
districts consumer councils and thus depriving them of minimum
efficiency to serve the people of Andhra Pradesh better.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

In protest for failing to provide adequate facilities to
the courts in the state of Andhra Pradesh resulting in affect-
ing the working of our courts.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Narayana Swamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For reemploying in Government Service those who have
been convicted by the courts for corruption in the State of
Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

మొత్తం రాష్ట్రంలో జడ్జిలలో వెనుకబడిన కులాల మరియు గిరిజన కులాలకు
సంబంధించిన జడ్జిల నియామకం చేయబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

హుస్సాబాదులో మున్సిఫ్ కోర్టు మంజూరి యివ్వగలమని గతంలో ఇరువురు
న్యాయశాఖామాత్యులు వాగ్దానం చేసియుండిరి, అనాటి నుండి నేటివరకు అట్టి
వాగ్దానమును ప్రభుత్వము పూర్తిచేయనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. X - TREASURY, ACCOUNTS AND OTHER FISCAL SERVICES -
Rs. 46,34,08,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 46,34,08,000/- for Treasury
Accounts and Other Fiscal Services by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అన్ని వస్తువులపై పెంచిన ధరలను తగ్గించనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 46,34,08,000/- for Treasury
Accounts and Other Fiscal Services by Rs. 100/-

గ్రామీణ బ్యాంకులలో పేదవారికి రుణాలు సరిగా దొరుకుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 46,34,08,000/- for Treasury
Accounts and Other Fiscal Services by Rs. 100/-

హుస్సాబాద్ లోకల బ్యాంకు ప్రభుత్వము ద్వారా మంజూరైన డి.ఆర్.డి.ఏ.
ఐ.ఆర్.డి.పి., యస్.యఫ్.యఫ్. వగైరా దారిద్ర్యరేఖకు దిగువ వారికివేసే స్వేచ్ఛలకు
లోన్లు యివ్వలేనందున, పేదప్రజలు దీనావస్థలకు గురియగుచున్నందున, 2వ బ్యాంకు
తెరవాడానికి అనుమతి యివ్వబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 46,34,08,000/- for Treasury
Accounts and Other Fiscal Services by Rs. 100/-

కమర్షల్ బ్యాంక్స్ తప్పించుకొనుటకు జీరోమాల్ బిజినెస్ చలాయించుతున్న అనేక
వేలమంది వ్యాపారుల వ్యవహారమును కంట్రోల్ చేయబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. XII - POLICE ADMINISTRATION - Rs. 389,58,21,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా మువ్వ మండలంలోని కూచిపూడిలో గామస్థులు పోలీసు స్టేషన్ భవన
నిర్మాణం కోసం రెండేళ్ల కిందట స్థలం కంట్రీబ్యూట్ చేసినా ఇంతవరకు పోలీసు స్టేషన్
భవన నిర్మాణం చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ సిటీపోలీస్ కమిషనర్ డివిజిఎం డివిజన్ రిజిష్టరు చేసిన క్లెయింస్.
68/92లో అమృతరెడ్డి రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్స్ ఫిల్డర్ అసోసియేషన్ సభ్యులకు సంబం
ధించిన కొన్ని భూమి రిజిష్ట్రేషన్ కాగితాలు చట్టవిరుద్ధంగా మోసంతో ఎవరి వద్ద
ఉన్నవో తెలిసినా, అట్టి కాగితాలను స్వాధీనం చేసుకోవటానికి ఏమీ చర్యలు తీసుకోనందు
లకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

5,10 రూపాయల చలాను కొరకు 50 రూపాయలు చెల్లించున్నట్లు ఆదేశాలివ్వ
బిద్యార్థులను, ప్రజలను ఇబ్బందిపెడుతున్న దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

ఎర్రపాలెం మండలం తక్కువగా ఉన్నందు గామంలోని మహిళలంతా సారా దుకాణాన్ని రానివ్వలేదు. 25వ తేదీన ఎర్రపాలెం సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ సారా కాంట్రాక్టర్ల జీపులో తన పోలీస్ సిబ్బందితోను, ఆ గ్రామం వెళ్ళి మధ్యలో సారా దుకాణం పెట్టింది అమ్మకుండా అడ్డం ఎవ్వరైనా వస్తే కాలుస్తాను, బొక్కలో వేస్తానని బెదిరించి ముందుగా ఉచితంగా సారా ప్యాకెట్లను పంచారు. అతీగా త్రాగి జీ. మైనయ్య మరణించాడు. ఇదీ చూసి భయమై పోలీసు సిబ్బంది పరారయ్యారు. 26వ తేదీ సా. 11 గంటలకు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ గ్రామంలోకి వచ్చి తవ్వరీక్ష జరిపించకపోగా 27న అర్ధరాత్రి గ్రామంమీదపడి వివక్షణారహితంగా కొట్టి అరెస్టుచేశారు. బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరించిన సబ్-ఇన్స్పెక్టర్‌పై చర్యతీసుకొనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to prevent bank robberies in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to bring to book those responsible for the large scale violence which was engineered in the State by Cong. (I) goondas immediately after the unfortunate assassination of Shri Rajiv Gandhi.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not initiating action as per the law of the land on the offenders who resorted to large scale violence in the aftermath of the unfortunate assassination of Shri Rajiv Gandhi.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest of the ever increasing road accidents in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest of not being able to curtail and also eliminate the increasing number of murders which are taking place in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest for failing to protect the Statue of the father of the Nation 'Mahatma Gandhi' from damage at the hands of miscreants in the Reimbazar area of our State's capital Hyderabad.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For indiscriminately providing legal weapons to anti-social elements belonging or owing allegiance to the ruling party thus vitiating the atmosphere of peace in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not setting up environment courts in the State of Andhra Pradesh to deal with all types of pollutions and punish offenders.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For using the Police force to kill farmers who were agitating the price-rise in fertiliser in Chilikuluripeta.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Subbarayudu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to prevent atrocities on the weaker sections in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not being able to prevent and also eliminate the rampant growth of dacoities in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to develop a meaningful relationship between the Police force and the people of the State in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to provide a life with dignity to the tribals
in remote forest areas in the State of Andhra Pradesh and
also failing to take corrective steps which would wear them
away from the influence of extreemists.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to curtail the ever increasing atrocities on
women in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Narayana Swamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For not arresting the abnormal increase in atrocities on
women in the State in the form of dowry deaths and related
crime.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For not taking effective steps to eliminate dishonesty
in public life in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For not even attempting to extend any form of succor to
the unfortunate victims of communal violence in the State of
Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For not being able to properly put to use the Home Guard
force in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In proest of the frequent transfers of Police personal
in the State of Andhra Pradesh resulting in the Collapse of
efficient Police Administration.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved:

Sri L.B. Dukku:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In prorest of the miserable failure of the State Govern-
ment in even maintaining an semblance of law and order in
Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest for not attmepting to arrest the rampant
dishonesty which was crept into the working of the I.T.D.A's
in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri P. Kanaka Sunder Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to mordernise the Police force in Andhra
Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest of the large scale political interference in the day to day functioning of our Police Force making it totally in-effective at a time of crises in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

ఖమ్మంజిల్లా భద్రాచలం నీయోజకవర్గములలోని వరరామచంద్రాపురం మండల పోలీస్, యస్.ఐ. అక్కరాలు, అవినీతికి పాల్పడుచున్నందున, అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినప్పటికి వ్యర్థతెనికొనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut Motion moved.

Sri N. Raghuram:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to put an end to the barbarious practice of lock up deaths in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallalaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

హుస్సాబాదులో పోలీసు స్టేషన్ నిర్మాణం క్వార్టర్స్ నిర్మాణం మంజూరు అయి గత 5 సంవత్సరాలుగా పెండింగ్లో యుండున్నందుకు ఏమాత్రం పట్టించుకొనందుకు ప్రభుత్వానికి నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri A. Sudharshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest of becomming a wilful spectator of the spread of communal violence in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల్ని కాపాడాల్సిన పోలీసు డిపార్టుమెంటు పోలీసు అధికారుల్ని, పోలీసుల్ని భర్తీచేయడానికి ఈ నిధులు ఏమాత్రం సరిపోనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. XIII - JAILS ADMINISTRATION Rs. 20,40,13,000/-

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20,40,13,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

కరీంనగర్ జైల్లో సబ్ జైలు నిర్మాణము చేయబడనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,40,13,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

కరీంనగరం జైలులో నిండుతులకు, శిక్షలనుభవించుచున్న వారి మనస్తత్వాలు మార్పుచేర్చి వృత్తి విద్యలు నేర్పడంలో నేర్పిన విద్యలలో ఆదాయం సమకూర్చి తమ భార్య బిడ్డలకు ఆర్థిక తోడ్పాటు కల్పించుటలో వైఫల్యము చెందినందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. XIV - STATIONERY AND PRINTING DEPARTMENT
Rs. 28,31,75,000/-

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,31,75,000/- for Sta-
tionery and Printing Department by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ లో విద్యార్థుల టెక్నికల్స్, కాఫీలు ప్రింటింగ్ చేయబడుట విద్యార్థులకు సమయములో అందించుటలో అనేక జాప్యము జరుగుచున్నందులకు నిరసనగా

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NIO. XVI - FIRE SERVICES Rs. 14,88,79,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంటలో ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మించమని అనేకసార్లు కోరినను ఇంత వరకు ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మించుటకు ఎటువంటి చర్య తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Kalavenkata Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

For failing to provide proper facilities at all Fire
Stations in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

In prorest for allowing the Vijayanagaram District to be
one of the highest fire accident prone Districts in the State
of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

For failing to prevent the unusually high number of fire
accidents which occur frequently in the State of Andhra
Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallalaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

మాస్కాటర్ కరీంనగర్ జిల్లాలో ఫైర్ సర్వీస్ సెంటర్ నిర్ణయించలేనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. XVII - PENSIONS Rs. 486,07,71,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

to reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000/- for
Pensions by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలీసు మండలము పండితవెల్లూరు గ్రామము పెద్ద
హరిజనపేట నాగిపల్లి గిన్నెకమ్మ సామ్యాయలు వ్యవసాయ కూలీ పెన్షన్ ఇంతవరకు
మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

to reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వృద్ధాప్య, విద్య, వ్యవసాయ కూలీ పెన్షన్లు సక్రమముగా ఎక్కువ మోతాదులో అర్హులైన వారందరికి మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000 for Pensions by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లాలో గల మూడు సంవత్సరములు బకాయి వృద్ధాప్య, విధవరాండ్ర, వ్యవసాయ కార్మికుల ఫండ్స్ పెల్లించనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut motion moved.

Sri D. Siva Rama Raju:- Sir, I beg to move!

to reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

In protest for not paying periodically destitute pensions which are sanctioned in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri D. Chinamallaiyah:- Sir, I beg to move:

to reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

వయస్సు మేరిన ఉద్యోగులకు టైండాటగానే ప్రతినెల పెన్షన్ యివ్వటములో విఫలత పెండి సంవత్సరముల తరబడి పెన్షన్ మంజూరీ కాకుండా జాప్యం జరుగుతున్న విధానాన్ని రద్దుపరచి త్వరగా యిచ్చే ఏర్పాటు చేయబడనందుకు నిరసనగా.

to reduce the allotment of Rs. 486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

గామాలలో వ్యవసాయ కార్మికుల మరియు విధవరాండ్ర, వృద్ధాప్య పెన్షన్లను నెలకు 30 రూపాయల నుండి కనీసం 100 రూపాయలకైనా పెంచబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. L - LOANS TO GOVERNMENT SERVANTS AND OTHER MISCELLANEOUS LOANS - Rs. 62,59,25,000/-

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 62,59,25,000/- for Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans by Rs. 100/-

For failing to evolve a system in the extending of loans to Government Servants resulting in heartburn and rampant nepotism in the State of Andhra Pradesh.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

Sri A. Sudershan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 62,59,25,000/- for Loans
to Government Servants and other Miscellaneous Loans
by Rs. 100/-

In protest of not being able to provide the farming
community with loans in time to conduct their agriculture
activity.

Mr. Speaker:- Cut-Motions moved.

DEMAND NO. I - STATE LEGISLATURE Rs. 8,53,50,000/-

Sri D. Chinamallalah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,53,50,000/- for State
Legislature by Rs. 100/-

నియోజకవర్గాల అభివృద్ధికి కేటాయించిన 50 లక్షల రూపాయల నిధుల ఖర్చు
చేయడముతో వేయబడి కమిటీల పృతిపాదనలు శాసనసభ్యులకు అవకాశం కల్పించబడ
నందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut motions moved.

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీ కొరకు అభ్యర్థన

- (1) అభ్యర్థన నెం. XXXIII - మత్స్యగారములు
- (2) అభ్యర్థన నెం. XXXI - వ్యవసాయం
- (3) అభ్యర్థన నెం. XLVIII - పౌరసరఫరాల నిర్వహణ
- (4) అభ్యర్థన నెం. XXXII - పశుసంవర్ధన, పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి
- (5) అభ్యర్థన నెం. XXXV - సహకారం
- (6) అభ్యర్థన నెం. IXXIV - అడవులు

12.50 శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, మొన్ననే డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడుతూ
మత్స్యశాఖ గురించి కొన్ని విషయాలు చెప్పాను.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు (బడ్జెటు):- డిమాండ్స్ మొదలుపెట్టి ఇన్ని రోజు
లయిన తరువాత ఈ రోజున ప్రతిపక్ష పార్టీల వారు సహకరించి ఇవాళ వర్ష
ప్రారంభించేదానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీ ద్వారా వారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు
అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- గౌరవ మంత్రీవర్యులు ఆరోజు సభలోలేరు. డిటెయిల్స్ కు
పోకుండా మూడు విషయాలు ప్రస్తావించాను. స్పెషల్ గా 930 కి.మీ. అంధ్రప్రదేశ్ లో
సేకోస్ట్రో ఉంది కాబట్టి మత్స్య కార్మికులకు సవరేట్ వాసింగు కాలనీ కట్టాలి. మత్స్య

కార్మికులకు రహదారి సౌకర్యాలులేవు. స్పెషల్ ప్లొవిజన్ మత్స్యకారుల కాలనీలలో రోడ్స్ గురించి కేటాయించాలి. మత్స్యకారులలో లీటరనే శాతం తక్కువ ఉంది కాబట్టి స్పెషల్ స్కూల్స్ అక్కడ పెట్టాలని మే దృష్టికి తెచ్చాను.

వ్యవసాయ రంగానికి వస్తే ముఖ్యంగా ఈరోజు రాష్ట్రంలో 80 శాతం రైతాంగం వ్యవసాయంమీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈరోజు మనుషులకు అనుకోని విధంగా జబ్బులు ఎలా వస్తున్నాయో అదే విధంగా వ్యవసాయరంగంలో కనుక్కోలేని విధంగా డిస్జెస్ వచ్చి రైతు పంటకు పెట్టే డబ్బు వృధా అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి ఈరోజు ఫీల్డ్ లెవల్ నట్ అనిస్పెంట్లు ఉన్నారు. అగ్రికల్చర్ శాఖలో వారికి సరయిన తర్ఫీదు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. లేట్లెస్ టెక్నాలజీ ఏవిధంగా వస్తున్నాయో కనుక్కునే దానికి, ఏ విధంగా మందులు ఇవ్వాలనే దానికి మండల్ లెవల్ అగ్రికల్చర్ అఫేసరీకు తెలిస్తే సరిపోదు. ఒక్కొక్క మండలంలో సుమారు 10 మందికి తక్కువ కాకుండా సబ్ అనిస్పెంట్లు ఉన్నారు కాబట్టి వారికి ట్రైనింగ్ క్లాస్స్ పెట్టి వారికి అన్ని విధాల కోపింగ్ ఇచ్చి తద్వారా రైతులకు ఉపయోగపడేట్లు చేయాలి. సబ్ అనిస్పెంట్లు ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని వేలమంది ఉన్నారు వారి పనితీరు బాగులేదు. కాబట్టి వారికి సరయిన శిక్షణ ఇచ్చి రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉండాలి. వారు కూడా గ్రామాలలో ఉండడం లేదన్నది నగ్గునత్వం కాబట్టి వారందరికీ ఏ ఏ సెంటర్స్ ప్రభుత్వం కేటాయించిందో ఆయా సెంటర్స్లో వారు ఉండేట్లు ఆదేశాలు ఇచ్చి ఆ మట్టు ప్రక్కల ఉన్న రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉండి కార్యక్రమాలు చేయమని ఆదేశించాలి.

పౌరసరఫరాల విషయానికి వస్తే ముఖ్యంగా ఈ పౌర సరఫరాల సవరణ విషయంలో ఎఫ్.సి.ఐ. నుంచి కానీ గోడాన్సు నుంచే కానీ షార్టేజెస్ ఉంటున్నాయి. గౌరవనీయ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు వారు మంచి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటువారు పెద్దపెద్ద వేపలను విడిచి పెట్టి కొన్ని కేసులు కావాలని గ్రామాలకు వెళ్లి ఎక్కడయినా 5, 10 కిలోలు తగ్గితే వారిమీద కేసులు బనాయిస్తున్నారు. సంఘ విద్యోహాలు ఎవరయితే ఉన్నారో బ్లాక్ మార్కిటర్స్ ఉన్నారో వారి జోలికి పోవడంలేదు. ఇది మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు దీనిమీద స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇచ్చారు. కొద్దిగా తరుగు ఉంటే వారిమీద కేసులు బుక్ చేయకూడదని వ్యాతమూలకంగా ఆదేశాలు ఇచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. పంపిణీ చేసేటప్పుడు షార్టేజెస్ వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఎఫ్.సి.ఐ. గోడాన్సు లెవల్ షార్టేజీలేకుండా చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా మంది అర్హత కలిగిన...

శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు:- సర్, కన్సరన్స్ అధికారులు ఇక్కడ ఉంటే మెంబర్స్ ఫీలింగ్స్ అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పొడ్డి అఫ్ డిపార్టుమెంట్స్ ఇక్కడ లేకుండా ఎక్కడో గదుల్లో ఉంటే ఎట్లా? డిమాండ్స్ అప్పుడూ ఉండరు. బడ్జెటు అప్పుడు ఉండరు. నేను చాలా రోజులనుంచీ గమనిస్తున్నాను. ఎవరూ ఉండడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు మీ బాధ అర్థమయింది. ఐ హాప్ ఫోర్డ్ ఆత్ రెడ్.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఈరోజు రాష్ట్రంలో చాలామంది అర్హులైన పేదవారు కార్డులు పొందడానికి ఉన్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. మండల్ కమిటీ మీటింగులో, జిల్లా ఫుడ్ కమిటీ మీటింగులో అనేకమంది పార్టీ సభ్యులు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం నుంచి మాత్రం కొత్త కార్డులు వారికి ఇవ్వాలని ఆదేశాలు లేవు. కాబట్టి కొత్త కార్డులు ఇచ్చేదానికి సూచనలు చేస్తాను. తు.ప. తప్పకుండా ఇవి అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను. బోగస్ కార్డులున్నాయని ఆర్.డి.ఓ. దృష్టికి, ఎం.ఆర్.ఓ. దృష్టికి తెస్తామో ఆ కార్డులు మండల్ పరిధిలో కాకుండా గ్రామాలలో అర్హులైనవారికి ఇవ్వాలి. బోగస్ కార్డులు వేడొట్టేసి అర్హులైనవారికి ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడయితే బోగస్ కార్డులున్నాయో, ఒక యాజమాని దగ్గర రెండు కార్డులున్నాయో అలాంటివి వేడొట్టేసి మళ్ళీ అదే గ్రామానికి ఆ కార్డు వస్తుందనే ఒక నిర్మూలనను ఆదేశాలు ఉండాలి. అప్పుడు బోగస్ కార్డులు బయటకువస్తాయి. నేను కార్డు వేడొట్టేస్తే జిల్లాలో వేరే ప్రాంతానికి ఇచ్చేట్లు కృషి జరుగుతోందని నా తాలూకా అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా మంది నిరుపేదలున్నారు. వారందరికీ కార్డులు ఇవ్వడానికి తగిన పరిస్థితులు అందవేయండి. గౌరవ మంత్రిగారు గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి ఆ నియోజక వర్గం నుంచి వచ్చినవారు వారికి ఈ సమస్యలన్నీ తెలుసు.

పశుసంవర్ధకశాఖ గురించి. వీటికి 200 హాస్పిటల్స్ పెట్టారు. కానీ ఈరోజు పశుసంపద పెంపాటి. ప్రతి రాష్ట్రంలో 80 శాతం ఉన్న రైతాంగానికి ఆధారం జీవన విధానం పశువులేనన్న విషయం తెలిసిందే. కాబట్టి మీరు ఇచ్చిన 200 హాస్పిటల్స్లో ఒక్కో జిల్లాలో 2, 3, 5 హాస్పిటల్స్ వరకూ వచ్చాయి. కాబట్టి అవసరాన్నిబట్టి ఒక్కో జిల్లాకు 48 నుంచి 50 హాస్పిటల్స్ వరకూ కావాలని చెప్పి సంబంధిత డిప్యూటీ డైరెక్టర్లకు కావలసిన వసతి కల్పించి ఇస్తామని గ్రామీణ ప్రజలు ముందుకు వచ్చి రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తున్నారు. మీకున్న ఆర్థిక వనరుల మూలంగా మీరు ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఈరోజు 80 శాతం ఉన్న రైతాంగానికి కావలసిన పశువైద్య కేంద్రాలు ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఈ శాఖకు పొందుపరచలేదు. అదనంగా ఈ సంవత్సరం 200 కేంద్రాలు ప్రతిపాదించింది. మొన్న కొత్త హాస్పిటల్స్ కొన్ని ప్రాంతాలలో పెట్టారు. కొన్నిచోట్ల అవసరంలేదు. మీరు 200 కేంద్రాలు పెట్టే బదులు చిన్న సబ్సెంటర్స్లో చిన్న హాస్పిటల్స్ తక్కువ బడ్జెటుతో పెడితే సరిపోతుంది. అవసరమయినచోట 5 పంచాయితీలకు ఒక చిన్న హాస్పిటల్ ఒక కాంపౌండ్లతో ఉండేట్లు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించండి. ముఖ్యంగా 80 శాతం రైతాంగం దూర ప్రాంతాలకు పశు వైద్యానికి తీసుకువెళుతుంటే మధ్య దారిలోనే అవి చనిపోతున్నాయి. కాబట్టి ఆ విధంగా చర్యలుతీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఫారెస్టు విషయం. ఈరోజు ఎన్వైరాన్మెంటల్ ప్రాబ్లమ్స్ వర్షపాతం రోజురోజుకు ప్రతి సంవత్సరం కూడా తగ్గిపోతోంది. అడవులు నరికివేస్తున్నారు. కాబట్టి కాంపెన్సేట్

కార్మికులకు రహదారి సౌకర్యాలులేవు. స్పెషల్ ప్రొవిజన్ మత్స్యకారుల కాలనీలలో రోడ్స్ గురించి కేటాయించాలి. మత్స్యకారులలో లీటరసీ శాతం తక్కువ ఉంది కాబట్టి స్పెషల్ స్కూల్స్ అక్కడ పెట్టాలని మీ దృష్టికి తెవ్వాను.

వ్యవసాయ రంగానికి వస్తే ముఖ్యంగా ఈరోజు రాష్ట్రంలో 80 శాతం రైతాంగం వ్యవసాయమేద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈరోజు మనుషులకు అనుకూల విధంగా జబ్బులు ఎలా వస్తున్నాయో అదే విధంగా వ్యవసాయరంగంలో కనుక్కోలేని విధంగా డిస్జెస్ వచ్చి రైతు పంటకు పెట్టే డబ్బు వృధా అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి ఈరోజు ఫీల్డ్ లెవల్లో సబ్ అసిస్టెంట్లు ఉన్నారు. అగ్రికల్చర్ శాఖలో వారికి సరయిన తల్పేదు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. లేదెట్లు టెక్నాలజీ ఏవిధంగా వస్తున్నాయో కనుక్కునే దానికి, ఏ విధంగా మందులు ఇవ్వాలనే దానికి మండల్ లెవల్లో అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్కు తెలిస్తే సరిపోదు. ఒక్కొక్క మండలంలో సుమారు 10 మందికి తక్కువ కాకుండా సబ్ అసిస్టెంట్లు ఉన్నారు కాబట్టి వారికి ట్రైనింగ్ క్యాసెస్ పెట్టి వారికి అన్ని విధాల కోపింగ్ ఇచ్చి తద్వారా రైతులకు ఉపయోగపడేట్లు చేయాలి. సబ్ అసిస్టెంట్లు ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని వేలమంది ఉన్నారు వారి పనితీరు బాగోలేదు. కాబట్టి వారికి సరయిన శిక్షణ ఇచ్చి రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉండాలి. వారు కూడా గ్రామాలలో ఉండడం లేదన్నది నగ్నసత్యం కాబట్టి వారందరికీ ఏ ఏ సెంటర్స్ ప్రభుత్వం కేటాయించిందో ఆయా సెంటర్స్లో వారు ఉండేట్లు ఆదేశాలు ఇచ్చి ఆ మట్టు ప్రక్కల ఉన్న రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉండి కార్యక్రమాలు చేయమని ఆదేశించాలి.

పౌరసరఫరాల విషయానికి వస్తే ముఖ్యంగా ఈ పౌర సరఫరాల సవరణ విషయంలో ఎఫ్.సి.ఐ. నుంచి కానీ గోడౌన్సు నుంచీ కానీ షార్వేజెస్ ఉంటున్నాయి. గౌరవనీయ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు వారు మంచి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటువారు పెద్దపెద్ద చేపలను విడిచి పెట్టి కొన్ని కేసులు కావాలని గ్రామాలకు వెళ్లి ఎక్కడయినా 5, 10 కిలోలు తగ్గితే వారిమీద కేసులు బనాయిస్తున్నారు. సంఘ విద్యోహాలు ఎవరయితే ఉన్నారో బ్లాక్ మార్కిటీంగ్ ఉన్నారో వారి జోలికి పోవడంలేదు. ఇది మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు దీనిమీద స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇచ్చారు. కొద్దిగా తరుగు ఉంటే వారిమీద కేసులు బుక్ చేయకూడదని వ్యాతమూలకంగా ఆదేశాలు ఇచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. పంచితీ చేసేటప్పుడు షార్వేజెస్ వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఎఫ్.సి.ఐ. గోడౌన్సు లెవల్లో షార్వేజీలేకుండా చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా మంది అర్హత కలిగిన...

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు:- సర్, కన్సరన్స్ అధికారులు ఇక్కడ ఉంటే మెంబర్స్ ఫీలింగ్స్ అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పాడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్ ఇక్కడ లేకుండా ఎక్కడో గదుల్లో ఉంటే ఎట్లా? డిమాండ్స్ అప్పుడూ ఉండరు. బడ్జెటు అప్పుడు ఉండరు. నేను చాలా రోజులనుంచీ గమనిస్తున్నాను. ఎవరూ ఉండడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు మీ బాధ అర్థమయింది. ఐ హాప్ ఫులోడ్ ఆల్ రైడ్.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఈరోజు రాష్ట్రంలో చాలామంది అరువాలైన పేదవారు కార్డులు పొందడానికి ఉన్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. మండల్ కమిటీ మీటింగులో, జిల్లా ఫుడ్ కమిటీ మీటింగులో అనేకమంది పార్టీ సభ్యులు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం నుంచి మాత్రం కొత్త కార్డులు వారికి ఇవ్వాలని ఆదేశాలు లేవు. కాబట్టి కొత్త కార్డులు ఇచ్చేదానికి సూచనలు చేస్తాను. తు.చ. తప్పకుండా ఇవి అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను. బోగస్ కార్డులున్నాయని ఆర్.డి.ఓ. దృష్టికి, ఎం.ఆర్.ఓ. దృష్టికి తెస్తామో ఆ కార్డులు మండల్ పరిధిలో కాకుండా గ్రామాలలో అర్హతలున్నవారికి ఇవ్వాలి. బోగస్ కార్డులు వేడొట్టేసి అర్హతలున్నవారికి ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడయితే బోగస్ కార్డులున్నాయో, ఒక యాజమాని దగ్గర రెండు కార్డులున్నాయో అలాంటివి వేడొట్టేసి మళ్ళీ అదే గ్రామానికి ఆ కార్డు వస్తుందనే ఒక నిర్దుష్టమయిన ఆదేశాలు ఉండాలి. అప్పుడు బోగస్ కార్డులు బయటకువస్తాయి. నేను కార్డు వేడొట్టేస్తే జిల్లాలో వేరే ప్రాంతానికి ఇచ్చేట్లు కృషి జరుగుతోందని నా తాలూకా అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా మంది నిరుపేదలున్నారు. వారందరికీ కార్డులు ఇవ్వడానికి తగిన పరిస్థితులు అందవేయండి. గౌరవ మంత్రిగారు గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి ఆ నియోజక వర్గం నుంచి వచ్చినవారు వారికి ఈ సమస్యలన్నీ తెలుసు.

పశుసంవర్ధకశాఖ గురించి. వీటికి 200 హాస్పిటల్స్ పెట్టారు. కానీ ఈరోజు పశుసంపద పెంచాలి. ప్రతి రాష్ట్రంలో 80 శాతం ఉన్న రైతాంగానికి ఆధారం జీవన విధానం పశువులేనన్న విషయం తెలిసిందే. కాబట్టి మీరు ఇచ్చిన 200 హాస్పిటల్స్లో ఒక్కో జిల్లాలో 2, 3, 5 హాస్పిటల్స్ వరకూ వచ్చాయి. కాబట్టి అవసరాన్నిబట్టి ఒక్కో జిల్లాకు 48 నుంచి 50 హాస్పిటల్స్ వరకూ కావాలని చెప్పి సంబంధిత డిప్యూటీ డైరెక్టర్లకు కావలసిన వసతి కల్పించే ఇస్తామని గ్రామీణ ప్రజలు ముందుకు వచ్చి రిప్రజెంటేషన్స్ ఇస్తున్నారు. మీకున్న ఆర్థిక వనరుల మూలంగా మీరు ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఈరోజు 80 శాతం ఉన్న రైతాంగానికి కావలసిన పశువైద్య కేంద్రాలు ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఈ శాఖకు పొందుపరచలేదు. అదనంగా ఈ సంవత్సరం 200 కేంద్రాలు ప్రతిపాదించింది. మొన్న కొత్త హాస్పిటల్స్ కొన్ని ప్రాంతాలలో పెట్టారు. కొన్నిచోట్ల అవసరంలేదు. మీరు 200 కేంద్రాలు పెట్టి బదులు చిన్న సబ్సెంటర్స్లో చిన్న హాస్పిటల్స్ తక్కువ బడ్జెటుతో పెడితే సరిపోతుంది. అవసరమయినచోట 5 పంచాయతీలకు ఒక చిన్న హాస్పిటల్ ఒక కాంపౌండ్రుతో ఉండేట్లు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించండి. ముఖ్యంగా 80 శాతం రైతాంగం దూర ప్రాంతాలకు పశు వైద్యానికి తీసుకువెళుతుంటే మధ్య దారిలోనే అవి చనిపోతున్నాయి. కాబట్టి ఆ విధంగా చర్యలుతీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఫారెస్టు విషయం. ఈరోజు ఎన్విరాన్మెంటల్ ప్రాబ్లమ్స్ వర్షపాతం రోజురోజుకు ప్రతి సంవత్సరం కూడా తగ్గిపోతోంది. అడవులు నరికివేస్తున్నారు. కాబట్టి కాంపెన్సేట్

చేయడానికి మనం అడవులు పెంచడంలేదు. మానవుని మనుగడ ప్రశ్నాకంగా తయారవు తోంది. స్పెంజీస్టులు, అందరూ ఈ విషయం చెబుతున్నారు. అనేక మార్లు శాసనసభలో మనం నొక్కినొక్కి చర్చిస్తున్నాము. ఎందులో నష్టం జరిగినా ఫర్వాలేదు. కానీ అడవులు పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. మానవుని మనుగడకు అత్యంత విలువయిన విషయం కాబట్టి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటును ఏమాత్రం కూడా నెగ్గెక్కు చేయడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు ప్రధానంగా అన్ని శాఖల కంటే ప్రత్యేకమయినది అబివేశాఖ అని నా ఉద్దేశ్యం. మానవుని మనుగడ మన జీవన విధానం ఎన్వైరాన్మెంటల్ పోల్యూషన్ లేకుండా చేయవలసిన శాఖ కాబట్టి కట్టుదిట్టమయిన చర్యలు తీసుకోండి. ఏమాత్రం కూడా పిల్లరేజ్ లేకుండా నా దృష్టిలో చట్టాన్ని సవరించాల్సిన అవసరం ఉంది. మిషిని చంపేలే ఏవిధంగా శిక్షపడుతుందో ఆ విధంగా చెట్టుని నరికితే ఆ విధంగా శిక్షపడేట్లు చట్టాన్ని సవరించి శిక్షవేయాలని నా ఉద్దేశ్యం. అడవులు, చెట్లు లేకుండా చేస్తే మానవుని బ్రతుకు అసాధ్యమనే పరిస్థితిలో చట్టాన్ని సవరించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంతకుముందు శాసనసభలో కూడా చెప్పాము. ఇళ్లు కట్టుకున్నా, ఫ్యాక్టరీ కట్టుకున్నా ముందు చెట్లు పెంచిన తరువాత పరిశీలన ఇవ్వాలని ఆదేశాలు ఇవ్వాలి. చెట్లులేకుండా ఇళ్లు కట్టడానికి లేదు. ఫౌండేషన్స్ వేసబట్టుడే చెట్టుపెంచాలి. ఆ విధంగా ఎన్వైరాన్మెంటల్ బ్యాలెన్సుని క్రియేట్ చేయాలి. కొన్ని రాష్ట్రాలలో బెంగుళూరులాంటి చోట్ల చెట్లు చూస్తుంటే చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడా ఆ విధంగా కనిపించడంలేదు. కాబట్టి దానికి తగినట్లుగా చట్టాన్ని ఎమెండు చేయండి. లేకపోతే తగిన శిక్షపెట్టండి. ఆ విధంగా కార్యక్రమాలు చేయండి. నోషల్ ఫారెస్టు స్కేమ్లో మండలానికి ఒక ఫారెస్టు వర్కర్ని ప్రభుత్వం నియమించింది. చాలా సంతోషం. ఫారెస్టు పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో రూ. 500ల జీతానికి వారి సర్వేసన్ కంటిన్యూవేస్తూ ఇస్తున్నారు. అనేకమయిన డిపార్టుమెంటులలో వారి తాలూకూ సర్వేసన్ రెగ్యులర్మెంట్ చేశారు. ఫుల్స్కేల్స్ ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో ఉన్నటు వంటి 1104 మండలాలలో 1104 ఫారెస్టు వర్కర్స్ పనిచేస్తున్నారు. జిల్లాలో మంత్రిగారు పర్యటించినప్పుడు జిల్లాలో ఉండే వారు కలిసి తమకు రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. తమరు కూడా అత్యంత ఆదరంతో వారికి సరయిన న్యాయం చేశారున్నానని హామీ ఇచ్చారు కాబట్టి వెంటనే ఉన్నతాధికారులను సమావేశపరచి వారిని రెగ్యులర్మెంట్ చేయండి. ఈరోజు అడవుల ఉత్తరరాష్ట్ర పెంచాలంటే సిబ్బందికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేస్తే వారు తప్పక మీకు సహకరిస్తారు. తప్పకుండా వారిని రెగ్యులర్మెంట్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫారెస్టులో పనిచేసేవారికి పెషన్స్ ఇవ్వండి. శిక్షణనివ్వండి. మారుమూల ప్రాంతాలలో అడవులలో ఉండేవారికి పెషన్స్ లేకుండా శిక్షణ లేకుండా ఫారెస్టు రేంజర్స్ను నియమిస్తే దానివల్ల ప్రయోజనంలేదు. వారికి కూడా పవర్స్ ఇవ్వండి.

(శ్రీమతి మేరి రవేంద్రనాథ్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

వారికి కూడా పెషన్స్ ఇవ్వండి. ఫారెస్టులో చెక్పోస్టులు ఏర్పాటు చేయండి. అడవులు నరికివేయకుండా, ఉన్నటువంటి అడవులను సంరక్షించి కొత్తగా ప్లాంటేషన్ చేస్తూ సమతుల్యం చేయండి. రాష్ట్రంలో అవి పాటించడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని కొరు తున్నాను.

వేస్తున్నారు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో అత్యధిక భూభాగం పెద్ద పెద్ద బడా భూస్వాముల చేతుల్లో ఉంది. అలాగే కొత్త విషయమేమిటంటే, వ్యవసాయరంగంమీద కూడ పారిశ్రామికవేత్తలు ఈనాడు పెట్టుబడులు పెట్టి, వ్యవసాయరంగాన్ని నాశనం చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులన్నీ చూసినట్లయితే వ్యవసాయరంగానికి కేటాయిస్తున్న కేటాయింపులు శూన్యమని మనకు అర్థమవుతున్నది. అదే విధంగా, 1991-92 సం.లో ప్రభుత్వం ఒరిజినల్ బడ్జెట్తో వ్యవసాయరంగానికి 171.8 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే, రివెన్యూ ఎస్టిమేట్తో దానిని 160 కోట్ల రూ.లకు తగ్గించారు. అంటే 8.6 శాతం నుండి 8 శాతానికి తగ్గింది. గతంలో వ్యవసాయరంగం అభివృద్ధిని చూస్తే, ఈ కేటాయింపులు కూడ సక్రమంగా ఖర్చు చేస్తారన్న నమ్మకంలేదు. వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధికి నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టులు చాల ముఖ్యమైనవి. రోజయ్యగారు ఏదో చెప్పుతున్నారు, ఈ సంవత్సరం నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టులకు చాల బిడ్డ్యాండమ్మైన కేటాయింపులు చేశామని. చాల ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. కానీ అవి అన్నీ ఆచరణలో సాధ్యమయ్యే పనికాదని మనకి తెలుసు.

రాష్ట్రంలో బీయ్యం ఉత్పత్తి చాలాపడిపోయింది. ఉదాహరణకు, 70-80వ దశకంలో బీయ్యం ఉత్పత్తి రాష్ట్రంలో మూడు శాతం కాని 80-90 దశకంలో 1.3 శాతానికి పడిపోయింది. అంటే గత 20 సంవత్సరాలనుండి చూసినట్లయితే ఈ ఉత్పత్తి ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గిపోయింది. అదేవిధంగా చక్కెర, వోగాకు పంటలనుండి వచ్చే ఆదాయం కూడ తగ్గిపోయింది. 1980-90 దశకంలో సరాసరిని మీర్చి దిగుబడి 15.60 కిలోలు ఉంటే, అది ఈనాడు 11.62 కిలోలకు పడిపోయింది. ఒకవైపు ఈ విధంగా వ్యవసాయాత్మకతలు తగ్గిపోయి ఆందోళనకర పరిస్థితులు ఏర్పడితే, రెండవ వైపున వ్యవసాయంపై పెట్టే ఖర్చులు పెరిగిపోతున్నాయి. వ్యవసాయాత్మకతల సూచికను చూసినట్లయితే సెప్టెంబరు, 91 నుండి ఒక శాతం తగ్గింది. దేశంలో జాతీయ స్థాయిలో 2 నుండి 4 శాతం ఉత్పత్తి పెరిగితే రాష్ట్రంలో తగ్గిపోయింది. దీనిని ప్రభుత్వం పరిశీలించలేదా? దీనిని మంత్రిగారు పరిశీలించలేదా? 1993-94 సంవత్సరానికి వ్యవసాయరంగానికి 244 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించామని చెప్పారు. కానీ రాష్ట్ర బడ్జెట్ కేటాయింపులో అది కేవలం 2.5 శాతం మాత్రమే. అంటే దాదాపు 40 శాతం స్థూలం జాతీయ ఆదాయాన్ని ఇచ్చే వ్యవసాయరంగానికి కేటాయించింది కేవలం 2.5 శాతం మాత్రమే. ఇదేనా వ్యవసాయ రంగానికి ఇస్తున్న ప్రాధాన్యతా అని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. వ్యవసాయ రంగంయొక్క అంచనాలను ప్రభుత్వం సరిగా వేయలేదు. క్రింది అధికారులు ఇచ్చే లెక్కలను ప్రభుత్వం గుడ్డిగా నమ్ముతున్నది. ఉదాహరణకు, జూన్-జూలై నెలలో వర్షపాతం 17 నుండి 10 శాతానికి తగ్గిందని ప్రభుత్వం చెప్పింది. సెప్టెంబర్ నెలలో తెలంగాణాలో 52 శాతం, రాయలసీమలో 47 శాతం ఉన్నదని లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. దీనిని బట్టి ఏమి కనపడుతున్నది? లోటు కనిపిస్తున్నది. అంటే ఒక ప్రక్క లెక్కలేమో వర్షపాతం తగ్గినట్లు కనిపిస్తున్నది, మరొక ప్రక్క వ్యవసాయంమీద ఖర్చులు పెరిగినట్లు, ఉత్పత్తి తగ్గినట్లు కనిపిస్తున్నది. దీనిని బట్టి తెలిసేదేమిటంటే, ప్రభుత్వం వ్యవసాయరంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నట్లు అభిప్రాయపడుతున్నాం.

అదే విధంగా పంటల భీమా పథకం రైతాంగాన్ని ఆదుకొనేందుకు కేంద్రప్రభుత్వం 1985వ సం.లో ఈ పథకాన్ని ప్రతిపాదించింది. కానీ ఆ పథకం ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో కేవలం కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ లోనూ, వాణిజ్య బ్యాంకింగ్ లోనూ మోడైన రైతులకే ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేస్తున్నారు. రెండవ విషయం ఏమిటంటే, మండలాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోవడంవల్ల, ఏ గ్రామాలలో అయితే పంటలు తీవ్రంగా దెబ్బ తిన్నాయో అక్కడ ఈ పథకం సరిగా అమలుచేయలేకపోవడంవల్ల రైతులు చాల ఆందోళనకర పరిస్థితులలో ఉన్నారు. గత శాసనసభ సమావేశాలలోనే ఈ పథకం సక్రమంగా లేదు, పథకాన్ని సవరించవలసిని అవసరం ఉందని తీర్మానించడం జరిగింది. వాస్తవంగా ఈ పథకాన్ని సమగ్రంగా అమలు జరపాలంటే, మండలాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోకుండా, గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

అలాగే, వాణిజ్య బ్యాంకింగ్ కంటే కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ నుండి విస్తృతంగా రుణాలు రైతులకు లభించే విధంగా ప్రభుత్వం బడ్జెట్ రూపొందించలేకపోయింది. అందుచేత దానిని కూడ చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రెండవది, ఈ సహకార రుణాలు అనేది కేవలం బుక్ ఎడ్జస్టిమెంట్, తెక్నాల ప్రకారంగా మేము ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చామని చెప్పడం తప్పిస్తే, ఆవరణలో రైతులకు ఏ మాత్రం రుణాలు అందడం లేదు. ఉదాహరణకు బ్యాంకింగ్ లోని అన్ని దీర్ఘకాలిక రుణాలు కలిపి 1990-91లో 350.17 కోట్ల రూ.లు ఇచ్చారు. కానీ 1991-92 సంవత్సరంలో 500 కోట్ల రూ.లు రుణాలు ఇవ్వాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నా, 337.47 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చారు. దీనినిబట్టి రైతులకు కో-ఆపరేటివ్ రుణాలు ఏలా ఇస్తారో ఆర్థం కావడంలేదు. 1993-94 సంవత్సరానికి గాను చెప్పుతున్న తెక్నాల నమ్మకకంకగా లేవు. అందుచేత మీరు చిత్తుతుద్దితో రైతులను ఆదుకోవాలంటే, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు వ్యవసాయంపై పెట్టుబడులు పెట్టాలంటే, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ నుండి వారికి సకాలంలో రుణాలు పంపిణీ చేయాలి. అదే విధంగా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ లో పెనిడెంట్లు చేస్తున్న అవినీతి పనులను ఆరికట్టేందుకు భీష్మతమ్మన, సరియైన చర్య తీసుకొని రైతులను ఆదుకోవాలని, బుక్ ఎడ్జస్టిమెంట్ కోసం కాకుండా, ప్రగల్భాలు పలుకకుండా రైతులకు చేయూత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

100

ఇక విత్తనాలు, వ్యవసాయరంగానికి ప్రధానమైనవి విత్తనాలు ఎరువులు నీటిపారుదల మ. పౌజక్తులు, విద్యుత్తు. రాష్ట్రం మొత్తం మద చూస్తే ఎకరానికి 60 బస్తాలు పండుతాయని పెర్వేటు విత్తనాల సంస్థలు రెడియోల ద్వారా చెబుతున్నారు. రైతులు మోసపోతున్నారు. 60 బస్తాలు పండుతాయనుకుంటే 20, 30 బస్తాలు మాత్రమే పండి, రైతులు నష్టపోతున్నారు. ప్రభుత్వమే కంట్రోలు చేసి సరైన విత్తనాలు వచ్చే విధంగా చేయాలి. విత్తనాల విషయంలో ప్రభుత్వ కంట్రోలు లేదు. ఇండిరా వికాస్, ఇండిరా వజ్రం, సైనకాస్ అనే పెర్వేటు విత్తన సంస్థలు కేవలం ప్రచారం చేసుకుని అమ్ముకోవడానికే చూస్తున్నందువల్ల రైతులు మోసపోతున్నారు. కాబట్టి నకిలీ విత్తనాలను ప్రభుత్వం గుర్తించి వారిని అజమాయిషీ చేయండి. విత్తనాలు బయటి మార్కెటుకు పోవాలంటే కంట్రోలు చేసి, చెక్ చేయాలన్న అవసరం వుంది. ప్రభుత్వం యిందుకోసం అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలను, వ్యవసాయ శాఖను సమన్వయం చేసి

కంట్రోలు చేయకపోతే దిగుబడి పెరిగే అవకాశంలేదు. అధ్యక్షా, అసమర్థత అంటే - విత్తనాల విషయంలో 204 కల్తీ కేసులను కనుక్కుంటే 14 మందిని మాత్రమే ప్యానిక్యాట్ చేశామన్నారు. అది వారి లెక్క పక్కారం. ఈనాడు కల్తీ ఎరువులు 7,400 కేసులు పరిశీలిస్తే 104 మందిపై మాత్రమే కేసులు బుక్ చేశామన్నారు. దీనిని బట్టి కల్తీ, నకిలీ ఎరువులను ప్రభుత్వం కంట్రోలు చేయలేకపోతోంది. రైతులకు నష్టం కలుగుతోంది. సీరియస్ గా ఫేలయ్యి ప్రభుత్వం నకిలీ ఎరువులు లేకుండా చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది.

ఇక మూడవ విషయం మార్కెటు కమిటీలు, యార్డులు. ఈనాడు 150 కోట్ల మిగులు నిధులున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రాష్ట్రంలో నూటికి 75 మంది బతుకుతున్న వ్యవసాయాన్ని గురించి చర్చ జరుగుతోంటే వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగారు సభలో లేకపోతే ఎట్లాగండి? వారు కాదా జవాబు చెప్పాల్సింది? రోజయ్యగారు వారి శాఖ గురించి చెప్పారు. వ్యవసాయం చాలా కీలకమైన శాఖ.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డులన్నీదీనో రైతులకు ప్రయోజనం కలిగే విధంగా స్థాపిస్తే మంచిది. గోడౌన్లుగాని, మార్కెట్ యార్డులుగాని రైతులకు ఉపయోగపడటంలేదు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఈ మార్కెట్ యార్డులలో 150 కోట్ల రూపాయల మిగులు నిధులున్నాయి. ఎక్కడా కొత్తగా మార్కెట్ యార్డులు నిర్మింపడంలేదు. రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా కాక గోడౌన్లను పైవేటు వ్యక్తులకు యివ్వడం జరుగుతోంది. మార్కెటు కమిటీలలో ఉన్న అధికారుల, ఫైర్లన్ల అవినీతిపై ఎటువంటి చికిత్సను లేకుండా ఉంటే, ఎటువంటి విభాగం లేకుంటే కుంభకోణాలు జరుగు తున్నాయి. ఈ 150 కోట్లను వినీయోగించి అవసరమైనవోట్ల రైతులకు ఉపయోగపడేలాగు మార్కెటు యార్డులను ఏర్పాటు చేయాలి. గోడౌన్లు పైవేటు వ్యక్తులకు కాకుండా రైతులకు యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇక ఎగుమతులు. ఎగుమతుల విషయంలో ప్రభుత్వం కామన్ ఏజన్సీ పెట్టలేదు. ఒక సామాన్య రైతు వాగాకునో, పత్తినో, మీర్చినో ట్రాన్సుపోర్టు చేయాలన్నా, ఇతర దేశాలలో వాటి ధరలు తెలుసుకోవాలన్నా చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ప్రభుత్వం కనుక ఎగుమతులు సక్రమంగా జరగాలనుకుంటే వేటికి కామన్ ఏజన్సీ ఏర్పాటు చేస్తే రైతులకు ఉపయోగంగా ఉంటుంది.

తర్వాత, సివిల్ సప్లయ్స్. 1992-93 సంవత్సరంలో రూ. 280 కోట్లు కేటాయించారు దీనికి. ఈనాడు కిలో బియ్యం ధర పెంచారు. కొందరికి రేషనుకార్డులు కట్ చేశారు. ఫుగర్ రేటు 20 శాతం పెరిగింది. అన్ని ఆహారధాన్యాల ధరలూ పెరిగాయి. సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషను యిస్తున్న నిత్యావసర వస్తువులు సామాన్య మానవుడికి అందడం లేదు. కనీసం పచ్చకార్డులన్నవారికి కూడ ఈ ప్రభుత్వ యివ్వలేకపోతోంది. 70 శాతం

ఉన్న సామాన్య ప్రజలకు, వ్యవసాయ కూలీలకు ఈ డిపార్టుమెంటు ద్వారా అందకపోవడం వల్ల చాలా ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి.

పోతే బదవది. యూనిమల్ హాస్పిటల్. గత అసెంబ్లీలో 200 పశువుల ఆసుపత్రులు పెడతామన్నారు మీనిస్టరుగారు. ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ మరో ఆసుపత్రి పెడతామన్నారు. అంటే ఆ రెండు వందలా కాక మరొకటి? ఈ రాష్ట్రంలో డెల్టా ప్రాంతంలో పశువుల ఆసుపత్రులు లేకపోవడంవల్ల యిబ్బందిపడుతున్నారు. ఈనాడు అధికారులు కమీషన్ కోసం ఎక్స్ పెయిర్ అయిపోయిన మందులు వాడుతున్నారు. పశువులకు అవసరమైనవి కొనకుండా కమీషన్ ఆశించి కొన్ని మందులు కొంటున్నారు. పశువులు వృద్ధి చెందాలంటే రైతులకు ఆసుపత్రులు ఉపయోగపడేలా ఉండేలా అటువంటి అధికారులపై యాక్షన్ తీసుకోండి. గతంలో 200 ఆసుపత్రులు యిస్టామన్నవి కాక ఈ సంవత్సరం మరో పశువుల ఆసుపత్రి యిస్టారా? క్వెస్ట్ చేయలేదు. ఏదో ప్రజలను మోసం చేయడానికి తప్ప ఈ ఆసుపత్రులు కాగితాల మీదనే ఉండి, ఆచరణలో జరగడంలేదు. సి.ఆర్.ఇ.పి. కింద డెల్టా ప్రాంతాలలో అనేకచోట్ల అవసరం కాబట్టి ఈ పశువుల ఆసుపత్రులని అక్కడ ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను. పాల పరిశ్రమ చాలా సంక్లిష్టంలో ఉంది.

అనేక ప్రాంతాలలో కోళ్ళ పరిశ్రమలు మూతబడ్డాయి. వ్యవసాయ రంగానికి యిస్తున్న రాయితీలు కోళ్ళ పరిశ్రమలకు కూడా యివ్వకపోతే, ఈనాడు 5 వేల పక్షులున్న యూనిట్ ను హౌస్ హోల్డ్ యూనిట్ గా ప్రకటించకపోతే రాష్ట్రంలో కోట్లాది రూపాయలు యిప్పటికే నష్టపోయారు. రైతాంగం దెబ్బతిన్నారు. కోళ్ళ పరిశ్రమ దెబ్బ

ఇక ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు. దీనిలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి 43.28 వేల హెక్టార్ల అడవులను నిర్మూలించారు. ఇది నేను చెప్పడం కాదు, ఫారెస్టుమెంటు అంచనాల కమిటీ చెప్పింది. అదే విధంగా దేశంలో వైశాల్యంలో 33 శాతం అడవులు ఉండాలని లెక్కలు చెప్పింది. మరి అది ఈనాడు 19 శాతానికి దిగజారిపోయింది. అడవులు కొట్టడంవల్ల వర్షపాతం దెబ్బతినే అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మరి సోషల్ ఫారెస్టులో పెదవారికి ఇన్ వాల్యుమెంటు లేకుండా, ప్రజలను ఇన్ వాల్యు చేయకుండా, ఇన్ కమ్ వచ్చే ఏరకమైన కార్యక్రమం చేయకుండా అభివృద్ధి పథకాలు ఎక్కడ చేపట్టారు? ఉదాహరణకు సోషల్ ఫారెస్టులో తునికాకు 100 ఆకులున్న కట్టకు 125 షెసలు యివ్వాలని డిమాండు చేస్తే 70 షెసలు యిస్తున్నారు. పేదవాళ్ళను కాపాడే ప్రయత్నం చేయండి. 125 షెసలు వచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేయండి. వారికి ఫారెస్టు ల్యాండ్స్ ఇచ్చి రెగ్యులర్ ఇన్ కమ్ వచ్చే పళ్ళమొక్కలు, పొగాకు, కుంకుమ వేసుకునేలా చేయండి.

తర్వాత ఫిషరీస్. ఇది పెద్ద సమస్య. ఈనాడు రాష్ట్రంలో నొస్టేట్ లుగా ఏర్పడ్డ పేదవాళ్ళకు యివ్వకుండా సముద్ర తీరప్రాంతాల్లో ఉన్న బడాబడా బాబులకు, ప్లైవేటు

వ్యక్తులకు వందలు, వేల ఎకరాలు యిస్తున్నారు లేబుకి. టెక్నోక్రాట్స్, ప్లెయేటు వ్యక్తుల పేరుమీద తీసుకుంటున్నారు. నేను డిమాండు చేస్తున్నాను, పేదవాళ్ళ అభివృద్ధి కొరితే, రాయలు, చేపల చెరువులను ఎవరైతే నొన్నెట్టుగా ఏర్పడాలో ఎంక్వయిరేచేసి ఆ విధమైన కరెక్టు నొన్నెట్టి మెంబరంగకు యివ్వండి. అది ఉపయోగిస్తుంది తప్ప, పేదవాళ్ళ కడుపులుకొట్టి, మధ్యతరగతివాళ్ళ కడుపులు కొట్టి బడాబడా బాబులకు యివ్వడంవల్ల పృథుత్వానికి నష్టం జరుగుతోంది.

తదుపరి, ఫిషరీస్ లో ఇంటర్వ్యూలు జరిగాయి. రిజల్టు ఇంకా ప్రకటించలేదు. నేను డిమాండు చేస్తున్నాను. వాటిని కాన్సిల్ చేసి ఫిషరీసును పేదవాళ్ళకు యివ్వండి.

ఈనాడు వ్యవసాయ రంగం ఈ పరిస్థితిలో ఉందంటే, మనం ఐ.ఎం.ఎఫ్. లోను తీసుకోవడంవల్ల, మన దేశ నూతన ఆర్థిక విధానంవల్ల, ఎరవులు, విత్తనాలపై సబ్సిడీలు ఎత్తివేయడంవల్ల, వారి కండిషన్లకు తలవొగ్గడంవల్ల, కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలవల్ల వ్యవసాయం అభివృద్ధి కావడంలేదు. దానికితోడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని నిర్లక్ష్యంచేసి నిర్వేర్యం చేయడంవల్ల, ఉత్పాదకశక్తి పడిపోవడం జరిగింది. శ్రీరాంసాగరు వంటి అనేక ప్రాజెక్టులు ఎలాట్ మెంటు లేకుండా అభివృద్ధి కాకుండా ఉన్నాయి. ఎరువులు, విత్తనాలపై సబ్సిడీ కట్టేయడంవల్ల రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని నిర్లక్ష్యంచేసి మాటలకే ప్రాధాన్యత యిచ్చి, చేతలలో మాత్రం ఎలాట్ మెంటు చేయడంలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతవహించాలి. మొత్తం రైతాంగం 1.20 ఆందోళన చెందుతున్నారని మేము డిమాండుచేస్తూ చెబుతున్నాము. మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే ము, ఈ ఎమెండ్ మెంట్ పెట్టి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:- ఏదో జన్మానికి ఒక శివరాత్రిలాగా ఎప్పుడో ఒక్క డిమాండ్ మీద చర్చకు అవకాశం వస్తుంది. మంత్రులయినా సీరియస్ గా వీని, స్పందించి జవాబు యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- డిమాండ్ కు సంబంధించిన మంత్రులందరూ ఉన్నారు. స్పీకర్ గారు పిలిపిస్తే మాట్లాడడానికి వెళ్ళాను. ఏవిధంగా కల్పే అయిన విషయం, కేసులు పెట్టిన విషయం, పొత్తికన్నీ, కోరిన విషయం కూడా నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- చక్కటి జలవనరులు, పుష్కలమయిన భూభాగం, అపార మయిన ఖనిజసంపద, పొడవయిన తీరప్రాంతంకల ఆంధ్రప్రదేశ్ మనది. ఇక్కడ వ్యవసాయరంగంలో కానీ, అనేక రంగాలలోకానీ పుష్కలమయిన జల వనరులు ఉన్నప్పటికీ ప్రాజెక్టులు లేక, ఉన్న ప్రాజెక్టులు పెండింగ్ లో ఉండడంవల్ల ఈ పరిస్థితి, ఈ రోజు దారుణంగా ఉంది. మీకు తెలుసు, ఈ మొత్తం భూవిస్తరణ 274.5 లక్షల హెక్టార్ల భూభాగం ఉంటే 167.5 లక్షల హెక్టార్ల భూమి సాగు కావలసిందీ ఉంది. అయితే మనం 40 లక్షల హెక్టార్లకు మాత్రం నేరు అందిస్తున్నాము. వేటికి కారణం జలవనరులు ఉన్నప్పటికీ కూడా మనం ప్రాజెక్టులు లేక నేరు ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఆరున్నర సంవత్సరాలు మీరు కూడా పరిపాలన చేశారు కదా ఎందుకు ఇవ్వలేదు అని అంటున్నారు. మూడు దశాబ్దాలకు పైగా పరిపాలన చేసిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఈ పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల

విషయంలోగానీ, రిజర్వాయర్ల విషయంలోకానీ శ్రద్ధతోసుకోలేదు. రాష్ట్రం మీద నీజంగా పేరువుంటే ఈ ప్రాజెక్టులు ఎందుకు పూర్తిచేయలేదని అడుగుతున్నాను. ఇంత భూభాగం ఉపయోగించుకునే పరిస్థితి ఉంటే అటు కృష్ణాజలాలు అనవసరంగా సముద్రంలో కలిసి పోతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం చూస్తే జూన్, జూలై నెలలవరకు పడవలసిన నాట్లు ఆగస్టు, సెప్టెంబరులలో కూడా పడలేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి? నేరు ఉంటేనే వ్యవసాయం చేస్తారు. వ్యవసాయం ఉంటేనే ఉత్పత్తి ఉంటుంది. ఉత్పత్తి ఉంటేనే ఆహార ధాన్యాల ఉంటాయి. లేకపోతే ఇతర రాష్ట్రాల నుండి సేకరించుకోవాలి. వీటన్నింటికీ కారణం పెండింగ్ ప్రాజెక్టులని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉండగా, రాయలసీమకు సంబంధించి పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు నేరు ఇవ్వమని ఢిల్లీ వరకు వెళ్లడం జరిగింది. నోదరులందరికీ తెలుసు అక్కడ మమ్ములను ఎటువంటి అప్రతిష్ట పాలుచేశారో, అరెస్టుచేసి, బియర్ గ్యాస్ వదిలి, లాఠీఛార్జిచేసి అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేసి చివరకు రామ్ మనోహర్ లోహియా హాస్పిటల్ కు పంపిన విషయం తెలుసు. మీరేమి చేస్తున్నారు. పెన మీరే ఉన్నారు. ఇక్కడా మీరే ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఎందుకు పూర్తి చేయడంలేదు. రఘుమారెడ్డిగారు శ్రీశైలం ఎడమకాలవ విషయంలో చెప్పారు. ఎప్పుడు తీసుకువస్తారు ఈ ప్రాజెక్టును. ఇప్పుడు పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- గౌరవసభ్యురాలు మాట్లాడుతున్న విషయం వేరు. ఇక్కడ మాట్లాడవలసింది వ్యవసాయం, అడుపులు, కోఆపరేషన్, మార్కెట్ గురించి. ఇరిగేషన్ దిమాండ్ వచ్చినప్పుడు మీకు అవకాశం యిస్తే ఆ విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- 1977 సంవత్సరములో జనతా గవర్నమెంట్ రైతులకు ఎరువులపై సబ్సిడీ పెట్టింది. దానిని 1991లో మే ప్రభుత్వం తీసివేసింది. దీనివలన గుంటూరు జిల్లా చిలుకలూరిపేటలోనూ, ఇంకా కోదాడ, సూర్యాపేటలలో రైతు సంఘర్షణ జరిగితే చిలకలూరిపేటలో ఇద్దరు రైతులు చనిపోయారు. వందలాది మంది క్షతగాతులయ్యారు. దీనికి కారణం మే గవర్నమెంట్. సన్నకారు, చిన్నకారు సామాన్య రైతులకు ఎరువులు ఉత్పత్తి ధరలకే యివ్వమని కేంద్ర ప్రభుత్వం 69 కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేసింది. ఇంతవరకు అవి రైతులకు ఇవ్వలేదు. వోయిన డిసెంబరులో శాసనసభ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు మా పార్టీవారు అడిగితే, ఆ 69 కోట్లు ఎరువుల కర్మాగారానికి పెడతాముగానే రైతులకు ఇవ్వమని అప్పటి మంత్రి రాంభూపాల్ హౌదరిగారు చెప్పడం జరిగింది. మీకు రైతుల మీద ప్రేమగానీ, అభిమానంగానీ లేవు. మా ప్రభుత్వం ఉండగా కరంటు యూనిట్ 64 పెసలు ఉంటే 4 పెసలకు యిప్పి రైతాంగానికి 350 కోట్ల రూపాయలు రాయితీ ఇచ్చాము. మరి మా ప్రభుత్వ హయాంలో ఆరున్నర సంవత్సరాల కాలంలో 5.30 లక్షల పంపుసెట్లకు కనెక్షన్లు యిస్తే 36 సంవత్సరాల వారి పాలనలో 5.50 లక్షల పంపుసెట్లకు మాత్రమే కనెక్షన్లు యివ్వగలిగారు. ఎవరు ఎక్కువ ఇచ్చారు అని అడుగుతున్నాను. ఎక్కువ పంప్ సెట్లకు కనెక్షన్లు ఇవ్వడంవల్ల దగ్గర దగ్గర 15 లక్షల ఎకరాల భూభాగానికి నీరు సరఫరా చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా 10 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తులు పెరగడం కూడా జరిగిందని మే ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక మీ విషయం కూడా చెబుతాను, మంత్రివర్గులు రోజయ్యగారు ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి. కరెంటు విషయంలో వారు వచ్చిన తరువాత ఒక పనిచేశారు. 5 హెచ్.పి. వరకు సామర్థ్యంగల మోటార్ విద్యుత్ పంప్‌సెట్లకు కరెంటు ఛార్జీలులేవు ఆ పైన సామర్థ్యంగల పంప్‌సెట్లకు ఛార్జీలు పెంచుతామని చెప్పారు. మేము చాలా సంతోషించాము. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంకన్నా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వ్యవసాయాత్పత్తులకు బాగా ఛార్జీ ఇచ్చారు, 5 హెచ్.పి. వరకు విద్యుత్ ఛార్జీలు లేకుండా చేశారు అని మేమంతా అనుకున్నాము. కానీ అదేమీ కాదు. 5 హెచ్.పి. కన్నా ఎక్కువ సామర్థ్యంగల విద్యుత్ పంప్‌సెట్ల మీద వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు రేట్లు పెంచేశారు, చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో, తరువాత జనార్థనరెడ్డిగారు, ఆయన ప్రభుత్వంలో. 5 హెచ్.పి. సామర్థ్యంగల విద్యుత్ పంప్‌సెట్లకు రూ. 100 చేశారు. తరువాత మూడవ ప్రభుత్వం వచ్చింది. వారి ప్రభుత్వంలో మళ్ళీ రూ. 75/- లకు తగ్గించారు. మరి ఇలా ముఖ్యమంత్రి మారినప్పుడల్లా విద్యుత్ ఛార్జీలలో వ్యత్యాసాలు మారుతూ, మారుతూ ఉంటే, వ్యవసాయానికి, వ్యవసాయదారులకు, వ్యవసాయ పనిచేసేవారికి, రైతులకు... ఇండాక నోదరులు చెప్పారు, 75 శాతం మంది వ్యవసాయంలోనే పనిచేస్తున్నారని, ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటేనే రైతాంగం. అలాంటి రైతులకు ఈనాడు మీరు ఈ రకంగా ఛార్జీలు పెంచుకుంటూ పోతూ ఉంటే, రైతులు ఎలా ఇబ్బందులు పడకుండా ఉంటారు? ఉత్పత్తులు ఎలా చేస్తారు? ఈ జనాభాను ఎట్లా అరికడతారని మీ ద్వారా మంత్రివర్గులను అడుగు తున్నాను.

ఇందువల్ల ఎంత నష్టం వచ్చిందంటే, ఈ పంప్‌సెట్స్ ఇవ్వకపోవడంవల్ల ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేమ్‌లో 5 లక్షల ఎకరాలు ఎండిపోయాయి. అంతే కాకుండా, 1990కి ఇప్పటికి తేడాచూస్తే, అవరోత్పత్తులు 14 లక్షల టన్నులు తగ్గిపోయాయి. వేటన్నిటికీ కారణం, ఈ రెంటు సరఫరా సరిగాచేయకపోవడంవల్ల, మేము ఇచ్చిన కనెక్షన్లు ఎన్ని? మీరు ఇచ్చిన కనెక్షన్లు ఎన్ని? మూడేళ్లకు మీరు ఎన్ని ఇచ్చారు? ఒక లక్ష కనెక్షన్లు. 4 లక్షల కనెక్షన్లు మీరు అలాగే పడేశారు. మా ప్రభుత్వ వాయంలో, ఇండాక నోదరులు చెప్పినట్లు సహకార బ్యాంకులద్వారా ఐదున్నర శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చాము. సహకార సంఘాలలోని ప్రతి ఒక్క మెంబరుకు ఐదున్నర పైసలతోనే ఎరువులుకానీ, విత్తనాలుకానీ, సబ్సిడీ రేట్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అది ఏమీ లేకుండా పోయింది.

ఇంక సెరికల్చర్. సెరికల్చర్ ఎక్కడ పెట్టారు? ఏ జిల్లాలో పెట్టారు? మీరు ఏ జిల్లాలో పెట్టారు ఎవరికే తెలియదు. మా గుంటూరు జిల్లా సంగతి అసలే తెలియదు. ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు సెరికల్చర్‌కు కేటాయించారు? అనే విషయం మాకు అసలు అర్థం కావడంలేదు. ఈ సెరికల్చర్ విషయంలో ఫెబ్రిల్ అనే ఒక జబ్బు వచ్చింది. ఈ పట్టు పురుగులకు ఆ జబ్బువస్తున్న విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమీ శ్రద్ధతోసుకోవడంలేదు. దాని రోగనివారణకు ఏమీ మందు కూడా ఇవ్వించడంలేదు. అది అజీర్ణం వ్యాధుల్లో మొదటిది. దానివల్ల ఈ వలయాకారంలో ఉన్న ఈ పురుగు పెట్టే పట్టును అది సుద్దుకొట్టుకు

పోతుంది. అందుచేత సెరికల్చర్ కు కూడా గుంటూరు జిల్లాలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది మహిళలకు చాలా అత్యవసరమైనది. చాలామంది పిల్లలు 10వ తరగతి పాస్ అయినవారు, ఇంటర్మీడియట్ పాస్ అయినారు, డిగ్రీ పాస్ అయిన పిల్లలు అనేకమంది ఈ సెరికల్చర్ లో పనిచేస్తున్నారు. అటువంటి వారికి ఈ సెరికల్చర్ లో ప్రాధాన్యతనిచ్చి, వారికి సబ్సిడీలు ఇచ్చి, సెరికల్చర్ ను కూడా ప్రోత్సహించవలసిందిగా మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఫిషరీస్. మేకు తెలుసు, రాష్ట్రంలో దగ్గర దగ్గర 900 కి.మీ.లకు ఎక్కువగానే ఉంది తీరప్రాంతం అని మీరు చెబుతున్నారు. మాకు కూడా దగ్గర దగ్గర 100 కి.మీ.లకు పైన ఉంది. ఈ తీరప్రాంతంలో ఉన్న ఫిషరీమెన్ కు మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? వలలు ఇస్తున్నారా? వలలకు సబ్సిడీలు ఇస్తున్నారా? నావలకు సబ్సిడీలు ఇస్తున్నారా? ఫిషరీమెన్ కు ఇళ్లుకావాలి. మా ప్రభుత్వంలో ప్రత్యేకించి, ఫిషరీమెన్ కు గృహనిర్మాణ పథకంలో ఇళ్లు కట్టించడం జరిగింది. కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఫిషరీమెన్ కు ఇళ్లు నిర్మించే ప్రయత్నం మానుకున్నారా? అసలు మామూలుగా కట్టించి ఇచ్చే ఇళ్లెవరు. గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఎ.లకు ఒక్కొక్కరికి 350 ఇళ్లు ఇస్తే, తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఎ.లకు ఒక్కొక్కరికి 165 ఇళ్లు ఇచ్చారు. అయ్యా, మాకు ఎందుకు అన్యాయం చేశారంటే, మీరు తెలుగుదేశం కాబట్టి తక్కువ ఇచ్చాము, మా కాంగ్రెస్ వారికి ఎక్కువ ఇచ్చామని చెప్పారు. ఈ అన్యాయం ఎక్కడైనా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఫిషరీమెన్ ఉండే విలేజ్స్ చాలా ఉన్నాయి. అందువల్ల ఫిషరీమెన్ కు గృహనిర్మాణానికి సెవరల్ గా కోటా ఇవ్వవలసిందిగా మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఆశ్రమ పాఠశాలలు. నా నియోజకవర్గంలో రెండు ఆశ్రమ పాఠశాలలు మంజూరయ్యాయి. అవి మంజూర్ 5 సంవత్సరాలు అయింది, ఇంతవరకు ఏమీ ఇవ్వలేదు. ఆ ఆశ్రమ పాఠశాలలకు మేము కొత్తపాలెం గ్రామంలో 10 ఎకరాల స్థలం కంట్రీ బ్యూషన్ గా ఇచ్చి ఉన్నాము. ఫిషరీమెన్ కు ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత తుఫాన్ షెల్టర్లు కావాలి. ప్రతి ప్రాంతానికి తుఫాన్ షెల్టర్లు కావాలని మే ద్వారా మంత్రివర్యులను అడుగుతున్నాను. అలాగే బీడ్జీలు కావాలి. రైతులు పండించిన పంటలకు భీమా ఫథకం కావాలి, ఇన్సూరెన్సు చేయాలి. అనే విషయం మే ద్వారా మంత్రి వర్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అందుకే మేము మా ప్రభుత్వం ఉండగా కర్షక పరిషత్తు అనే దానిని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. అది కూడా మేము దొడ్డిదారిన చేయలేదు. మేము దొడ్డిదారిన రావాలని కాదు. కర్షక పరిషత్తుకు డైరెక్టుగా ఎలక్షన్ పెట్టాలి, రైతులకు ఉపయోగపడే పనిచేద్దాం, రైతుల పంటకు సరియైన రేటు ఇప్పించాలి, రైతు సమాఖ్య కావాలి, పంటల సమాఖ్యకావాలి, ఎరువుల భీమా చేయాలి, పండిన పంటలకు భీమా ఇవ్వాలి అని చెబితే, దానిని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వ్యతిరేకించింది. ఈ రైతులు పండించిన పంటలకు సరియైన రేటు కట్టించి, భీమా పథకం వర్తింపచేసి, పంట కాల్యాలను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలో పంట కాలువలు తగ్గవారు. ఇరిగేషన్ కాకుండా, డ్రైనేజీ కాలువలు తగ్గవారు. రోశయ్యగారికి కూడా తెలుసు. ఇక్కడ ఉన్న నోదరులు ఏదో చెబుతున్నారు. 1వ ఫేజ్, రెండవ ఫేజ్, మూడవ ఫేజ్ అని. అది రైతాంగానికి

ఉపయోగపడే కాలువలుకాదని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. రూ. 10 లక్షలు ఖర్చు చేసిన కాలువకు కనీసం 2 లక్షల పనులు కూడా కాలేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనదని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇట్లా ప్రతి ఒక్కదానిలో కూడా రైతులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఈనాడు కాలువలు త్రవ్వకపోయినట్లయితే, ఇరిగేషన్ కాలేదు, డ్రైనేజీ లేదు.

అధ్యక్షా, ఈరోజున మహిళా శాసనసభ్యురాలిగా మా సమస్యలను, రైతాంగానికి ఉన్న ఇబ్బందులను వివరించడానికి మీరు మహిళ కనుక నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. మీ స్థానంలో పురుషులే ఉన్నట్లయితే నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చేవారు కాదు కాబట్టి మీరే ఎక్కువగా ఉండవలసిందిగా కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటాపు:- అధ్యక్షా, డిమాండు చాలా ఉన్నాయి, సమయం చాలా తక్కువ ఉంది. ఎనల్వేజ్ చేయలేను, పాయింట్-వైజ్ గానే చెబుతాను. దానికి సంబంధించిన మంత్రివర్గుల ఎంతవరకు వీలువుందో అంతవరకు చేసిపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి సంబంధించి, ఈ రాష్ట్రంలో మనం సుమారు 7.8 సంవత్సరాల అంచనాలు తేసుకుంటే, మనకు పండే పంట, మనకు వచ్చే ఉత్పత్తి, మనం తప్పిపోవడే విధంగా లేదని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. కనీసం రెండు, రెండున్నర మిలియన్ టన్నుల రైస్ ఇంకా ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసుకోలేకపోతే, ఈ పెరుగుతున్న జనాభాకు మనం 450 గ్రాముల చొప్పున నేషనల్ యావరేజీ ప్రకారం ఇవ్వలేదు అనే అభిప్రాయం మీకు మనవిచేస్తున్నాను. నేషనల్ యావరేజీ 600 గ్రాములు ఉంటే మొత్తం దేశంలో సుమారు 1.40 27 మిలియన్ టన్నుల నుంచి 30 మిలియన్ టన్నులు ఎక్కువ పండించాలని లక్ష్యం. పెట్టుకున్నప్పుడు కనీసం ఇక్కడ మనం రెండు, రెండున్నర మిలియన్ టన్నుల బియ్యం ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయకపోతే ఇక్కడ పెరుగుతున్న జనాభాకి అంటే మనం 450 గ్రాములు చేయగలగడం కాదు కదా 600 గ్రాములు చేసే సమస్యలేదు. కాబట్టి మంత్రిగారికి దీనికి కావలసిన ఒక సిస్టమాటిక్ అప్రోచ్ ఉండాలని కోరుతున్నాను. ఆ సిస్టమాటిక్ అప్రోచ్ లేదనే నాకు తెలుసు. కాబట్టి ఆ అప్రోచ్ కావాలని కోరుతున్నాను. రైతులు పంట పండిస్తూంటే, అది మామూలుగా అగ్రికల్చర్ అనుకుంటారే తప్ప ఇక్కడ నుంచి మానిటర్ చేసింది లేదు. మానిటర్ చేయడంలేదని సభాముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను. మానిటర్ చేయడంలేదని అంటే రైతులకు తమ పంటలో ఎప్పుడు ఏ రకమయిన నష్టాలు, జబ్బులు వస్తాయో అనేది రెండు నెలలకు ముందుగా ఊహించుకొని గతాన్ని అనుభవంతోకి తేసుకొని గ్లోబల్స్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది కానీ ఇక్కడ అలాంటిది లేదు. తుంగురు వైరస్ వచ్చిన తరువాత అది వచ్చిందని చెప్పడంతో అప్పుడు వారు పరుగెత్తడం అది మానిటర్ కాదు. ఆసలు మొత్తం గతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందే ఊహించుకొని డివార్మమెంట్స్ వారిని పంపి ఆ రైతాంగానికి దోహదపడితేనే అది సరయిన మానిటోరింగ్ అవుతుంది. కాబట్టి మొత్తం సిస్టమ్ మార్పుకొనే అవసరం, హంగూ ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఐ.సి.ఆర్. దగ్గర నుంచి రీసర్చ్ సేషన్స్ అనే ఈ రాష్ట్రంలోనూ ప్రక్క రాష్ట్రంలోనూ ఉన్నాయి. అన్నీ క్రాప్స్ కి సంబంధించి వేరంతా ల్యాబ్ టు ల్యాబ్ పోగ్రామ క్రింద గ్రామాలకు వెళ్లి అక్కడవారిని ఎడ్యుకేట్ చేయడం కాకుండా, వారు నేర్చుకునేది కాకుండా, రీసర్చ్ పేరుతో ల్యాబ్ టు ల్యాబ్ పోగ్రామ కండక్ట్ చేయనందువల్ల ఏరకంగానూ ఈ రైతాంగానికి లేట్ సీ టెక్నాలజీ ఉపయోగపడడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇదివరకు జనార్థనరెడ్డిగారు అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు మోజ్మెల్ ల్యాబరేటరీస్ గురించి అడిగాను. ఈ రాష్ట్రంలో లక్షలాది ఎకరాల భూములకు కావలసిన అవసరాలు, భూమి రకాల గురించిగాని, లోపాల గురించిగానీ, ఫర్టిలైజర్స్ తో వచ్చే అడల్ట్రోఫన్స్, పెన్సిస్టెడ్స్ తో వచ్చే అడల్ట్రోఫన్స్, రైతాంగానికి తెలియాలి అన్నప్పుడు వారు ఎక్కడ నుంచి అయినా కంప్లయింట్ చేసినప్పుడు, ఆ శ్యాంపిల్ హౌదరాబాదుకు తీసుకువచ్చి మరల ఇక్కడ నుంచి తిరిగి వెళ్లాలి అని జరిగే ఈ అవకతవకలు అక్కడ ఉన్న రైతు భరించే స్థితిలో కానే, కంప్లయింట్ చేసే స్థితిలోగానే లేదు. కనీసం 6 జోన్స్ తో 6 మోజ్మెల్ ల్యాబరేటరీస్ పెట్టేటట్లు ఉంటే, ఈ రాష్ట్రం వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన రాష్ట్రం కాబట్టి, ఇప్పుడు వేటిలో పెద్దపెద్ద వ్యాన్స్ వచ్చాయి కాబట్టి ఈ విధంగా పెద్దగా ఏర్పాటు చేసుకొని అందులో ల్యాబ్స్ కట్టించుకుంటే దాదాపు మొత్తం అంతా కలిపితే 3 కోట్లు 4 కోట్లు కావచ్చు. దీనివల్ల కోట్లాది ఎకరాల భూమిని, లక్షలాది పంటనూ మనం రక్షించుకునేందుకూ, ఫర్టిలైజర్స్, పెన్సిస్టెడ్స్ అడల్ట్రోఫన్ అవడానికి ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో నిజంగా పె అధికారులు ఎవరయితే మానిటర్ చేస్తున్నారో, వారికి ఏమాత్రం రైతాంగంపై అభిమానం ఉన్నా, వారికి వారి యొక్క డిపార్ట్మెంట్ మీదా, కూర్చున్న స్థానం మీద గౌరవం ఉంటే ఇక్కడ జరుగుతున్న అడల్ట్రోఫన్ ఆఫ్ పెన్సిస్టెడ్స్ కాపాడలేరా? గ్రామానికి వెళ్లి చూడండి, అక్కడి రైతాంగమే చెబుతుంది. ఎక్కడయితే ఒక పురుగుని పట్టుకునేదాని మీద మందు పోసినా అది చావని పరిస్థితి ఉన్నది. ఇక్కడ కూర్చున్న అధికారులు ఏవిధంగా మానిటర్ చేసి ఈ రాష్ట్రానికి సేవచేస్తారో చెప్పండి? ఎవరో ఒకరిని గురించి మాట్లాడడంకాదు. ఈ రాష్ట్రానికి అధికారి అని చెప్పినా it is his bounden duty to organise. అది ఏమీ లేకుండా ఇక్కడ కూర్చుని ఫోన్ చేయడం, యాక్షన్ లేకపోవడం మొత్తం డిపార్ట్మెంట్ తో జరిగేది ఏమంటే, క్రింది నుంచి పైవరకూ మానిటర్ పయ్యడం నేర్చుకోవాలి యాక్షన్ తో చేయడంలేదు. కాబట్టి డిమాన్స్ట్రేటర్స్ దగ్గర నుంచి డైరెక్టరేట్స్ తో ఉన్నవారి వరకూ ఫీల్డ్ తో యాక్షన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. రెండవది వ్యవసాయానికి సంబంధించి, అగ్రి కల్చర్ తో ఎక్స్ ప్లెయింట్స్ అంటే ఈ ట్రాక్టర్స్ గురించి బాలా దురభిప్రాయం ఉంది. ట్రాక్టర్స్ వస్తే కూలేలు కూలేలేకుండా పోతారు అని, కానీ అది సరయినది కాదు. ఉదాహరణకు పంజాబ్ లో ట్రాక్టర్స్ వచ్చినందువల్ల, వాటి అవసరాలు పెరిగినందువల్ల ఎక్కువ మంది కూలేలు అటు హర్యానా, ఉత్తరప్రదేశ్, ఢిల్లీ నుంచి వెళ్లి అక్కడ చేస్తున్నట్లు అక్కడ ఉన్న ఎకనామిస్ట్ రీసర్చ్ స్కాలర్స్, పండిట్స్ చెబుతున్నారు. మనవద్ద కూడా ట్రాక్టర్స్ ఎన్ కరెక్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. లేట్ సీ టెక్నాలజీ, మిషన్ రీసె మనము వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా చేసుకున్నట్లయితే, మనము తప్పక వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకునే అవకాశం ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అగ్రికల్చర్ ఇంప్లెమెంట్స్

కొరకు అభ్యర్థన.

టాక్సెస్ కన్సేషన్స్ రాష్ట్రవాహనంగా మనం ఇవ్వగలిగితే న్యూ ఇంప్రోవ్మెంట్స్ మిగతా రాష్ట్రాలలో వాడుతున్నది ఇంకా రావడంలేదు. రెండు, మూడు మాత్రమే ఉన్నాయి. హార్వెస్ట్ కి సంబంధించి గత 40 ఏళ్లుగా మనకు అనుభవం ఉంది. పృథివీలో తుఫాను వస్తే, రెండు లక్షల ఎకరాలనుంచి 10 లక్షల ఎకరాలవరకూ దాదాపుగా నాశనం అవుతోంది. కనీసం ఇప్పుడయినా దాదాపు కోటి 40 లక్షలు రూపాయలు పెట్టి రీసర్చ్ చేయండి, వానపడినా సరే. రెండు గజాల నీరు ఉన్నా హార్వెస్ట్ మాకు కావాలని దీని మీద పరిశోధన కావాలని మాకు చెప్పండి అడగడానికి ఏ ప్రభుత్వం రాలేదు. ఇంతా జరిగితే, ఇంత నష్టం జరిగిందని కన్నీరు కార్చే పరిస్థితిలో ఉన్నాగానీ, వర్షం పడ్డా హార్వెస్ట్ చేసుకొనే టెక్నాలజీ తీసుకురానంత స్కాలర్స్ ఉన్నారని నేను అనుకోవడంలేదు. ఈ రోజు ఈ పరిశోధనలమీద వివరీతముయిన డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాము. ఆ భూములను రక్షించుకొని ఆ రకమయిన వరదల నుంచి పంటలను కాపాడుకునేందుకు కొత్త పద్ధతులు తీసుకొనిరావలసి ఉంది. మంత్రిగారిని ఇదివరకూ అడిగాము. ప్రధానమంత్రిగారికి పటిష్ట ఇచ్చాను. ఈ రాష్ట్రం భారతదేశంలో వ్యవసాయ రాష్ట్రంగా పేరుపొందింది. మన రాష్ట్రంలో ఒకే ఒక అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ ఉంది. మధ్యప్రదేశ్ లో మూడు యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి, మహారాష్ట్రలో నాలుగు ఉన్నాయి, ఉత్తరప్రదేశ్ లో మూడు ఉన్నాయి, కర్ణాటకలో రెండు ఉన్నాయి, తమిళనాడులో రెండు ఉన్నాయి, కానీ మనకు మాత్రం ఒక్కటే ఎందుకు ఉందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మొత్తం శ్రీకాకుళం నుంచి చిత్తూరు కోస్టల్ బెల్ట్ లో ఒక్క యూనివర్సిటీ లేదు. పూర్వంపెట్టిన యూనివర్సిటీనే రాష్ట్రంలో ఉంది. ఈ కోస్టల్ బెల్ట్ లో అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ రావలసిఉంది, మేము దానికి కావలసిన భూమిని ప్రక్కకు పెట్టి ఎవరూ ఆక్రమించకుండా ఉంచాము. ప్రధానమంత్రిగారికి పిటిషన్ ఇచ్చాము. కాబట్టి ధీనీని పర్యవేసి ఈ యూనివర్సిటీ సాధించడానికి ప్రయత్నించవల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని రాష్ట్రాలకన్నా మామీడిపంట అందులోనూ మా ఏరియాలో ఎక్కువగా ఉంది. సుమారు 4 లక్షల ఎకరాల్లో ఉంది. ఒక మాస్టంగ్ నేషనల్ రీసర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ కావాలంటే ఇంకా ఈ రోజుకూ అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీనే రాష్ట్రంలోలేదు. ఈనాడు ఆరెంజ్ రీసర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్, నాగ్ పూర్ లో సుమారు 200 ఎకరాల భూమి ఈ నాగ్ పూర్ జోన్ కి ఆసుకొని ఇచ్చారు. పి.వి. నరసింహారావుగారు కృషిచేసి తీసుకురావడం జరిగింది. ఒక్క నాగ్ పూర్ లో నాలుగు నేషనల్ రీసర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్స్ వున్నాయి. కాబట్టి ఇక్కడ నేషనల్ రీసర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ ఓరిఎంటేషన్ కి సంబంధించి వస్తేనే తప్ప రైతాంగానికి బృతికే అవకాశంలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ ప్రొడక్షన్ గ్యోత్ రేట్ లో మనము దెబ్బ తింటున్నాము. నేషనల్ యావరేజ్ పడిపోతోంది. ప్రొడక్షన్ ఎక్కువగా కనపడవచ్చుగానే క్రితం సంవత్సరం ఒక్క నెల రోజులు వర్షాలు ఆలస్యం అయితే దాదాపు 10 లక్షల టన్నుల బియ్యం, 20 లక్షల టన్నుల గోధుమలు దిగుమతి చేసుకోవలసి వచ్చింది. ప్రధానమంత్రిగారు నినత్తనే చెప్పారు. ఒక్క నెల రోజులు మాన్ సూన్ ఆలస్యం అయితే బియ్యం థాయ్ లాండ్ లోనో ఎక్కడో బియ్యం దొరుకుతాయో అక్కడకు పరుగెత్తుతున్నాము. అలాంటి పరిస్థితి రాకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. గిట్టుబాటుధరల విషయం చూస్తే, వ్యవసాయంలో ఈ గిట్టుబాటుధరలు ఎవరు సరిగ్గా మెయిన్ టైన్ చేస్తున్నారు. ఫ్రాన్స్,

అమెరికా మొదలగువారు తగాదాలు పడ్తున్నారు. మనం ఇక్కడ మానిటర్ చేసే అవసరం ఉంది. హార్వెస్టింగ్ అప్పుడు కమిషన్ ఏజెంట్స్ మిగతావారు ధరలు తగ్గిస్తున్నారు, మామూలుగా ప్రసూయమరికి కావలసినప్పుడు ధరలు పెంచుతున్నారు. ఇది బియ్యానికి, ఇతర పంటలకూ సంబంధించి చేస్తున్నారు. ఈ పరియిడ్స్ ఏవిధంగా మానిటర్ చేసుకుంటామో చూసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గ్లాండ్స్ బీ తీసుకున్నట్లయితే, బజారులో హార్వెస్టింగ్ టైమ్ లో అంటే ఇప్పుడు రూ. 25/-, రూ. 27/- మామూలుగా గోయర్స్ దగ్గర తక్కువగా తీసుకొని రేపు ఒకనెల రోజుల తరువాత మళ్ళీ రూ. 35/- వరకూ తీసుకొనే పరిస్థితి ఉంది. ఈ రెండింటి మధ్య సంయమనాన్ని అంటే మొత్తం ఏ ఏ రోజున ఎంత కొంటున్నాడు, ఏ ఏ రోజున ఏ ధరకు పెడుతున్నాడు అనేది మనం మానిటర్ చేసుకుంటూ, కనీష్యామరీకి అందేప్పుడు కూడా మనం మానిటర్ చేయడానికి వేలు ఉంటుంది. ఇక ఫార్మేషన్ సంబంధించి జీరో అవర్ లో మొన్న మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇంత దుర్మార్గమయిన అధికారులు, ఇంతటి దుర్మార్గమయిన పరిస్థితి ఏ డిపార్ట్ మెంట్ లోనూ లేదు. ఈ ప్రపంచమూ, దేశమూ అంతా మొక్కలు పెంచమని చెబుతూ ఉంటే, వీరు మొక్కలు నరికే కార్యక్రమం చేపట్టారు. వీరు ఎదురుతిరిగి మొక్కలు పెంచుతుంటే, మొక్కలు పెంచేయకుండా ఆ లోకల్ స్పినిస్ ఏమయితే ఉన్నాయో, వాటిని పరిశీలించకుండా, మాకు అడవి కావాలని చెప్పే ఉద్యోగులే, ప్రమోషన్స్ కోసం ఆ ఏరియాని తమ చేతుల్లో పెట్టుకొని అక్కడ కొండలని బోడిగా చేస్తున్నారు. ఫార్మేషన్ డిపార్ట్ మెంటులో ఉన్న భూముల్లో కనీసం 5 శాతం కూడా ఫార్మేషన్ లా లేదని చెప్పున్నాను. ఇది చాలా అవమానకరం ఆ డిపార్ట్ మెంట్ కి. వారికి ఎంత జోతాలు చెల్లిస్తున్నారు? అసలు ఆ డిపార్ట్ మెంట్ కి ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నారు? ఉన్న భూమి ఎంత? ఎక్కడో రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్ కి అమ్మిన డబ్బు చూపడం కాదు. అసలు ఉద్యోగులు ఎంతమంది ఆ వివరాలు వ్యాతపూర్వకంగా చూపాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారుగానీ, ముఖ్యమంత్రిగారుగానీ కూర్చోని సమావేశం ఏర్పాటు చేయండి. బివీడరింగ్ వస్తున్నాయని చెబుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రానికి ఇది ఒక రకమయిన అవమానం. ప్రేవట్టా ప్రోగ్రామ్ కావాలని ఒప్పుకుంటూ దానికి చిన్నచిన్న చిలవలూ, పలవలూ తీసుకొచ్చి దానిని నాశనం చేసిన పరిస్థితి ఉంది. లక్కలాది ఎకరాల భూమిలో పేదవారికి చెట్లు పెంచమని అంటే ఏమిటి కడుపు మంట? వారు పెంచితే వీరికి వచ్చిన నష్టం ఏమిటి? కాగితాలు వీరి చేతుల్లో ఉంటే లక్కలాది ఎకరాల భూములు పెద్ద పెద్దవారికి వీరు పండితే స్టేట్ మెంట్స్ ద్వారా మనం ఛూస్తే, ఈ అధికారులంతా కిక్కిరించి లెవెన్ నుంచి పెల్ లెవెల్ కి ప్రమోషన్స్ వచ్చినవారే కాదా? వీరికి బాధ్యత లేదా? ఎందుకు ఇన్ని ఎకరాల భూముల్లో చెట్లు పెంచుతూ ఉంటే ఎందుకు నాశనం చేస్తున్నారు? అధ్యక్షా, మేకు మనవిచేస్తున్నాను ఒక మంత్రిగా ఒక బాధ్యతకల అధికారిగా ఈ డిపార్ట్ మెంటును ఒక పద్ధతిలోకి తీసుకురాకపోతే పేదవారు అందరూ నాశనం అయిపోయే పరిస్థితి ఉంది. అధికారులు చెప్పిన మాటలు వీని ప్రజలను మోసంచేసి, ప్రజలను అన్యాయం చేయడం జాప్యంకాదు మనవిచేస్తున్నాను.

1.50 అధ్యక్షా, వీధువృక్ష గురించి మనవిచేస్తున్నాను, మా జిల్లాలో మేము కనెక్షన్ గుం. తీసుకుంటే డబ్బులు పెట్టవలసినదే, మేము కనెక్షన్ తీసుకోవలసిందే, వారు మాకు

అన్యాయంగా ఇవ్వడంలేదు కానీ బోర్డు వారు నష్టాలు జరుగుతున్నాయని లక్కలు చూపుతున్నారు, మళ్ళీ తిరిగి ఈ నష్టాలు ఎందుకు వచ్చాయి అని అడిగితే గవర్నమెంటు పర్మిషన్ లేకుండా కరెంటు వాడుకొంటున్నారు అని చెబుతున్నారు ఇలా చెప్పడం న్యాయం కాదు, కనెక్షన్స్ ఇచ్చిన ప్రతివోట డబ్బులు, ఛార్జీలు వసూలు చేయాలి, లోకల్ అఫిషియల్స్ కమ్యూనుకొనీ కనెక్షన్స్ ఇస్తే ఈ ఇంబ్యాలెన్స్ రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఆ భారాన్ని మేము మోయాలంటే సాధ్యంకాదు. విద్యుత్ వాడుకొనే వారందరి చేత డబ్బులు కట్టించుకొన్నాడే న్యాయం జరిగే పరిస్థితి నెలకొంటుంది లేకపోతే అది అంటువ్యాధిలాగా ప్రజలే పరిస్థితి వస్తుందని విద్యుత్ శాఖామంత్రికి మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వాణిజ్య పన్నుల గురించి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను ఈరోజు వాణిజ్యం లేదు.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- విషరోసికి సంబంధించి రెండు మాటలు చెబుతాను అధ్యక్షా, నీన్న మొన్న ఇక్కడ జరిగిన చర్చ దాని మీద రోశయ్యగారు ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని పంపించి చూస్తామని అన్నారు. నేను మనవిచేసింది ఏమంటే ఈ ఫిషరోసికి సంబంధించి, డెవలప్ మెంట్ కి సంబంధించి ఒక భాగము. కోస్టులైన్ మనకు రెండువందల మైళ్ళకుపైగా ఉంది, ఈ ఉన్న ఏరియాలో ఫిషరీమెన్ కి ఫస్ట్ ప్రియారిటీ ఇచ్చి, లోకల్ గా ఉన్నవారిని ఫస్ట్ ప్రియారిటీ ఇచ్చి టెక్నాలజీ ఎడాప్షన్ కోసం ఎక్కడైనా వాళ్ళకు 10 ఎకరాలు, 50 ఎకరాలు ఇస్తే ఇబ్బందిలేదు. కానీ బయట నుండి 100 ఎకరాలను ఫిషరోసి డెవలప్ మెంటు వేరిట ఈ భూములను తీసుకోవాలి అనడం న్యాయంకాదు. ఫిషరోసి సంబంధించి లోకల్ గా ఉన్న అన్ ఎంప్లాయిడ్ వారికి, చెందాలనే, ఎవర్నోతే ఈ భూములను అక్కమంగా పెద్దపెద్ద భూస్వాములు ఆక్రమించుకొన్న వారిని తొలగించి అన్ ఎంప్లాయిడ్ వారికి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

సివిల్ సప్లయిస్ గురించి మనవిచేస్తాను. ఉప్పుడు బియ్యము ఏదైతే ఉందో తేరళ, మద్యాను, తదితర రాష్ట్రాలకు పంపించడం బాగుంది కానీ, 1:1 రేషియో చెప్పి మిగతా బియ్యము బయటికి పంపితే ఈ రాష్ట్రంలో పండించే పంట లెక్కలో తీసుకొనిచూస్తే మన రాష్ట్ర ప్రజలకు మనం ఇచ్చే బియ్యము తక్కువగా ఉంది. కాబట్టి పరాయి రాష్ట్రాలకు ఉప్పుడు బియ్యము ఎక్స్ పోర్ట్ చేయడంలో ఇబ్బందిలేదు. సివిల్ సప్లయిస్ లో ప్రధానమంత్రిగారు త్రస్ట్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది రిమోజ్ ఏరియాల గురించి వాటికి ప్రయారిటీ ఇచ్చి వాళ్ళను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Chairman:- Now, the House stands adjourned till 8.30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 1.58 A.M. to meet again at 8.30 A.M. on Sunday, the 14th of March, 1993.)

